

Rådmannens forslag

Økonomiplan 2011-2014

Årsbudsjett 2011

Innhold

Innhold	1
1. Oppsummering av hovedtrekk	4
2. Langsiktige rammebetingelser og utviklingstrekk	7
3. Forutsetninger og føringer	9
3.1 Befolkningsendringer	9
3.2 Prisforutsetninger	9
3.3 Utvalgte nøkkeltall	10
3.4 Perspektivmeldingen 2011-2020	11
3.5 Statsbudsjettet 2011	13
3.6 Konsekvenser av politiske vedtak fattet i 2010	15
4. Generelle utgifter og inntekter	16
5. Tjenesteområder - drift	20
5.1 Driftsnivå - samlet	20
5.2 Personalressurser	21
5.3 Sentraladministrasjonen	22
5.4 Grunnskole	25
5.5 Barnehage	28
5.6 OK øvrig	30
5.7 HS øvrig	34
5.8 Pleie og omsorg	38
5.9 Eiendom	42
5.10 Teknisk avdeling	46
5.11 Interne bedrifter	50
5.11.1 Bodø byggservice	50
5.11.2 Bodø Bydrift	52
5.12 Kommunens fellesområde	55
6. Investeringer	59
6.1 A: Fullføre i gangsatte prosjekter	60
6.2 B: Lovpålagte oppgaver, branndokumentasjon/PCB	60
6.3 C: Nødvendig vedlikehold av bygninger, veier m.m.	60
6.4 D: Politiske vedtak/vedtatte planer	61
6.5 Vann og avløp	62

Rådmannens forslag 2011-2014

6.6 Finansdisposisjoner	62
6.7 Finansiering	63
6.8 Kulturkvartalet.....	63
6.9 Låneopptak.....	63
Vedlegg 1 – Forklaring til prioriterte investeringsprosjekter	65
Vedlegg 2 – Uprioriterte investeringer.....	71
Vedlegg 3 – Avtaler/tilskudd 2011	72
Vedlegg 4 - Prislister	74
Vedlegg 5 – Fondsoversikter	82
Vedlegg 6 – Økonomiske oversikter	83

1. Oppsummering av hovedtrekk

Hovedmålsettingen for årets budsjettarbeid er at alle tiltak skal sikres fullfinansiering dersom de skal videreføres. Alternativt skal rådmannen foreslå kutt eller reduksjoner dersom så ikke er tilfelle. På denne måten sikres realisme og forutsigbarhet både for politikere, ledere, ansatte og brukere.

Rådmannens forslag til økonomiplan omfatter betydelige prioriteringer og omprioriteringer av de økonomiske ressursene som stilles til disposisjon. Perspektivmeldingens føringer er i all hovedsak fulgt opp, og vi vil her kort oppsummere de viktigste punktene. De **økonomiske utfordringene** som ble analysert og vurdert i perspektivmeldingen, har gitt retningen for de prioriteringer som nå er konkretisert. Dette er helt i tråd med de meldinger formannskapet har fått i høstens møter presentert som *rådmannens strategi* for økonomiplanarbeidet.

Regnskapet for 2009 viste et lite overskudd. Økte finansinntekter, lavere pensjonskostnader og et positivt premieavvik bidro til overskuddet. Likevel var veksten i de samlede utgifter også i 2009, i likhet med de siste årene, større enn veksten i inntektene. Dersom denne utviklinga fortsetter er det bare et spørsmål om tid før kommunen mister kontrollen over egen økonomi. Analysene av de siste års regnskap og perspektivene for det neste tiåret viser at kommunen er nødt til å dempe veksten både i driftsutgiftene og i investeringer for at kommunen skal kunne beholde finansiell kontroll i framtida.

Bodø kommune har over mange år hatt en god økonomisk utvikling med jevn vekst i befolkningen og i kommunens skattefundament. Derfor har kommunen kunne holde høy standard på basistjenestene og et høyt investeringsnivå. Fra 2003 til 2008 la også den generelle økonomiske veksten grunnlag for denne utviklingen. Men i de to siste årene er veksten i stor grad også et resultat av en bevist statlig politikk for å demme opp for negative konsekvenser av finanskrisen. I 2010 har kommunene gitt viktigere bidrag til vekst i norsk økonomi enn husholdningene og bedriftene. Bodø kommune har fått sin del av stimuleringsstiltakene, og har derfor kunne holde oppe både et høyt drifts- og investeringsnivå også i 2009 og 2010.

De finansielle virkningene av en slik motkonjunktur med høye investeringer kommer først 2 til 3 år etter i tid. Mange av investeringene har karakter av "utgifter til utgifts ervervelse". Virkningene vil nå melde seg med tyngde de neste årene i form av både økte finansutgifter og økte utgifter til drift samtidig som regjeringen strammer til i finanspolitikken. Bodø kommunen merker konsekvensene av den sterke veksten i lånegjelda. Største delen av investeringene er i form av infrastruktur, verdibevarende "vedlikehold", og innenfor sektorene utdanning, kultur og omsorg. Investeringene bidrar til å forbedre forhold som er viktig for tjenestetilbudet til innbyggerne, og til å utvikle nødvendig infrastruktur for nærings- og arbeidsliv. Det er usikkert om kommunen vil fortsette å vokse i et slikt tempo som den har gjort de siste 20-30 årene.

De makroøkonomiske perspektivene for norsk økonomi er nå av en slik karakter at regjeringen bare har valgt å øke kommunenes frie inntekter med 0,7 % fra 2010 til 2011. Det dekker knapt utgiftsveksten som følge av demografiske endringer, og ikke konsekvensene av den sterke veksten i renter og avdrag som følge av høy utlånsvekst de siste årene. Avdragene på lån øker for eksempel med 20 mill kr fra 2010 til 2011. Trolig vil renteutgiftene kunne bli noe lavere enn tidligere anslått. Det gjør det noe lettere å bære konsekvensene av de høye investeringene i form av renteutgifter. Lav rente gir også lavere avkastning av likviditeten og oppsparte midler. Lav øvrig avkastning på

Rådmannens forslag 2011-2014

finanskapitalen i pensjonsinstituttene vil, sammen med krav til økt egenkapital fra 2012, føre til at kommunenes pensjonskostnader kommer til å øke de kommende årene.

Omsorg og øvrig helse er styrket med 20 mill kr i 2011 og ytterligere årlig 10 mill kr de neste årene i økonomiplanperioden for å kunne yte tjenester til flere eldre. Driftsnivået innen omsorgssektoren har de siste årene vært høyere enn budsjetttrammen. Det har derfor vært en utfordring å få til et budsjettforslag i balanse. Det er det ikke mulig å klare dette uten konsekvenser bemanningen. De foreslåtte tiltakene mener vi er både langsiktige, realistisk og forsvarlig, med det innebærer både betydelige reduksjoner og økninger innenfor sektoren.

Rådmannen har i dette forslaget **styrket barnevernet med til sammen 6,5 mill kr**, hvorav 1 mill kr forventes å komme som økt overføring fra staten, og de resterende 5,5 mill kr foreslås omprioritert innenfor oppvekst- og kulturområdet. Dagens driftsnivå ligger ca 3 mill kr høyere enn budsjetttrammen, og området pålegges dermed likevel et betydelig krav om bedre styring.

I arbeidet med årets budsjett er det benyttet analyser av egen drift og sammenliknet med andre kommuner for å vurdere nivået på tjenestene. Bruk av nøkkeltall og analyser er utgangspunktet for å foreslå **nivå for bemanning** innenfor de personalintensive tjenestene grunnskole, barnehage og pleie og omsorg. På tross av ulik tjenesteyting, er det for alle disse sektorene mulig å sette mål for bemanningsnorm som utgangspunkt for å beregne tilgjengelig ressursramme. I forslaget til budsjett foreslås følgende:

- Nytt nivå for lærertetthet gjeldende fra kommende skoleår
- Nytt nivå for bemanningsnorm i sykehjem
- Nytt nivå for bemanning og påslag for indirekte tid i hjemmetjenesten
- Nytt nivå for bemanningsnorm i barnehager dersom kommunen fortsatt vil holde på eget mål for hva som er full barnehagedekning

De neste fire årene vil **elevtallet** falle, og de statlige bevilgningene innenfor rammefinansieringen reduseres som følge av dette. Forslaget til budsjett legger til grunn 11,5 elever pr lærerårsverk fra høsten 2011. Det er litt over snittet for perioden 2007-2010. Nedgangen i elevtallet har til nå ført til at det for inneværende skoleår er 10,9 elever pr årsverk. Til sammenlikning var snittet for gruppe 13 kommuner på 12,1 i 2008. Endringen fra 10,9 elever pr lærerårsverk til 11,5 frigir 7,7 mill kr høsten 2011 og har en helårseffekt på 16,8 mill kr.

Fra 2011 legges inntektssystemet for *barnehagene* om ved at inntektene innlemmes i rammetilskuddet til kommunen. Tilskuddene gis nå i hovedsak etter antall barn i alderen 1-5 år, mens det tidligere ble gitt tilskudd etter søknad basert på antall barn og oppholdstid. Endringen framtvinger en fornyet vurdering av hva som skal være kommunens politikk på området. Det siste året har kommunen valgt å gi et bedre tilbud enn hva staten legger til grunn for definering av full barnehagedekning. I budsjettet foreslås det at kommunen fra høsten 2011 legger til grunn statens definisjon av full barnehagedekning og at "overkapasiteten" fjernes. Endringen vil innebære en besparelse på 3,9 mill kr neste år. På årsbasis betyr det en innsparing på 10,4 mill kr.

På alle disse områdene er vurdering av kvalitet, disponible ressurser og sammenlikninger med andre kommuner viktige momenter for å fastsette ønsket nivå. Administrasjonen ber om fullmakt til å foreta eksakte fordelinger mellom enheter etter nærmere dialog med de berørte

Rådmannens forslag 2011-2014

virksomhetslederne. Administrasjonen vil deretter utarbeide transparente fordelingsmodeller hvor avvik skal begrunnes nærmere.

Ved å fokusere på bemanningsnormer blir det langt større mulighet for å foreta reelle politiske prioriteringer mellom sektorer. Spesielt når det skjer store endringer i forhold til for eksempel alderssammensetning er det avgjørende at det finnes grunnlag for noe automatikk i rammefordelingen mellom sektorer. Oppdelingen i 10 rapportområder er gjort for å tydeliggjøre tjenesteområdene bedre, uavhengig av administrativ organisering.

Bygging og drift av *nytt kulturkvartal* er en betydelig utfordring i perioden. Tilsvarende utfordring er i forhold til det nye *sykehjemmet*. Innenfor begge disse områdene er det viktig å ha en langsiktig strategi, slik at det kan skje en gradvis økning av det nye tilbudet. Dette betyr at bemanningen til administrasjon av kultur foreslås trappet noe ned for å finansiere økte driftsutgifter knyttet til det nye kulturkvartalet. Tilsvarende er de berørte enheter innen omsorg også foreslått noe endret i påvente av det skal ferdigstilles et nytt sykehjem på Hovdejordet med 74 nye plasser.

Investeringsnivået i økonomiplanen er fortsatt høyt, og er ikke å tråd med statlige anbefalinger eller egne måltall for utvikling i lånegjeld. Det er tatt utgangspunkt i en prioriteringsrekkefølge som tilsier at kommunen først skal ferdigstille igangsatte prosjekter, og deretter utbedre bygningsmassen ihht krav om sikkerhet og helse, samt gjennomføre helt nødvendige oppgraderinger av eksisterende bygningsmasse og veier. Deretter kan oppstart av nye prosjekter skje slik det framgår av tabell D i investeringsplanen. Her er det allerede mange omfattende investeringsprosjekter som er realitetsbehandlet og planlagt gjennomført i perioden. Rådmannen finner det vanskelig å foreslå konkret strykning av slike prosjekter, men anmoder bystyret til å foreta en kritisk gjennomgang for på denne måten unngå ytterligere vekst i kommunens lånegjeld. Tabellen under viser realendringene for de ulike tjenesteområdene i perioden målt i forhold til vedtatt budsjett 2010:

(Tall i tusen kroner)

Driftsbudsjett tjenester	2011	2012	2013	2014
Realendringer				
Sentraladministrasjonen	5.415	3.765	2.665	865
OK øvrig	1.569	446	-686	9.453
Barnehage	27.145	20.523	20.523	20.523
Grunnskole	-4.089	-9.038	-13.394	-13.194
HS øvrig	25.537	24.039	25.039	24.541
Institusjon/hjemmetjeneste	11.660	27.958	49.958	58.356
Eiendom	1.682	2.082	2.082	2.682
Teknisk avdeling	-1.733	-2.933	-3.933	-4.233
Bodø bydrift	0	0	0	0
Bodø byggservice	0	0	0	0
Kommunens fellesområde (R8)	-8.374	44.689	31.418	46.736
Sum	58.813	111.531	113.673	145.730

Endringene er forklart i tabellene "Tiltak i perioden" for de enkelte tjenesteområdene i kapittel 5.

2. Langsiktige rammebetingelser og utviklingstrekk

Finanskrisen og det påfølgende internasjonale tilbakeslaget i produksjon og sysselsetting innebar en betydelig fare for at også norsk økonomi skulle rammes hardt. Hovedoppgaven for den økonomiske politikken i 2009 og 2010 har derfor vært å innrette virkemiddelbruken på en slik måte at sysselsettingen i størst mulig grad ble holdt oppe, samt begrense veksten i arbeidsledigheten.

Både fallet i samlet verdiskapning (BNP) og i sysselsetting har blitt vesentlig lavere i Norge enn i andre OECD land. Fra sommeren 2008 til sommeren 2010 økte ledigheten fra 2,5 % til 3,5 %. Arbeidsledigheten er likevel langt under nivået i de fleste industrilandene hvor ledigheten er på 8-10 %. Arbeidsledigheten er også lavere enn gjennomsnittet for de siste 20 årene i Norge. Norge har derfor klart seg bedre enn de fleste andre land gjennom finanskrisen, og bedre enn hva man kunne frykte ved årsskiftet 2008/2009. Etter nedgang i andre halvår i 2008 og inn i første halvår i 2009, tok veksten seg opp mot slutten av 2009 og inn i 2010. Både vekst i offentlig forbruk og investeringer, som følge av en ekspansiv finanspolitikk, og vekst i privat forbruk har bidratt til vekstimpulsene. Det samme har etter hvert eksporten av tradisjonelle varer og tjenester gjort, særlig til Tyskland, Sverige og asiatiske land. Vekstimpulsene fra utlandet har i perioder blitt svekket noe ved at krona har økt i verdi.

Økningen i offentlig forbruk og investeringer var i 2008 og 2009 omtrent likt fordelt på statlig og kommunal sektor. Mens veksten i statlig sektor har stanset opp i første halvår i 2010, har den fortsatt i kommunal sektor. Veksten i det kommunale forbruket var i første halvår i år på ca 6 % omregnet som årsvekst. Investeringene i kommunal sektor anslås til å øke med hele 15,3 %. I samme periode er det anslått at investeringene for Fastlands-Norge vil falle sammenliknet med 2009.

Den kraftige økningen i offentlige investeringer 2010 er en følge av en offensiv statlig finanspolitikk både i 2008 og i 2009. Investeringene vil normalt ha en tidsforskyvning på 1-1,5 år fra finansiering/bevilgning til gjennomføring. Siden regjeringen også i budsjett 2010 la opp til en ekspansiv finanspolitikk med et oljekorrigert underskudd på vel 154 mrd kr, vel 44 mrd høyere enn handlingsregelen skulle tilsi, er det grunn til å anta at investeringsetterspørselen fra offentlig sektor vil holde seg høy inn i 2011 selv om finanspolitikken nå strammes til som følge av konjunkturoppgangen ute. Etter hvert som veksten i økonomien tiltar, vil imidlertid finanspolitikken måtte strammes til for å unngå en særnorsk pris og lønnsvekst med økte renter og høy kronekurs som vil forverre konkurransesituasjonen for eksport og importkonkurrerende næringer, og som vil kunne bidra til å svekke sysselsettingen i deler av norsk økonomi over tid.

I Revidert nasjonalbudsjett for 2010 og i kommuneproposisjonen for 2011 varslet regjeringen derfor en betydelig tilstramning i finanspolitikken for 2011 med bruk av mindre "oljepenger" som følge av de økte vekstimpulsene fra internasjonal økonomi, selv om anslagene for vekst er beheftet med betydelig usikkerhet fordi mange av industrilandene nå reduserer bevilgningene over offentlige budsjetter. Bruken av oljepenger var i budsjett 2010 dessuten brakt opp på et slikt nivå som ikke er ansett å være forsvarlig i et langsiktig perspektiv dersom vi skulle stå overfor en varig konjunkturtilbakegang.

Siden veksten i norsk økonomi i 2010 har blitt større enn anslått, har skatteinntektene også økt mer, og dermed har behovet for å bruke av oljeformuen blitt mindre. Mens det oljekorrigerte underskuddet i budsjett 2010 ble anslått til 154 mrd eller 44 mrd kr over hva handlingsregelen tilsier,

Rådmannens forslag 2011-2014

er merforbruket nå nedjustert til 25 mrd kr. Både veksten i skattefundamentene og avtakende vekstimpulser fra OECD området har trolig medvirket til at regjeringen ikke har strammet så sterkt til i finanspolitikken for 2011 som antydte i Revidert budsjett for 2010.

Hovedtrekkene i budsjettet for 2011 er et oljekorrigert underskudd på 128,1 mrd kr som bare er 7,4 mrd kr mer enn hva handlingsregelen tilsier for 2011, et uendret skatte- og avgiftsnivå fra 2010 til 2011, og en reell vekst i kommunenes samlede inntekter på 1,7 % regnet i forholdt til 2010 slik det ble anslått i Revidert nasjonalbudsjett for 2010. Kommunesektorens frie inntekter anslås å øke med bare 0,7 %. Budsjettet innebærer en viss tilstramning i kommunal aktivitet selv om innstramningen er mindre enn forventet ut fra signalene i Revidert budsjett. Veksten i frie inntekter er knapt nok stor nok til dekke utgiftsøkningen som følge av demografiske endringer. Inntekstveksten dekker heller ikke opp kommunenes økte finanskostnader som følge av den sterke økningen i kommunale investeringer de siste årene. Siden det også er grunn til å anta relativ lav vekst i kommunenes frie inntekter de neste årene, og at rentene heller vil øke enn avta, er det grunn til å anta at nettogjelda i kommunesektoren nå er større enn hva som er finansielt forsvarlig i et langsiktig perspektiv for sektoren.

Det er i budsjettet for 2011 heller ikke tatt hensyn til at kommunene siden 2002 har betalt høyere pensjonspremier til livsforsikringsselskaper og pensjonskasser enn hva som kan utgiftsføres i kommunens regnskaper etter gjeldende regnskapsregler. Et positivt premieavvik føres som redusert utgift i driftsregnskapet samtidig som langsiktig gjeld øker.

Regjeringens budsjett for 2011 anslås å være såkalt "rentenøytralt" i den forstand at det ikke bidrar til en særnorsk renteøkning. Selv om det er grunn til å forvente en viss økning i rentene de nærmeste årene, vil rentene trolig forbli lave og lavere enn anslått for ett år siden. Det gjør det på den ene siden lettere for kommunesektoren å bære konsekvensene av høye investeringer i form av høy lånegjeld. Men lave renter vil på den annen side, med det regelverk som gjelder for offentlige pensjonsordninger, innebærer at kommunene fra 2012 må sette av mer til premieinnbetalinger når avkastningen av aksjer og rentepapirer blir lave. Heller ikke dette forholdet er det til nå tatt hensyn til i det økonomiske opplegget for kommunesektoren. Kommunenes pensjonskostnader har siden 2002 nærmest vært en "ikke-sak" for staten når lønns og driftskostnadene ved kommunal virksomhet er vurdert og beregnet i de årlige budsjettene. Derfor er det trolig at kommunene også de neste årene må bære konsekvensene av slike kostnader i sine budsjetter uten statlig bistand og hjelp.

I Bodø kommunes perspektivmelding for perioden 2011-2020 ble det vist til at utsiktene for norsk økonomi de nærmeste årene og hensynet til å bruke oljeinntektene i et perspektiv over flere generasjoner tilsa lavere vekst i offentlige budsjetter de neste årene sammenliknet med perioden 2002-2008. Analysene for norsk økonomi på mellomlang og lang sikt slik de framstår i Nasjonalbudsjettet for 2011 endrer ikke dette, selv om innstramningen i 2011 har blitt noe mindre enn forventet. Fram til 2018 vil økte utgifter som følge av en aldrende befolkning kunne finansieres med uendret skattenivå og bruk av oljepenger dersom øvrige offentlige utgifter holdes på et nøkternt nivå. Etter 2018 vil enten skattene måtte økes vesentlig, eller det må gjøres strukturelle grep som reduserer utgifter til drift av offentlig sektor for å møte de økte utgiftene som følger av sterk vekst i antall eldre over 75 år. Analysene og framskrivningene i Nasjonalbudsjettet for 2011 endrer heller ikke på dette perspektivet.

3. Forutsetninger og føringer

3.1 Befolkningsendringer

Ved årsskiftet 2009/2010 var det 47 282 innbyggere i Bodø kommune. Dette tilsvarer en befolkningsvekst på 787 fra året før. Kvartalstallene fra Statistisk sentralbyrå viser at folketallet i Bodø har økt til 47 488 pr 1. juli 2010. Dette er en økning på 206 innbyggere første halvår, hvorav fødselsoverskuddet er på cirka 120 personer, mens netto tilflytting er på cirka 86 personer.

Befolkningsprognosen ble oppdatert høsten 2010, der er det lagt til grunn fortsatt høye fødselstall, økende levealder og en netto tilflytting på 175 personer pr år.

Bodø	F 2010	P 2011	P 2012	P 2013	P 2014
0-5 år	3.736	3.756	3.744	3.776	3.781
6-15 år	6.204	6.143	6.106	6.055	6.036
16-66 år	32.142	32.475	32.763	33.042	33.313
67-79 år	3.618	3.729	3.901	4.035	4.228
80-89 år	1.357	1.395	1.413	1.447	1.446
90 år +	225	222	235	256	255
Sum	47.282	47.720	48.162	48.611	49.059

Befolkningsendringer ligger til grunn for beregninger av skatt- og rammetilskudd. I tillegg er kostnadsberegninger av alderssammensetning benyttet til omfordeling av ressurser mellom tjenesteområder i tråd med perspektivmeldingens føringer.

3.2 Prisforutsetninger

I statsbudsjettet for 2011 er følgende satser lagt til grunn for å beregne pris- og lønnsveksten.

	2010	2011
Lønn	3,50 %	3,25 %
Varer	2,40 %	1,80 %
Deflator	3,10 %	2,80 %

I statens opplegg for kommunesektoren for 2011 er det lagt opp til en lønnsvekst fra 2010 til 2011 på 3,25 %. I budsjettforslaget for 2011 er helårsvirkningen av lønnsoppgjøret i 2010 innarbeidet i lønnsbudsjettene. I budsjettet for 2011 er det avsatt midler sentralt til finansieringen av lønnsoppgjør i 2011 utover overhendet av lønnsoppgjøret i 2010. Forutsetningen om lønns- og prisjustering innebærer at inntektene øker tilsvarende med gjennomsnittlig 2,8 %. Dette legges til grunn for nye priser samt beregninger av avtaler, tilskudd og overføringer.

Arter	Sats
10202/10222	2,80 %
10300:10890	3,25 %
11000:12899	1,80 %
12900:14899	2,80 %
16000:18999	2,80 %

Rådmannens forslag 2011-2014

Ansvarsnummer som omfatter selvkostområder i kommunen er ikke prisjustert. Dette gjelder følgende: 3050 (Boligkontoret), 4009, 4050, 4076 (Eiendom), 6560 - funksjon 180 (Kommunalteknisk kontor), 6900:6999 (Vann og avløp), 8000:8999 (Fellesområde).

Foreldrebetaling barnehager (16010) og integreringstilskudd flyktninger (18100) er ikke prisjustert ihht statsbudsjettets føringer.

Basert på informasjonen fra Norges Banks rentebane legger rådmannen til grunn følgende rentebane i det videre økonomiplanarbeidet. Rentesatsene benyttes blant annet til beregning av renteutgiftene i investeringsplanen for 2011-2014. Det må presiseres at rentebanen er beheftet med usikkerhet, og endringer her kan medføre store avvik for de reelle renteutgiftene.

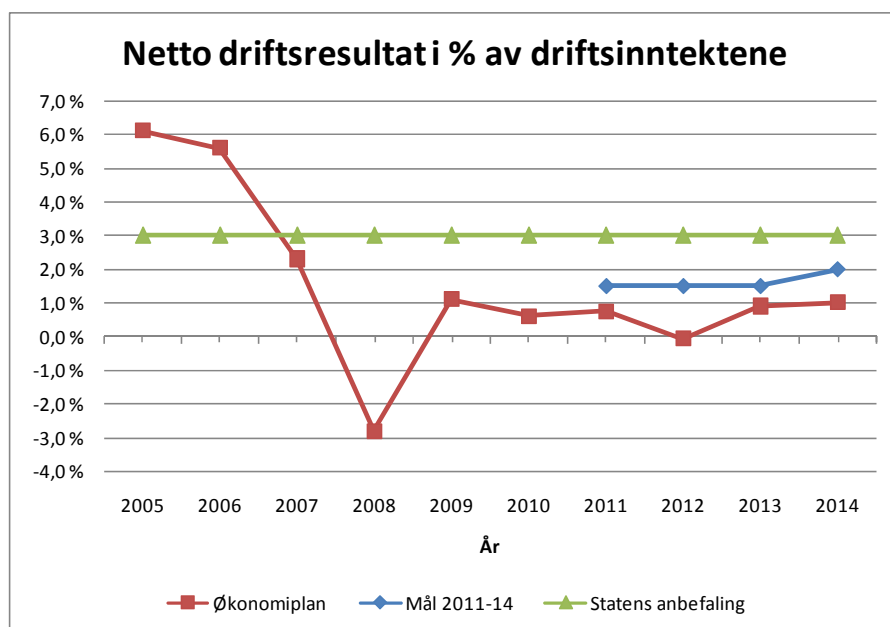
	2010	2011	2012	2013	2014
Norges Bank	3,50 %	3,25 %	3,75 %	4,20 %	4,50 %

Referanse: Vedtatt budsjett 2010, Norges Banks Pengepolitisk rapport 2/10 perioden 2011-2014.

3.3 Utvalgte nøkkeltall

Netto driftsresultat i % av brutto driftsinntekter

Netto driftsresultat viser hvor mye kommunen kan disponere til investeringer og avsetninger etter at løpende driftsutgifter og renter og avdrag på lån er betalt. Dette nøkkeltallet er et av de viktigste i kommuneøkonomi sammenheng. I perspektivmeldingen for 2011-2020 ble det vedtatt som mål at netto driftsresultat i % av brutto driftsinntekter skal opp på et nivå tilsvarende 2 % i 2014, for deretter å være på 3 % fra og med 2017.

Graf: 2005-2009 er regnskap, 2010-2014 er budsjett.

Statens anbefaling er at netto driftsresultat bør være 3-5 % av brutto driftsinntektene for å gi kommunen tilstrekkelig handlefrihet på sikt. Figuren over viser at økonomiplanen ikke oppnår målsetning fra perspektivmeldingen.

Rådmannens forslag 2011-2014

Gjeldsgrad/Lånegjeld i % av brutto driftsinntekter

Et annen nøkkeltall som er viktig for å vurdere kommunens økonomiske situasjon er langsiktig gjeld i % av brutto driftsinntekter, det vil si gjeldsgraden. Fra statlig hold er anbefalt nivå 50 %.

	Regnskap 2009	Budsjett 2010	Budsjett 2011	Budsjett 2012	Budsjett 2013	Budsjett 2014
Bodø i 1000 kr	2.667.460	2.881.762	3.004.191	3.083.844	3.271.893	3.280.671
Bodø i %	102,3	108,4	107,5	108,7	113,3	111,6

Vi ser av tabellen over at Bodø kommune ligger høyt over det anbefalte statlige nivået, Bodø kommune ligger også høyt sammenlignet med gruppe 13 som i 2009 lå på 81,8 %. Kommunes forventede brutto inntekter og rådmannens forslag på investeringsplan ligger til grunn for beregningen av dette nøkkeltallet. Investeringsplanen ligger fortsatt svært høyt, og rådmannens forslag bidrar ikke tilstrekkelig til å nå perspektivmeldingens anbefaling (mål). Dersom lånegjelden skal avta, må det foretas omfattende politisk omprioriteringer ved at prosjekter utgår eller reduseres. Det vises til kapittel 6 investeringer, hvor samtlige prosjekter i kategori D kan endres/kuttes.

3.4 Perspektivmeldingen 2011-2020

Den økonomiske analysen i perspektivmeldingen viser at kommunens handlefrihet vil være presset i kommende 10 års periode. Dette skyldes både de økonomiske utsiktene, forventninger til økt tjenesteomfang og økende rekrutteringsutfordring. I analysen er det forsøkt å unngå store endringer fra et år til det neste. Økonomiplanperioden har som mål å bedre balansen mellom driftsutgifter og driftsinntekter med ca 50 mill kr.

Perspektivmeldingen ga følgende føringer for økonomiplanarbeidet:

- Netto driftsresultat skal i 2014 ligge på 2 %, for deretter å stige til 3 % fom 2017.
- Langsiktig gjeld, fratrukket startlån og VA lån) bør ligge på 61,4 % i 2013 (2014), for deretter å ligge rundt 60 %. Egenkapitalandelen bør i samme periode økes fra 30 % til 50 %.
- For alle nye investeringsprosjekter skal det foreligge prosjektbeskrivelser med driftskonsekvenser av nytt prosjekt, konsekvenser for andre prosjekt samt for øvrig bygningsmasse som berøres.
- Avhending eller etterbruk av gammel eller utflyttet bygningsmasse må vurderes.
- Kommunen må ta høyde for nødvendige omprioriteringer mellom sektorer som følge av endringer i befolkningsutvikling og alderssammensetning.
- Andel administrative årsverk skal ikke øke. Ved avgang/vakanser i slike stillinger skal intern omplassering alltid vurderes.
- Endringer i skole- og barnehagestrukturen som vil gi en mer rasjonell drift skal vurderes, herunder mer fleksible skolegrenser.
- Boligbyggingen skal samordnes med kapasitet i grunnskolen, slik at boligbyggingen dempes der skolekapasiteten er liten og tilsvarende økes der det er god skolekapasitet.
- Omfang og ressursbruk i ikke-lovpålagte oppgaver skal evalueres og forsøkes redusert.
- Organisatoriske tilpasninger av blant annet kulturkontoret og kulturhuset skal skje i forbindelse med utvikling av Kulturkvartalet
- Reduksjon av bemanningskostnader må skje. Dette kan omfatte variabel lønn/innleie, vakanser, endringsoppsigelser og omstilling, redusere funksjoner, utføre oppgaver med færre ansatte etc. Det forutsettes at endringene ikke fører til direkte oppsigelser, samt at endringer drøftes med de ansattes organisasjoner.

Rådmannens forslag 2011-2014

- Kritisk gjennomgang av bemanningsnormer og fordelingsmodeller for blant annet skoler, sykehjem, hjemmetjeneste og barnehager skal gjennomføres.
- Vurdere salg av aktiva (bygg og arealer). Salgsinntekter kan inngå som egenkapital og redusere låneopptak.
- Vurdere betalingssetter for kommunale tjenester på eksisterende og nye områder.
- Gjennomgå tiltak som gir økte inntekter og refusjoner.
- Gjennomgå kritisk alle avtaler og tilskudd til eksterne parter og vurdere endringer/opsigelser i forbindelse med reforhandlinger.
- Det skal ikke igangsettes prosjekter med midlertidig finansiering dersom dette kan føre til varige driftskostnader.
- Kommunen skal jevnlig vurdere at tjenestene er hensiktsmessig organisert ut fra brukerperspektiv og effektivitet.
- Det er et mål at det skal være mulig å bo hjemme lengst mulig. For å utsette den enkeltes behov for institusjonsplass vil forebygging gjennom aktivisering, habilitering og rehabilitering stå sentralt. Det er derfor viktig at man styrker tilbudet av boliger med heldøgns bemanning.

I perspektivmeldingen ble fordelingen av innsparingskravet fordelt slik:

Innsparingskrav (tall i 1000 kr)	2011	2012	2013	2014
Sentraladministrasjonen	-700	-1.900	-4.000	-4.800
OK øvrig	-1.000	-2.700	-5.700	-6.900
Barnehage	-400	-1.200	-2.500	-3.000
Grunnskole	-2.100	-5.800	-12.300	-14.700
HS øvrig	-1.300	-3.700	-7.800	-9.400
Pleie og omsorg	0	0	-100	-100
Eiendom	-300	-900	-1.900	-2.300
Teknisk avdeling	-300	-900	-1.900	-2.200
Bodø Byggservice	-100	-300	-700	-800
Bodø Bydrift	-400	-1.100	-2.200	-2.700
Sum	-6.600	-18.500	-39.100	-46.900

Det ble også gjort en omfordeling basert på befolkningsdata slik at det korrigeres for elevtallsnedgang (redusert antall i aldersgruppe 6-15 år) for grunnskolesektoren og økt kostnad som følge av vekst i antall eldre for pleie- og omsorgssektoren.

Kapittel 5 viser tilpasningen til disse rammebetingelsene for de ulike tjenestoområdene. Tabellen under viser de eksakte tall:

Rådmannens forslag 2011-2014

Endring pga befolkning (tall i 1000 kr)	2011	2012	2013	2014
Grunnskole, reduksjon pga befolkning	-4.810	-7.183	-7.624	-2.217
Helsesøster/Barnevern, vekst pga befolkning	500	1.000	1.500	2.000
Hjemmetjenesten, vekst pga befolkning	20.000	20.000	30.000	40.000
Sølvsuperen lønn/drift		20.700	41.400	41.400
Kulturkvartalet				10.000
Økt vedlikehold 1 %	1.000	2.000	3.000	4.000
Volumvekst HS	-500	-1.000	-1.500	-2.000
Sølvsuperen inntekt		-3.000	-6.000	-6.000
Sum	16.190	32.517	60.776	87.183

3.5 Statsbudsjettet 2011

5. oktober ble Statsbudsjettet for 2011 lagt fram. Der framgår det at regjeringen legger opp til en reell vekst i kommunesektorens samlede inntekter i 2011 på 5,7 mrd kr. Av dette er 2,75 mrd kr frie inntekter, som er fordelt med 2,55 mrd til kommunene og 0,2 mrd til fylkeskommunene.

Frie inntekter	2,75 mrd kr
Tiltak finansiert over rammetilskuddet	1,5 mrd kr
Øremerkede tilskudd	1,2 mrd kr
Gebyr inntekter	0,2 mrd kr
Samlede inntekter	5,7 mrd kr

Realvekst i kommunesektorens inntekter 2011, regnet fra inntektsnivå i 2010 i RNB 2010.

Det er fra 2011 utarbeidet en ny kostnadsnøkkel for kommunene som påvirker kommunens utgiftsutjevning. Bakgrunnen for endringen skyldes omleggingen av barnehagetilskuddet, samt behov for å oppdatere kostnadsnøkkelen med nye data. Kostnadsnøkkelen er basert på objektive data som kommunene ikke kan påvirke. For Bodø kommune er kostnadsindeksen endret fra 0,9109 (2010) til 0,9415 (2011), noe som isolert sett gir en forbedring på rundt 30 mill kr målt i redusert utgiftsutjamning. Det forventes at kostnadsnøkkelen skal oppdateres hvert 4. år.

Samhandlingsreformen er styrket med 200 mill kr, hvorav 110 mill kr går til samhandlingstiltak, lokalmedisinske sentra og informasjonstiltak. Det resterende går til forskning, planleggingskompetanse, utdanningsstillinger, IKT m.m.

Regjeringen har satt av 240 mill kr til styrking av barnevernet. Kommunene må søke om å få midler til nye stillinger gjennom fylkesmennene. Fylkesmannen i Nordland har fått 12,5 mill kr av disse midlene. Vi har forutsatt 2,5 mill kr til Bodø kommune i 2011.

Kommunen har fått tildelt 44,2 mill kr i skjønnsmidler, hvorav 7,6 mill kr er rettet mot sosialtjenesten og det resterende er kompensasjon for arbeidsgiveravgiften.

Rentekompensasjon for skole- og svømmeanlegg. Bodø kommune har en ramme på 114 mill kr i Husbanken. Bodøsjøen skole byggetrinn II er godkjent av Husbanken, og kommunen vil få dekt renteutgiftene når prosjektet er fullført (grunnlag 84,9 mill kr).

Rådmannens forslag 2011-2014

Kommunen fikk i fjor et samlet investeringstilskudd på 161 mill kr til Kulturkvartalet. 10 mill kr ble utbetalt i 2010, og staten legger opp til en utbetaling på 25 mill kr i 2011.

Innlemminger/uttrekk (tall i 1000 kr)	Landet	Bodø
Barnehager	28.047.698	294.000
Kvalifiseringsprogrammet	1.240.406	13.540
Tilskudd til krisesentre	237.768	2.175
Korreksjoner		
Fysioterapi	139.275	2.073
Storbytilskudd	363.100	0
Nye plasser i statlige og private skoler	-27.711	-254
Helårseffekt økt timetall og gratis leksehjelp	339.434	3.105
Oppdatert tall timetall/leksehjelp	16.946	155
Kompensasjon skyss SFO	10.506	96
Portoutgiftsrefusjon fra kommunene til skatteetaten	-18.000	-165
Bostøtte endret regelverk	-45.232	-414
Sum innlemminger og korreksjoner	30.304.190	314.313

Endringer på rammetilskuddet som følge av innlemminger og korreksjoner, i 1000 kr (2011-kroner).

Tilskudd til barnehager. Det er lagt inn opptrapping av likeverdig behandling av kommunale og ikke-kommunale barnehager. Kommunens minimumsforpliktelse øker fra 88 % til 91 % fra 1. august 2011. Samtidig foreslås det å videreføre maksimalprisen for en heltids barnehageplass på samme nominelle nivå som i 2010. Kommunene kompenseres for merutgiftene ved en økning i rammetilskuddet på 263 mill kr. Dette medfører at om lag 28 mrd kr overføres fra Kunnskapsdepartement til Kommunal og regionaldepartementet med virkning fra 2011. For Bodø kommune betyr dette et tilskudd til barnehagesektoren på ca 294 mill kr.

Tilskudd til kvalifiseringsprogrammet. Ca 1,2 mrd kr er overført i rammetilskuddet. Dette omfatter vel 400 mill kr som tidligere har vært utbetalt i individstønad til deltakere i kvalifiseringsprogrammet. Bodø kommune er tildelt 13,5 mill kr i 2011.

Tilskudd til krisesentre. Lov om kommunale krisesentertilbud ble vedtatt i Stortinget i juni 2009. Dette innebærer at kommunene har ansvaret for å gi et tilbud til personer som blir utsatt for vold i nære relasjoner. 238 mill kr er innlemmet i kommunenes rammetilskudd fra 2011. For Bodø kommune utgjør dette 2,2 mill kr og det forutsettes at nåværende bidrag fra kommunene opprettholdes i tillegg.

Fysioterapi – økt finansieringsansvar. I årets takstforhandlinger hvor staten, KS og norsk Fysioterapeutforbund er parter, ble det fastsatt at nye 25 % av omleggingen skulle foretas i avtaleåret 2010/2011. Dette utgjør 57 mill kr for 2. halvår 2010 og 117,2 mill kr for hele 2011. Sammen med midlene som ble fordelt i 2010, som videreføres, vil det for 2011 således bli fordelt 231 mill kr. Disse midlene blir fordelt etter antall årsverk avtalefysioterapeuter i kommunene, basert på KOSTRA-tall. Bodø kommune har fått til sammen 2,073 mill kr det vil si en økning på 1,074 mill kr fra 2010.

Rådmannens forslag 2011-2014

Bostøtte. 1. juli 2009 ble det innført nytt regelverk for den statlige bostøtten. Den nye bostøtten medfører både økte ytelser til dem som fikk bostøtte før omleggingen, samtidig som den åpner for at nye mottakergrupper kan få støtte. Det er anslått at ny bostøtte vil gi innsparinger på kommunenes sosialhjelpsbudsjetter og kommunale bostøtteordninger på om lag 30 % av kostnaden. Av den grunn vil det også i budsjettet for 2011 bli foretatt et tilsvarende uttrekk fra rammetilskuddet til kommunene som i 2009 og 2010. Ut fra budsjettet for omleggingen av bostøtten, er uttrekket fra rammetilskuddet i 2011 satt til 45,2 mill. kroner. Det vil bli foretatt en evaluering av omleggingen av bostøtteordningen.

3.6 Konsekvenser av politiske vedtak fattet i 2010

I tertialrapportene vedtas en del endringer som får betydning for kommende økonomiplan. I tillegg kommer enkeltsaker som har betydning, enten ved at nye tiltak etableres eller ved at det foretas låneopptak. Vi nevner her politiske vedtak, og hvordan de er innarbeidet i rådmannens forslag:

- Driftsavtale med Umoe Itet, IKT kontoret, 1,9 mill kr. Tiltaket er lagt inn i 2011 med 2,2 mill kr som inkl. volumvekst 2010-2011.
- Oppretting av familiesenter kr 900 000,-. Tiltaket er lagt inn tilsvarende i 2011.
- Stilling servicekontoret trukket inn kr 393 800,-. Stillingen er permanent redusert fra 2011.
- Akutt utskifting av teknisk utstyr i nettet kr 380 000,-. I budsjett 2011 er det lagt inn 1,7 mill kr som er et forventet normalnivå for utskifting av IKT-utstyr for kommunen.
- Økt tilskudd kirke PS 09/170 kr 50 000,- til vedlikehold prestebolig er videreført i 2011.
- Oppretting av 173 småbarnsplasser i barnehager fra høsten 2010. Opprettingen er midlertidig finansiert ved økte skjønnsmidler i 2010, men fra årsskiftet vil ny finansieringsordning ikke finansiere tilbud utover statlig definisjon av full behovsdekning. Overkapasiteten utgjør ca 100 plasser og foreslås nedlagt.
- Regnskapsavslutningen for 2009, økt låneopptak 25,24 mill kr innarbeidet i investeringsplanen.
- Kjøp av Norges Bank-bygget. Låneopptak 32,15 mill kr er innarbeidet i investeringsplanen.
- Intensjon om økt fysioterapitjeneste. Ikke gjennomført i 2010 på grunn av manglende bevilgning, men innarbeidet i rådmannens forslag til budsjett 2011.
- Kai på Valen lagt inn med 32 mill kr låneopptak 2011.
- Visit Bodø. Årlig tilskudd 1,05 mill kr er innarbeidet i perioden.
- Planleggingsmidler Ishall er ikke lagt inn i budsjettet.
- Vestvatn skianlegg. Det er ikke lagt inn nye midler til realisering av prosjektet slik det er beskrevet i sak PS 10/133.
- Utredning ishall. Det er ikke lagt inn nye midler til realisering av prosjektet slik det er beskrevet i sak PS 10/79.
- Driftsstøtte Zahlfjøsén. Det er ikke lagt inn nye midler til realisering av prosjektet slik det er beskrevet i sak PS 10/64.

Rådmannens forslag 2011-2014

4. Generelle utgifter og inntekter

Budsjettskjema 1A - drift (tall i 1000 kr)

	Regnskap 2009	Budsjett 2010	Budsjett 2011	Budsjett 2012	Budsjett 2013	Budsjett 2014
1 Skatt på inntekt og formue	940.332	1.028.000	970.000	1.003.950	1.039.088	1.075.456
2 Ordinært rammetilskudd	516.971	519.100	971.093	977.151	992.614	1.002.654
3 Skatt på eiendom	67.735	92.100	99.600	100.600	101.600	102.600
4 Andre direkte eller indirekte skatter	141	0	0	0	0	0
5 Andre generelle statsilskudd	235.691	224.296	57.851	57.851	57.851	57.851
Sum frie disponible inntekter	1.760.871	1.863.496	2.098.544	2.139.552	2.191.153	2.238.561
6 Renteinntekter og utbytte	97.860	81.291	81.980	80.248	78.620	81.819
7 Renteutg., provisjoner og andre fin.utg.	101.938	124.681	119.675	129.706	144.022	151.211
8 Avdrag på lån	159.074	165.602	186.080	185.354	190.951	198.623
Netto finansinnt./utg.	-163.152	-208.991	-223.775	-234.812	-256.353	-268.015
9 Til dekning av tidligere regnsk.m. merforbruk	9.156	0	0	0	0	0
10 Til ubundne avsetninger	9.301	175	20.000	6.252	34.171	37.857
11 Til bundne avsetninger	27.465	1.363	3.255	3.255	3.255	3.255
12 Bruk av tidligere regnks.m. mindreforbruk	0	0	0	0	0	0
13 Bruk av ubundne avsetninger	11.661	200	200	10.200	10.200	10.200
14 Bruk av bundne avsetninger	24.106	1.592	2.062	1.062	1.062	1.062
Netto avsetninger	-10.156	253	-20.993	1.755	-26.164	-29.850
15 Overført til investeringsbudsjettet	3.822	15.700	0	0	0	0
Til fordeling drift	1.583.741	1.639.058	1.853.776	1.906.495	1.908.636	1.940.697
Sum fordelt til drift (fra skjema 1B)	1.570.407	1.639.058	1.853.776	1.906.495	1.908.636	1.940.697
Mer/mindreforbruk	-13.334	0	0	0	0	0

Budsjettskjema 1A drift viser kommunens samlede driftsinntekter som er uavhengig av tjenesteproduksjonen, ihht regnskapsforskrift.

Kommunens frie inntekter består av skatteinntekter og rammetilskudd. Dette er inntekter som kommunene kan disponere fritt uten andre føringer fra staten enn gjeldende lover og regelverk. De frie inntektene fordeles til kommunene gjennom inntektssystemet. Det overordnede formålet med inntektssystemet er å gi kommunene like forutsetninger for å kunne gi et likeverdig tjenestetilbud til sine innbyggere. Ved fordelingen av rammetilskuddet tas det hensyn til strukturelle ulikheter i kommunenes kostnader (utgiftsutjevning) og ulikheter i skatteinntektene (inntektsutjevning). Inntektssystemet inneholder i tillegg tilskudd som er begrunnet ut fra regionalpolitiske målsettinger. Det gis også skjønnstilskudd til kommunene etter søknad, for å korrigere for forhold som ikke ivaretas godt nok i inntektssystemet for øvrig.

1. Skatteinntekter

Det foreslås at den kommunale skattøren for personlige skattytere reduseres fra 12,8 % i 2010 til 11,3 % i 2011. Tabellen under viser beregningene for økonomiplanperioden.

Rådmannens forslag 2011-2014

Skatt på inntekt og formue	2010	2011	2012	2013	2014
Nasjonalt skatteanslag	116.050.000	108.470.000	112.808.800	117.321.152	122.013.998
Endring		-6,5 %	4,0 %	4,0 %	4,0 %
Lokalt skatteanslag	1.028.000	970.000	1.003.950	1.039.088	1.075.456
Endring		-5,6 %	3,5 %	3,5 %	3,5 %

Det nasjonale skatteanslaget er nedjustert fra 116 mrd kr i 2010 til 108,5 mrd i 2011. Dette er i henhold til signalene gitt i kommuneproposisjonen 2011. I kommuneproposisjonen var det ønskelig at skatteinntektenes andel av kommunens samlede inntekter skulle reduseres fra 45 % til 40 %. En av hovedårsakene til dette var at kommunens inntekter skal være mer forutsigbare. Denne endringen medførte at kommunens rammetilskudd økte tilsvarende.

Egen skatteprognose er beregnet med de forutsetninger som er gitt i statsbudsjettet. I rådmannens prognose er det lagt til grunn en vekst i skatt på inntekt og formue fra 2012-2014 lik 4,0 % for landet og en antagelse om vekst i Bodø på 3,5 %. Vekstprognosen for Bodø er dermed 0,5 prosentpoeng lavere enn for landet i 2011. I perioden 2006 til 2009 har skatt pr innbygger i prosent av landsgjennomsnittet gått fra 93,1 % til 89,5 % og pr september 2010 er dette på 93,0 %. Skatteanslaget for 2011 forutsetter at skatt pr innbygger i prosent av landsgjennomsnittet blir 92,1 %.

2. Rammetilskuddet

Det samlede rammetilskuddet til kommunene består av innbyggertilskudd, utgiftsutjevning, distriktstilskudd Sør-Norge, Nord-Norge og Namdalstilskudd, småkommunetilskudd, skjønnstilskudd, inndelingstilskudd, hovedstatstilskudd og veksttilskudd.

Rammetilskudd	2010	2011	2012	2013	2014
Innbyggertilskudd (likt beløp pr innb)	478.547	904.656	909.441	914.377	919.572
Utgiftsutjevning	-132.201	-107.279	-110.351	-104.846	-105.637
Overgangsordninger/INGAR (fra 2009)	-1.161	-6.987	-6.987	-6.987	-6.987
Utenfor overgangsord (inkl oppgavediff)	9.515	18.408	18.408	18.408	18.408
Nord-Norge-tilskudd/nytt distriktpolitisk tilskudd	72.997	68.701	69.337	69.979	70.632
Inndelingstilskudd (før 2004 også storby)	11.683	12.010	12.010	12.010	12.010
Ordinært skjønn	42.510	44.199	44.199	44.199	44.199
Herav gradvis bortfall av dif.arbeidsgiveravgift	34.516	35.724	35.724	35.724	35.724
"Bykлетrekke" (anslag)	-58	-28	-28	-28	-28
Netto inntektsutjevning	37.309	37.413	41.121	45.502	50.485
Sum rammetilskudd	519.141	971.093	977.150	992.614	1.002.654

Tabell. Sum rammetilskudd i perioden 2011-2014. Tall i tusen kr.

Rådmannens forslag 2011-2014

Omfordelingen som følge av utgifts- og inntektsutjevning gjøres i innbyggertilskuddet.

Inntektsutjevningen for kommunene omfatter inntekts- og formuesskatt fra personlige skattytere og naturressursskatt fra kraftforetak.

I 2009 ble det lagt opp til en opptrapping av utjevningsgraden i inntektsutjevningen, der siste ledd er en økning fra 59 % i 2010 til 60 % i 2011. For 2011 blir dermed kommuner med skatteinntekter under landsgjennomsnittet kompensert for 60 % av differansen mellom egen skatteinntekt og landsgjennomsnittet. Det er ingen endring i tillegg utjevningen. Kommuner med skatteinntekter på under 90 % blir som før kompensert for 35 % av differansen mellom egne skatteinntekter og 90 % av landsgjennomsnittet. Finansieringen av tilleggskompensasjonen skjer ved at hver kommune trekkes med et likt beløp pr innbygger.

Det er utarbeidet ny kostnadsnøkkel for kommunesektoren, der nå også barnehagesektoren er inkludert. For 2011 er innbyggertilskuddet kr 19 047,- pr innbygger. Tabellen over viser at Bodø kommune må bidra med 107,2 mill kr til utgiftsutjevningen på grunn av at summen av de objektive kriteriene gir kommunene en "stordriftsfordel" og som synliggjøres ved at kostnadsindeksen er lavere enn 1.

Kommunens rammetilskudd anslås å bli 971,1 mill kr i 2011 i henhold til tabellen over. Usikkerheten er knyttet til faktisk inntektsutjevning som først blir kjent i februar 2012.

3. Eiendomsskatt

I økonomiplanen 2010-2013 vedtok bystyret at det i løpet av 2010 skulle gjennomføres en taksering av alle eiendommer i kommunen, som i dag ligger utenfor det området som er berørt av eiendomsskatt. Videre ble det vedtatt at det innen oktober 2010 skulle fremmes en sak for formannskapet for å belyse:

- Differensiering av bunnfradrag og promillesatser mellom dagens område for eiendomsskatt og nytt område.
- Muligheten for å differensiere mellom boligbebyggelse og fritidsbebyggelse ved hjelp av bl.a. sonfaktor.
- Inntekspotensialet ved bruk av ulike modeller for beregning av eiendomsskatt.

Endelig beslutning om utvidelse av område for eiendomsskatt skulle tas i forbindelse med behandling av denne saken. Bystyret hadde imidlertid allerede i fjorårets budsjettvedtak lagt inn forventet inntektsvekst som følge av utvidet område. Rådmannen har derfor budsjettert følgende:

	Regnskap 2009	Budsjett 2010	Budsjett 2011	Budsjett 2012	Budsjett 2013	Budsjett 2014
Basis 2010		91.100	92.100	92.100	92.100	92.100
Utvidet sone		0	6.500	6.500	6.500	6.500
Nybygg		1.000	1.000	2.000	3.000	4.000
Sum	67.700	92.100	99.600	100.600	101.600	102.600

4. Andre direkte eller indirekte skatter

Det budsjetteres ikke med andre direkte eller indirekte skatter. Eksempel på slike skatter er naturressursskatt og konsesjonsavgift.

5. Andre generelle statstilskudd

Det er budsjettert 57,8 mill kr i andre generelle statstilskudd. Dette består av 54,7 mill kr til flyktningkontoret, 2,5 mill kr til barnevern og 0,6 mill kr til fremmedspråk grunnskole. Grunnen til den store nedgangen fra 2010 til 2011 kommer av at tidligere statstilskudd til ikke-kommunale barnehager og statlig skjønntilskudd nå kommer i form av rammetilskudd fra og med 2011.

6. Renteinntekter

Renteinntekter er budsjettert med til sammen 26,8 mill kr, hvorav 15,4 mill kr er avkastning fra kommunens finansforvaltning og 11,4 mill kr er renteinntekt fra konsernkonto. Budsjetterte renteinntekter er ca 5 mill kr lavere i forhold til budsjett 2010. Reduksjonen skyldes lavere rentenivå for 2011. Renteinntekter fra inkasso holdes uendret i 2011 og er budsjettert med 1 mill kr.

Renteinntekter fra formidlingslån er beregnet til 9,1 mill kr. Disse inntektene kommer fra låntakere av startlån og skal i sin helhet brukes til å betale ned startlångjeld hos Husbanken. Aksjeutbytte er budsjettert med 45 mill kr. Dette fordeler seg med 29 mill kr SKS, 15 mill kr Bodø Energi, 0,5 mill kr Saltens bilrute og 0,5 mill kr Grunnfondsbevis Sparebank 1 Nord Norge.

7. Renteutgifter

Renteutgifter av lån er beregnet til 119,7 mill kr. Dette er en reduksjon på 5 mill kr i forhold til 2010. Reduksjonen skyldes lavere rentenivå. Det er lagt til grunn låneopptak jfr investeringsplanen. Renteforutsetninger som beskrevet i kapittel 3.2.

8. Avdrag

Avdrag på lån er beregnet til 186 mill kr, en økning på 20,5 mill kr i forhold til 2010. Økningen skyldes økt låneopptak. Kommunens avdrag er lavere enn vedtatt låneopptak.

9. Til dekning av tidligere regnskapsmessig merforbruk

Det budsjetteres ikke på denne posten, blir eventuelt regulert inn i 1. tertial dersom årsregnskap for 2010 viser underskudd.

10. Til ubundne avsetninger

Det er budsjettert med en avsetning til ubundne fond på 20 mill kr i 2011 på grunn av premieavvik. Videre er det i perioden avsatt midler til disposisjonsfondet for at kommunens økonomiplan skal gå i balanse, hhv 6,2 mill kr i 2012, 34,2 mill kr i 2013 og 37,9 mill kr i 2014.

11. Til bundne avsetninger

Det er budsjettert med en avsetning til bundne fond på 3,255 mill kr. Dette er fond knyttet til VA-sektoren, nærmere bestemt distribusjon av vann 2,98 mill kr og 0,275 mill kr til Felles HS.

12. Bruk av tidligere regnskapsmessig mindreforbruk

Det budsjetteres ikke på denne posten, blir eventuelt regulert inn i 1. tertial dersom årsregnskap for 2010 viser overskudd.

13. Bruk av ubundne avsetninger

Det er budsjettert med bruk av ubundne fond på 0,2 mill kr, og 10,2 mill kr videre i perioden. Dette består av bruk av vedlikeholdsfondet på 0,2 mill kr (boligkontoret) og bruk av premieavviksfondet ifm høyere pensjonspremie anslått til 10 mill kr pr år fra 2012.

Rådmannens forslag 2011-2014

14. Bruk av bundne avsetninger

Det er budsjettet med bruk av bundne fond på 2,062 mill kr i 2011, for deretter 1,062 mill kr i perioden. Dette er bruk av fond knyttet til bokollektiv 1 mill kr i 2011, avløp under VA-sektoren 0,647 mill kr, viltforvaltning under Landbruk (0,033 mill kr), 0,107 mill kr Vollen sykehjem og 0,275 mill felles HS.

15. Overført til investeringsbudsjettet

Det budsjetteres ikke med overføringer fra drift til investeringsregnskapet i denne økonomiplanperioden. Ideelt burde en vesentlig del av investeringene vært egenfinansiert med overføring fra drift for å unngå for høyt låneopptak.

5. Tjenesteområder - drift

5.1 Driftsnivå - samlet

Brutto driftsutgifter viser omfanget av kommunens drift. Kommunens samlede brutto driftsutgifter er i 2011 budsjettet med 3 021 mill kr, dette er en brutto økning på 126 mill kr eller en økning på 4,35 % sammenlignet med opprinnelig budsjett 2010. Av dette er 2,8 % antatt lønns- og prisvekst. Det betyr at budsjetttrammen reelt er økt med 1,55 %.

Netto driftsutgifter viser de samlede utgifter med fratrukk for driftsinntekter, og viser kommunens egenfinansiering, det vil si prioritering. Budsjettskjema 1B drift viser en slik oversikt for de ulike tjenesteområdene, korrigert for utgifter/inntekter vist i skjema 1A. Endring fra et år til det neste viser i sum både generelle lønns- og prisjusteringer (endringer i basis) og reelle prioriteringer (tiltak i perioden).

Budsjettskjema 1B - drift (nettotall - tall i 1000 kr)

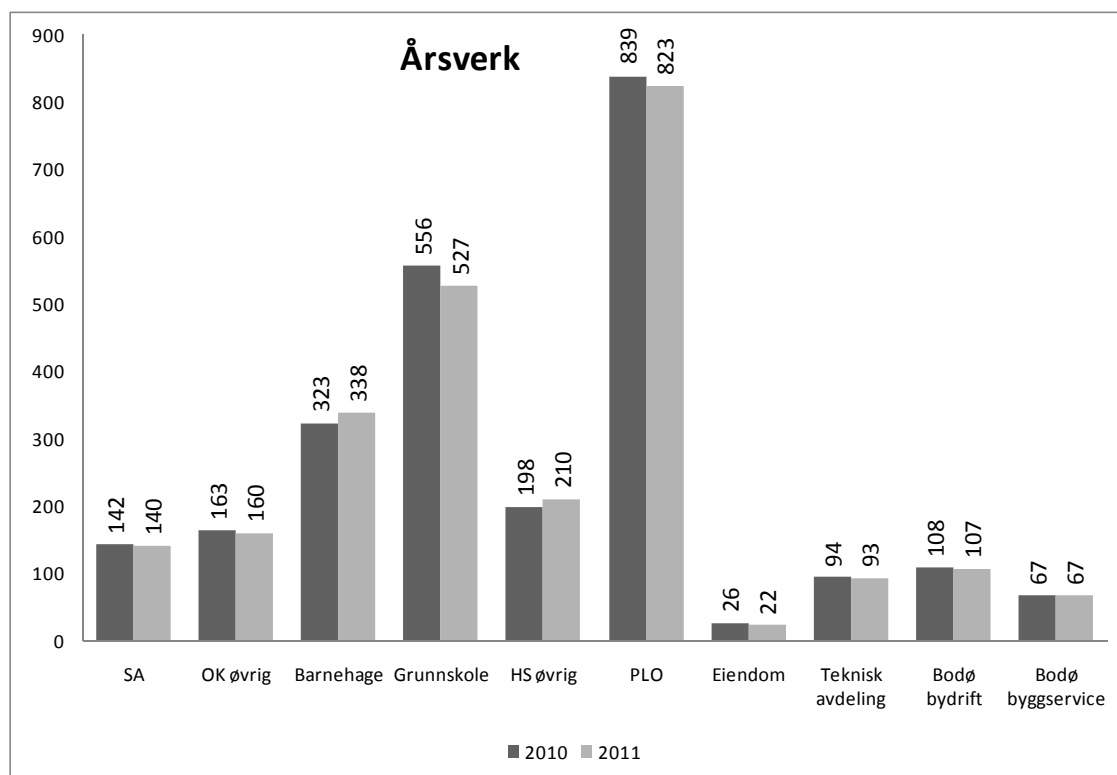
Til fordeling drift fra Budsjettskjema 1A - driftsregnskapet:

Fordelet slik:	Regnskap 2009	Budsjett 2010	Budsjett 2011	Budsjett 2012	Budsjett 2013	Budsjett 2014
Sentraladministrasjonen	129.952	132.708	142.947	141.297	140.197	138.397
OK øvrig	194.852	200.509	212.372	211.249	210.117	220.256
Grunnskole	475.715	492.939	507.506	502.557	498.201	498.401
Barnehage	201.248	197.741	321.852	315.230	315.230	315.230
HS Øvrig	206.546	185.864	223.311	221.813	222.813	222.315
Institusjon/hjemmetjeneste	480.925	458.264	485.211	501.509	523.509	531.907
Eiendom	37.930	28.029	29.970	30.370	30.370	30.970
Teknisk avdeling	48.908	53.826	49.804	48.603	47.604	47.303
Interne bedrifter	-256	0	0	0	0	0
Kommunens fellesområde	-205.670	-110.823	-119.197	-66.134	-79.405	-64.087
Sum fordelt	1.570.407	1.639.058	1.853.776	1.906.495	1.908.636	1.940.693
Til fordeling fra skjema 1A	1.583.741	1.639.058	1.853.776	1.906.495	1.908.636	1.940.693
Mer/Mindreforbruk	-13.334	0	0	0	0	0

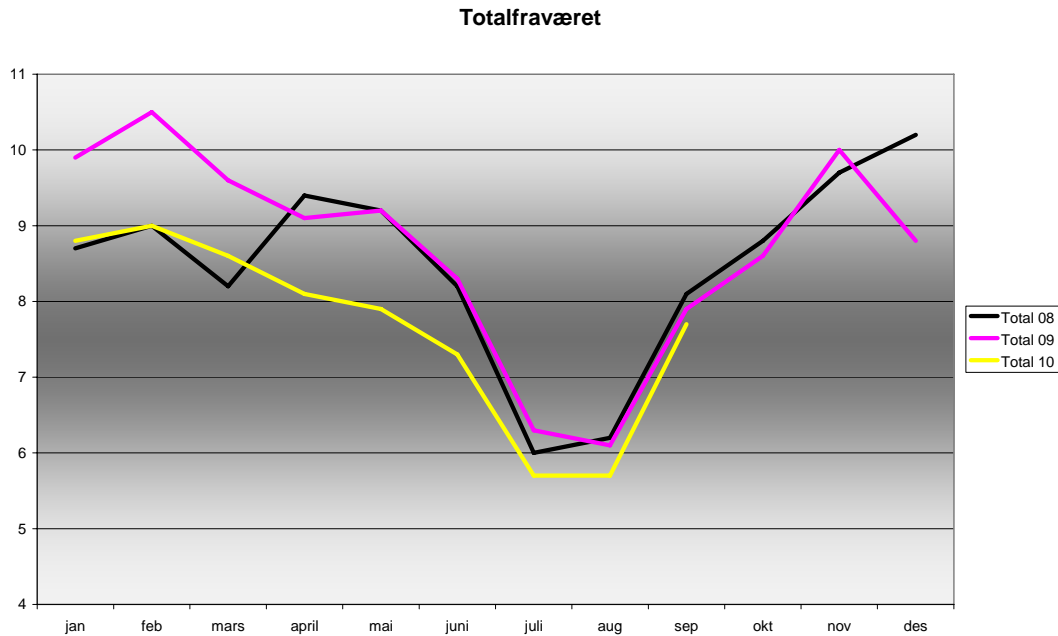
Tabellen over gir en oppsummering av all endringene fra 2010-2011 per tjenesteområde.

5.2 Personalressurser

Det samlede lønnsbudsjettet inkl lønnsavsetninger er på 1 443 mill kr i 2011, dette er en økning på 68 mill kr fra vedtatt budsjett 2010 og utgjør ca 48 % av det samlede brutto utgiftsbudsjett. Samlet antall faste årsverk budsjettet i 2011 er 2 484. Figuren under viser årsverk 2010 og 2011 for de ulike sektorer.

Sykefraværet for 2010 viser en lavere trend enn tidligere år. Spesielt i første halvår ligger det lavere enn tilsvarende periode de siste årene. For tredje kvartal er det bare marginale forskjeller. Det er derfor usikkert om trenden med lavere fravær vil holde seg inn i 2011. De økonomiske konsekvenser av et lavere fravær er vanskelig å måle på kort sikt. I første omgang vil redusert fravær gi økt kvalitet på tjenestene, men også gi reduserte inntekter i form av refusjon fra NAV. I en del virksomheter som er avhengelig av vikarer vil det imidlertid kunne gi seg utslag i lavere utgifter til vikarer og ekstrahjelp. Det er imidlertid vanskelig å tallfeste besparelsene.

Kurvene har omtrent samme forløp, men ligger parallelt noe lavere i år enn i fjor med ca 0,2 %-poeng. For pleie- og omsorgssektoren er det lagt opp budsjett for innleie som tilsvarer et årsfravær på 8,5 %. Hvis sykefraværet alene utgjør ca 8,2 % skulle dette være realistisk. Det er for øvrig ikke budsjetterte med konkrete besparelser i avdelingene.

Det er viktig at det tas ut vakanser når det oppstår ledighet i en stilling, og det foretas en grundig vurdering av muligheten for omplasseringer eller inndragning av stillingshjemmel. Spesielt i administrative stillinger er det avgjørende at man legger inn en ventetid før eventuell ny utlysning skjer, slik at man kan benytte mulighet for endring og flytting av arbeidsoppgaver. Ofte vil det være slik at man etter noen måneder faktisk har klart å absorbere de viktigste oppgavene tidligere medarbeider utførte, eller at det framkommer et endret behov i forhold til arbeidsområde og kompetanse enn hva som ville vært naturlig dersom man hadde erstattet umiddelbart.

5.3 Sentraladministrasjonen

Mål og utfordringer i perioden 2011-2014

Utfordringene i økonomiplanperioden er knyttet til effektivering av vedtaket fra perspektivmeldingen om stopp av stillingsøkning i administrasjon. Samtidig skal kvalifisert arbeidskraft beholdes og planlagte investeringsoppgaver innenfor IKT sektor gjennomføres. Dette innebærer en nøkternt bruk av arbeidskraft og et nødvendig fokus på omfordeling av ressurser.

Kommunens mål om en langtidsfrisk og helsefremmende organisasjon vil bli videreført. I tillegg skal det sikres at publikum og tjenesteytende virksomheter får nødvendig støtte. Et effektivt støtteapparat skal sikre objektive og profesjonelle saksutredninger som grunnlag for politiske beslutninger samt sikre effektivering av politiske vedtak.

Tabell 5.3.1 Endring i basis:

Rådmannens forslag 2011-2014

(Tall i tusen kroner)

Driftsbudsjett tjenester	Endring i basis	Lønnsvekst	Pris simulering	Pensjon	Interne flyttinger
Sentraladministrasjonen	-190	130	16	-49	-287
Rådmannen	147	270	10	-44	-89
Økonomikontoret	-499	707	-15	-141	-1.050
Lønn og regnskapsenheten	205	90	15	-23	124
Innkjøp	351	491	-19	-117	-3
Kemnerkontoret	-1.157	164	311	-41	-1.591
Politikk	2.515	521	330	-128	1.792
Personalkontoret	114	79	26	-28	37
BHT	2.851	166	673	-73	2.086
IKT	949	258	28	-59	722
Arkiv	-462	348	152	-81	-881
Informasjon og servicekontoret	4.824	3.223	1.525	-783	858
Basis					

Utgangspunkt for beregning av endringer er vedtatt budsjett 2010 på 132,7 mill kr. Endringene i basis består av budsjettregulering mellom avdelinger eller kontor i sentraladministrasjon, lønns- og prisvekst samt endring av pensjonskostnader. Disse endringene har kun teknisk karakter. Til sammen er basisendringer beregnet til 4,8 mill kr i 2011.

Tabell 5.3.2 Tiltak i perioden

(Tall i tusen kroner)

Nr	Kode	Beskrivelse	2011	2012	2013	2014
		Sum før tiltak	137.532	137.532	137.532	137.532
1	Alle	Effektiviseringskrav fra perspektivmelding	-700	-1.270	-3.370	-4.170
2	Alle	Effektivisering utover perspektivmelding	-630	-630	-630	-630
3	F	Valg hvert 2. år	1.000	0	1.000	0
4	F	Kompensasjon godsgjørelse politikere	250	250	250	250
5	F	Redusert budsjett til Tverlandet og Innstranda nærmiljøkr	-43	-43	-43	-43
6	H	Finansiering av ny postavtale	43	43	43	43
7	I	Driftsavtale Umoe (IKT)	2.200	2.200	2.200	2.200
8	I	Fasttelefonbudsjett	300	123	123	123
9	I	Verdibevarende vedlikehold IKT	1.700	1.700	1.700	1.700
10	A	Lønnsendring og øvrige kostnader rådmann	250	250	250	250
11	G	Kompensasjon godsgjørelse tillitsvalgte	300	300	300	300
12	G	Opprettelse/nedleggelse av stillinger	1.662	1.759	1.759	1.759
13	J	Salg av arkivtjeneste til Salten brann IKS	-262	-262	-262	-262
14	C	Salg av regnskapstjeneste til Bodø kirkelige felleståd	-655	-655	-655	-655
		Totalsum nye tiltak	5.415	3.765	2.665	865
		Økonomiplan 2011-2014	142.947	141.297	140.197	138.397

1, 2 og 12: Effektiviseringskrav fra perspektivmeldingen er på 0,7 mill kr i 2011, 1,9 mill i 2012, 4 mill kr i 2013 og 4,8 mill i 2014, alle tall med basis i 2010. For 2011 er effektivisering innfridd med til sammen 1,3 mill kr. Dette er 0,6 mill kr mer enn krav fra perspektivmeldingen. Økonomikontoret og lønn og regnskapsenhet reduserer antall årsverk med henholdsvis 1,5 og 0,4 som overføres helse- og sosialavdelingens stab, mens 0,5 årsverk er overført som økt ressurs til det nye boligkontoret. Servicekontoret har redusert 1 årsverk. Samtidig er det finansiert 2 nye årsverk som hhv juridisk rådgiver og informasjonssjef, men 1,3 årsverk som saksbehandlere utgår ved pensjonering. Arkivet er

Rådmannens forslag 2011-2014

styrket med 1 årsverk. BHT er styrket med 0,5 legeårsverk og 0,2 årsverk jordmorstilling som begge inngår i fraværsteamet.

For å imøtekomme effektiviseringskrav for resten av økonomiplanperioden må det skje ytterligere årsverksreduksjon/omstilling. Omregnet i antall årsverk utgjør effektiviseringskrav en reduksjon på 1 årsverk i 2012, 4 årsverk i 2013 og 2 årsverk i 2014. Det er derfor foreslått innføring av ansettelsesstopp i begynnelsen av hvert budsjettår inntil krav for inneværende år er innfridd. Rådmannen vil også foreta en gjennomgang av volum og behov for administrative årsverk i kommunen.

3: Valg gjennomføres annethvert år og bevilgningen trekkes inn i ikke valg år.

4: Politisk godtgjøring justeres hvert år som følge av lønnsendring. Lønnsinformasjon i fjor kom for sent og godtgjørelse ble delvis kompensert. Dette er korrigert for i 2011.

5: Som et ledd i generell effektivisering av kommunen er det foreslått reduksjon av driftsbudsjettet til Innstranda og Tverlandet lokalutvalg

6: Kommunen har reforhandlet postavtale med Bodø Industri. Mer kostnad er beregnet til 104 000 kr og finansieres innenfor sentraladministrasjons rammer (hvorav 42 600 kr er innsparing tatt fra nærmiljøkontor Tverlandet og Innstranda).

7: Rådmannen foreslår å øke bevilgning til driftsavtale med Umoe med 2,2 mill kr. Økningen skyldes vekst i kommunen og følgelig økningen av avtaleomfang.

8: Fasttelefonbudsjett er fra 2011 samlet på en plass hos IKT kontoret. Hensikten er å få bedre oversikt over kostnader og styre kostnadene ned. IKT kontoret er forpliktet til å redusere budsjettet med 5 % begynt fra 2012. Kostnadsberegning for 2011 viser at kommunen mangler 0,3 mill kr for å dekke opp alle forpliktelser. Rådmannen forventer en reduksjon av kostnader fra 2012.

9: Kommunen eier infrastruktur til informasjonsteknologi og må selv vedlikeholde den. I 2010 er det bevilget 0,4 mill kr til akutt utskiftninger. Kommunen bør foreta jevnlig utskiftninger og vedlikehold beregnet til 1,7 mill kr.

10: Som følge av økt lønn foreslås det en økning av budsjettet på 0,2 mill kr på rådmann område.

11: Beregnet godtgjørelse til tillitsvalgte er 0,3 mill kr høyere enn budsjetttramme.

13: Arkivtjeneste for Salten Brann IKS og budsjettet med 262 000 kr.

14: Lønn- og regnskapsenhet utfører tjeneste for kirkelig fellesråd. Kr 656 000 er budsjettet som inntekt med tilsvarende økt tilskudd.

Rådmannens forslag 2011-2014

Tabell 5.3.3 Ny budsjetttramme 2011

(Tall i tusen kroner)

Driftsbudsjett tjenester Sentraladministrasjonen	Kode	Årsverk 2011	Budsjett 2010	Endring i basis	Nye tiltak	Budsjett 2011
Rådmannen	A	5,0	4.846	-190	550	5.206
Økonomikontoret	B	7,0	5.391	147	-950	4.587
Lønn og regnskapsenheten	C	27,4	13.368	-499	-136	12.733
Innkjøp	D	4,0	1.800	205	0	2.005
Kemnerkontoret	E	21,8	10.581	351	0	10.932
Politikk	F	6,6	16.113	-1.157	1.250	16.205
Personalkontoret	G	22,7	24.928	2.515	600	28.043
BHT	H	5,0	3.951	114	0	4.065
IKT	I	11,0	27.913	2.851	4.200	34.964
Arkiv	J	11,5	6.357	949	-99	7.207
Informasjon og servicekontore	K	16,0	17.462	-462	0	17.000
Sum		138,0	132.708	4.824	5.415	142.947

Netto tall iht budsjettskjema 1B

Rådmannen foreslår å øke budsjetttrammene til sentraladministrasjon med til sammen 5,4 mill kr. Av dette er 4,2 mill kr knyttet til IKT infrastruktur og telefoni. Dette er i tråd med kommunens satsing i forhold til å sikre at publikum og den tjenesteytende virksomheten får nødvendig støtte, samt nødvendige midler til vedlikehold av infrastruktur og systemer.

Satsing på tilstrekkelig arbeidskraft med riktige kompetanse fortsetter og budsjettet til kompetanseheving og lederutviklingsprogrammet videreføres. Rådmannen foreslår også å fortsette utviklingen av en langtidsfrisk og helsefremmende organisasjon. Tidligere bevilget midler til dette formål foreslås videreført samt at BHT er styrket med 0,5 legeårsverk og 0,2 jordmorårsverk.

5.4 Grunnskole

Mål og utfordringer i perioden 2011-2014

Det er en stor utfordring å tilpasse driftsrammer til varierende elevtall. I kommende økonomiplanperioden er driftsbudsjettet redusert som følge av elevtallsnedgang, mens det i neste periode er forventet å øke igjen. Beregninger viser at kommunens rammetilskudd reduseres med ca 56.000,- kr pr elev (2010). Dette påvirker videre kostnadsnivået i den enkelte skole hvor noen driftsutgifter følger mer direkte av elevtall (eks skolemateriell, delingstimer mv) mens andre kostnader kan betraktes som faste og dermed ikke svinger tilsvarende (lokaler, vedlikehold, klassetall). Nedskjæringer på driftspostene i skolens budsjetter anses vanskelige, da disse er på et lavt nivå etter tidligere nedskjæringer. Løsninger som forhåndsinnkassert lavere strømforbruk, sykefravær etc., anses å være uttømt. Det som gjenstår er i stor grad nedskjæring på bemanningen i skolen. Det er viktig å overlate til politisk beslutning hvilken standard og kvalitet man skal ha på tjenestene. Et viktig nøkkeltall her er lærertetthet, som måles og rapporteres for alle kommuner som antall elever pr lærerårsverk. Denne faktoren gjenspeiler også faktisk elevtall, slik at det ikke anbefales å foreta ytterligere reduksjoner av driftsnivå i skolene som følge av redusert rammetilskudd. Når denne faktoren reduseres, betyr det at lærertettheten øker. Tabellen under viser lærertettheten i Bodø-skolene ulike skoleår:

Rådmannens forslag 2011-2014

KOSTRA	2010/2011*	2009/2010	2008/2009	2007/2008
Elever pr lærerårsverk	10,9	11,1	11,3	12,0

* Tallet for 2010/11 er basert på registrert elevtall pr 23.08.2010 i forhold til antall lærerårsverk.

Figuren viser at lærertettheten har økt de senere år, som følge av redusert elevtall og i noen grad økt undervisningstid og er inneværende skoleår på 10,93 elever per undervisningsårsverk. Offisiell kostra-statistikk (GSI) viser at for 2009 var gjennomsnittet for gruppe 13-kommunene på 11,6 (antall elever pr årsverk) mens Bodø hadde 10,8. For 2008 var tilsvarende tall 13,2 for gruppe 13 og 12,1 for Bodø. Vi har altså en høyere lærertetthet i Bodø enn sammenliknbare kommuner. Lærertettheten i Bodø har økt mindre enn øvrig i gruppe 13, men ligger fortsatt noe over.

Ønsket nivå må veies i forhold til blant annet tilgjengelige ressurser i egen kommune og ved å se på tilsvarende måltall for andre kommuner det er naturlig å sammenlikne seg med. Tabellen under viser endret ressursbehov ved endret lærertetthet målt i forhold til skoleåret 2010/11:

Pr i dag			Reduksjon Pedagoger			
Elever	Pedagoger	Elev/Ped	Red Ped	Elev/ PedRed	Høsteff '2011	Helårseffekt
6 075	556,0	10,9	-28,0	11,5	-7 744 791	-16 800 000
6 075	556,0	10,9	-49,0	12,0	-13 553 384	-29 400 000
6 075	556,0	10,9	-70,0	12,5	-19 361 977	-42 000 000

Dersom kommunen velger å endre dagens nivå på under 11 til eksempelvis 11,5, vil dette frigi 16,8 mill kr årlig. Det er mulig å nå beslutte nivået som skal gjelde fra skoleåret 2011/12, det vil si at det i 2011 vil være ca 5 måneders effekt og deretter helårseffekt fra 2012. Samlet vil dette gi en reduksjon på 28 årsverk i grunnskolen.

Det anbefales konkret nivå for gjennomsnittlig lærertetthet på 11,5 gjeldende fra høst 2011, samt at administrasjonen på grunnskolekontoret reduseres med et årsverk fra 01.08.2011.

Konsekvensen av redusert lærertetthet vil være at klasser i større grad må slås sammen og fylles opp. Inntakskriterier som nærheten til skolen, samme skole for alle barn i et nabolag, trygg skolevei og samme skole for alle barn i en familie, vil måtte vurderes i forhold til hensyn til skolens kapasitet. Undervisningssjefen vil på vanlig måte gjennomføre ressursmøter med skolene i januar/ februar for å gi konkrete driftsrammer for den enkelte skole for kommende skoleår. Her vurderes ressursfordelingen mellom skolene ut fra størrelse, geografi og spesielle utfordringer. Konklusjonen etter ressursmøtene vil inngå i tilstands- og ressursmelding til bystyret i mai 2011.

Perspektivmeldinga på skolene et innsparingskrav på 5,7 mill kr i 2011 økende til 16,6 mill kr i 2013. Oppnådd effekt utover innsparingskravet foreslås brukt til å styrke barnevernet, samt tiltak i grunnskolen for å lette omstruktureringen som innsparingen vil medføre.

Utredning mht skolestruktur gjøres i samsvar med OK-komiteéns tilråding av 01.10.2009.

Skoleløsning for Tverlandet er utredet i 2010, Hunstad Sør skal utredes ved årsskiftet 2010/11 og Sentrum/Rønvik skal utredes i løpet av våren 2011. Det skal lages en statusrapport over utearealer, og hvordan disse skal vedlikeholdes og hva som gjenstår for å nå en viss standard.

Rådmannens forslag 2011-2014

Tabell 5.4.1 Endring i basis:

(Tall i tusen kroner)

Driftsbudsjett tjenester	Endring i basis	Lønnsvekst	Pris simulering	Pensjon	Interne flyttinger
Grunnskole	18.656	22.798	-112	-7.428	3.399
Basis	18.656	22.798	-112	-7.428	3.399

Tabellen over viser tekniske justeringer på grunn av lønn- og prisendringer, pensjonsrate og interne flyttinger og medfører ikke endret aktivitet. Interne flyttinger gjelder flytting av driftsavtale på IT-systemer samt telefonbudsjett til sentraladministrasjonen. I tillegg medfører ny finansieringsordning for barnehagene at statstilskudd ikke lenger føres på oppvekstsentrene men inngår som en del av rammetilskuddet på rammeområde 8.

Tabell 5.4.2: Tiltak i perioden:

(Tall i tusen kroner)

Nr	Kode	Beskrivelse	2011	2012	2013	2014
		Sum før tiltak	511.595	511.595	511.595	511.595
1		Bodøsjøen, økt drift etter utbygging	800	800	800	800
2		Helligvær skole, gymsal	0	0	0	200
3		Tertial: opprettelse familiesenter	-300	-300	-300	-300
4		Statsbudsj: frukt og grønt	76	76	76	76
5		Statsbudsj: leksehjelp, 1-4, skyss	3.330	3.330	3.330	3.330
6		Reduksjon stillinger; bemanningsfaktor 11,5	-7.745	-16.800	-16.800	-16.800
7		Redusert bemanning grunnskolekontoret	-250	-500	-500	-500
8		Omstruktureringstiltak	0	4.356	0	0
		Totalsum nye tiltak	-4.089	-9.038	-13.394	-13.194
		Økonomiplan 2011-2014	507.506	502.557	498.201	498.401

I statsbudsjettet er det lagt inn vøreffekt for leksehjelp og 1 time ekstra for trinn 1-4, samt en bevilgning for skyss funksjonshemmede i SFO, det vil si totalt 3,3 mill kr. Det skal settes i gang en statlig satsing som heter "Ny Giv" som skal redusere frafallet i videregående skole. Dette skal også omfatte tiltak på ungdomstrinnet. Våren 2011 vil gjennomføres som planlagt i tråd med PS 10/42 og 43. Det innebærer bl. a 9 plasser til videreutdanning for lærere i et spleiselag med staten. Prisene for SFO blir redusert med 5 % som følge av leksehjelpen og økes deretter som følge av deflator på 2,8% i statsbudsjettet. Prisene på Kulturskolen vil bli økt i samsvar med deflator 2,8. Antallet asylsøkere på de to mottakene i Bodø er nedadgående. Det medfører både mindre aktivitet i voksenopplæringen og man mister muligheten for å kunne samkjøre og drive effektivt mht undervisning både rettet mot asylsøkere og de som har fått bosetning.

På investeringsdelen er det i økonomiplanperioden lagt inn bevilgninger til Saltvern og Helligvær. Saltvern får et felles personalrom og bedre klasseromskapasitet i fløyer som er oppgradert etter asbestsanering er foretatt og nødvendige pålegg utført iht brannforskriftene. På Helligvær skal det bygges gymsal og det legges inn økte driftsmidler fra 2013. Budsjettet er videre styrket med 0,8 mill kr i henhold til tidligere økonomiplan på grunn av utbygging av Bodøsjøen skole.

For å kunne etablere familiesenter på Tverlandet ble det i 1. tertialrapport vedtatt overføring av midler på 0,3 mill kr som bidrag fra grunnskole. Utover dette er det ikke rom for økt aktivitet på grunn av generelle nedskjæringer og reduksjon i elevtall. I følge vedtatt perspektivmelding og

Rådmannens forslag 2011-2014

budsjettrammene gitt på dette grunnlaget skal driften av grunnskolene i kommunen reduseres betydelig fram mot 2014. I sak til formannskapet i september 2009, ble strukturelle endringer drøftet. Her ble det klart at nedleggelse av skoler som Støver og Skaug er å anse som uaktuelt. Strukturelle grep på Tverlandet, Hunstad/ Mørkved og i sentrum vil ikke i særlig grad kunne slå inn i denne økonomiplanperioden.

Punkt 6 i tabellen over viser den økonomiske effekten av å sette et nivå på lærertetthet på 11,5. Alternativt til å sette et nivå for gjennomsnittlig lærertetthet i skolene, kan det vurderes konkrete enkelttiltak. Slike tiltak kan være å redusere spesialpedagogiske tiltak som nedlegging av Alberthaugen skole (3,7 mill), redusert tilbud på Bratten (0,2 mill), nedlegging av innsatsteamet (1,5 mill), reduksjon i PP-tjenesten (1,0 mill). Reduksjon av tilbud utenfor skolen som den Kulturelle Skolesekken og entreprenørskap etc vil kunne gi en besparelse på 0,2 mill. Videre kan man vurdere kutt i etter- og videreutdanning av lærere (0,9 mill) og reduksjon i svømmetilbudet i Badeland.

Tabell 5.4.3 Ny budsjettramme 2011

(Tall i tusen kroner)

Driftsbudsjett tjenester	Kode	Årsverk 2011	Budsjett 2010	Endring i basis	Nye tiltak	Budsjett 2011
Grunnskole						
Grunnskole	A	527,0	492.939	18.656	-4.089	507.506
Sum		527,0	492.939	18.656	-4.089	507.506

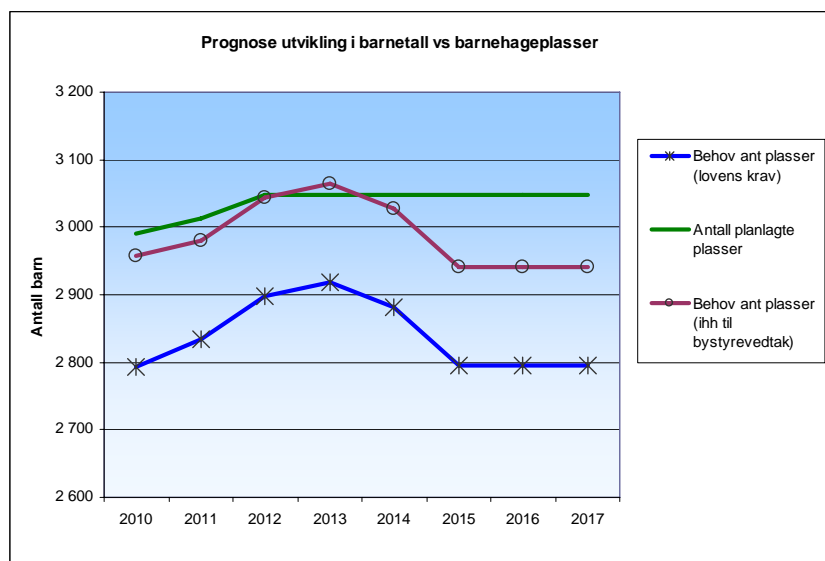
Netto tall iht budsjettskjema 1B

5.5 Barnehage

Mål og utfordringer i perioden 2011-2014

Fra 2011 foregår en større omlegging av inntektssystemet til barnehagene ved at inntektene innlemmes i rammetilskuddet til kommunen. Omlegging av finansieringssystemet betyr at inntektene beregnes ut fra generelle kriterier, i hovedsak etter antall 1-5-åringer i kommunen, mens det tidligere ble gitt tilskudd etter søknad basert på antall barn og oppholdstid. Dette betyr at også øremerket tilskudd til åpne barnehager bortfaller. Med den nye ordningen følger også et nytt finansieringssystem for ikke-kommunale barnehager noe som innebærer at kommunen framover skal utarbeide egne tilskuddssatser i forbindelse med årsbudsjettet. De nye satsene vedtas av bystyret i løpet av 2011.

Rådmannens forslag 2011-2014

Det har vært en betydelig økning i fødsler de siste tre årene, men prognosen for 2010 viser nå reduksjon mot et nivå på ca 600 barn pr år. Barnetallet ventes å gå noe ned i slutten av perioden og ser ut å ville flate ut fra 2015. Det blir viktig for kommunen å innfri lovens krav om full barnehagedekning på en forsvarlig måte. Det er dette nivået som rammetilskuddet nå er beregnet å finansiere. Økonomiske sett betyr det at en ønsket overkapasitet vil måtte finansieres på bekostning på andre kommunale tjenester, eller at man eventuelt godtar en lavere bemanningsfaktor.

Tabell 5.5.1 Endring i basis

(Tall i tusen kroner)

Driftsbudsjett tjenester	Endring i basis	Lønnsvekst	Pris simulering	Pensjon	Interne flyttinger
Barnehage	96.966	6.771	5.256	-1.413	86.352
Basis	96.966	6.771	5.256	-1.413	86.352

Tabellen over viser tekniske justeringer av budsjetterammen som følge av lønn- og prisendringer som ikke har konsekvens for aktiviteten. Kolonne interne flyttinger viser at tidligere øremerket statstilskudd nå er innlemmet i rammetilskuddet og dermed overført til rammeområde 8.

Tabell 5.5.2 Tiltak i perioden

(Tall i tusen kroner)

Nr	Kode	Beskrivelse	2011	2012	2013	2014
		Sum før tiltak	294.707	294.707	294.707	294.707
1	A	Tertial 2: økte fødselstall, nye plasser	31.277	31.277	31.277	31.277
2	A	Forsøk med samdrift	-200	-1.200	-1.200	-1.200
3	A	Færre småbarnsplasser, lavere bemanning	-727	-6.349	-6.576	-6.576
4	A	Styrking b.vern/famsenter/NOSO: Færre plasser, lavere bemanning	-3.205	-3.205	-2.978	-2.978
		Totalsum nye tiltak	27.145	20.523	20.523	20.523
		Økonomiplan 2011-2014	321.852	315.230	315.230	315.230

Det ble i bystyresak 10/23 vedtatt å opprette 180 nye barnehageplasser fra høsten/vinteren 2010 med bakgrunn i to årsaker; dels et politisk ønske om å gi foreldre tilbud om barnehageplass etter behov og dels på grunn av en økning i fødselstallene. Dette vedtaket vil bety en overkapasitet i

Rådmannens forslag 2011-2014

forhold til statens definisjon av full barnehagedekning, og er dermed ikke finansiert fra årsskiftet. Kommunen må da enten redusere overkapasiteten på ca 100 småbarneplasser fra nytt barnehageår, eller alternativt redusere bemanningsfaktoren i barnehagene tilsvarende 30 - 40 årsverk. En slik reduksjon på 100 plasser vil gi netto reduserte bemanningskostnader på 10,4 mill kr, med en høsteffekt på 3,9 mill kr. Dette betyr at Bodø kommune fra høsten 2011 tilpasser seg til lovens krav om full barnehagedekning.

Effektiviseringskrav fra perspektivmeldingen medfører noe lavere bemanning. Våre vedtekter anbefaler at det skal være inntil 6 barn over 3 år eller 3 barn under 3 år pr voksen, det vil si bemanningsnorm 6,0 (antall barn vektet pr årsverk). Det fremlagte budsjettet har en bemanningsnorm på gjennomsnittlig 6,4. Dette er det samme som i 2010. Hvis denne skal endres krever dette en endring av vedtektene i bystyret. Det legges i 2011 frem en politisk sak som synliggjør dagens og fremtidig bemanningsnorm i barnehagene. En ressursfordelingsmodell som beskriver sammenheng mellom ressurser, bemanning og barnetall fordelt på de enkelte barnehagene er under utarbeidelse og vil være av stor betydning for framtidige budsjettprosesser.

Rådmannen anbefaler at dagens overkapasitet fjernes og at kommunen tilpasser seg til statens definisjon av full barnehagedekning. For å redusere administrative kostnader anbefales det å innføre forsøk med samdrift eller områdeledelse. Små barnehager, som ligger i fysisk nærhet til hverandre, kan dermed driftes med felles administrative ressurser.

Det er i budsjettprosessen vurdert andre innsparingsmuligheter som alternativ til reduksjon i antall plasser og/eller bemanningsnorm. Slike tiltak kan være å fjerne redusert foreldrebetaling for foreldre med lav inntekt, oppsigelse av avtale med 4 H gården, redusert tilbud i Vestbyen barnehage samt feriestengning 14 dager i samtlige barnehager om sommeren. I tillegg vil bygging av større enheter til erstatning for små enheter kunne gi effektiviseringsgevinster.

Tabell 5.5.3 Ny budsjetttramme 2011

(Tall i tusen kroner)

Driftsbudsjett tjenester	Kode	Årsverk 2011	Budsjett 2010	Endring i basis	Nye tiltak	Budsjett 2011
Barnehage	A	337,5	197.741	96.966	27.145	321.852
Sum		337,5	197.741	96.966	27.145	321.852

Netto tall iht budsjettskjema 1B

5.6 OK øvrig

Mål og utfordringer i perioden 2011-2014

Bygging og drift av det nye kulturkvartalet vil være hovedutfordringen i perioden. Konsekvenser for eksisterende kulturvirksomhet i kommunen og i kulturhuset skal utreders nærmere. Det forventes en nedgang i antall nye flyktninger. Økonomiske sette er det barnevernet som medfører den største utfordringen. Gjennom omfordeling fra skole, barnehage og kultur legger man opp til et realistisk budsjett framover som kan harmonere med aktivitetsnivået. Det er likevel slik at barnevernet fortsatt vil måtte gjennomgå økonomiske tilpasninger ved å redusere kjøp av tiltak utenfor hjemmet, spesielt i dyre institusjoner.

Rådmannens forslag 2011-2014

Tabell 5.6.1 Endring i basis:

(Tall i tusen kroner)

Driftsbudsjett tjenester OK øvrig	Endring i basis	Lønns- vekst	Pris simulering	Pensjon	Interne flyttinger
Fellesadministrasjon	299	310	69	-53	-26
Barnevern	1.291	818	857	-189	-195
Helsesøster/utekontakten	567	906	89	-338	-91
Familiesentrene	65	68	27	-18	-12
Flyktningkontor	1.439	326	1.205	-92	-1
Kultur	6.376	1.016	926	-239	4.672
Bibliotek	258	313	25	-80	0
Basis	10.294	3.758	3.198	-1.009	4.348

Interne flyttinger gjelder flytting av telefonibudsjett og driftsavtale på IT-systemer til sentraladministrasjonen. Barnevernet får inntektsføring som følge av bevilgning i statsbudsjettet (mer om dette i 5.6.2 pkt 3). Budsjettmidler for overføringer til Bodø Sinfonietta og Nord-norsk opera- og symfoniorkester (NOSO) er flyttet over til kulturkontoret.

Tabell 5.6.2: Tiltak i perioden:

(Tall i tusen kroner)

Nr	Kode	Beskrivelse	2011	2012	2013	2014
		Sum før tiltak	210.803	210.803	210.803	210.803
1		Skjønnsmidler Gimle	150	0	0	0
2		Skjønnsmidler: familiesenterutvikling	260	0	0	0
3		Statsbudsj: styrking av barnevernet	1.000	1.000	1.000	1.000
4		Styrking tiltak i barnevernet	5.540	5.540	5.540	5.540
5		Redusert bemanning skolehelsetj 0,5-1,1 årsv	-250	-350	-580	-550
6		Omlegging bibliotekfilialer	-125	-250	-250	-250
7		Redusert bemanning barnevern 0,5 årsverk	0	0	-250	-250
8		Redusert driftsbudsjett, administrasjon	-88	-129	-218	-203
9		Redusert driftsbudsjett flyktningkontor	-560	-807	-1.370	-1.276
10		Legge ned Saltstraumen ungdomsklubb	-300	-400	-400	-400
11		Legge ned ungdomsklubb Alstad, Tannhullet	-300	-400	-400	-400
12		Reduksjon tilskudd sosiale formål	-100	0	0	0
13		Redusert oppgradering lekeplasser	-100	0	0	0
14		Tertial: opprettelse familiesenter	1.200	1.200	1.200	1.200
15		Perspektivmd: drift av kulturkvartalet	0	0	0	10.000
16		Økt støtte NOSO - nordnorsk opera	500	500	500	500
17		Koordinator T verlandet fam.senter	300	300	300	300
18		Redusert bemanning kulturkontor, vakanse	-400	-600	-600	-600
19		Styrking av byhistorieprosjektet	200	200	200	200
20		Redusert bosetting av flyktninger, lavere inntekter/utgifter	-5.358	-5.358	-5.358	-5.358
		Totalsum nye tiltak	1.569	446	-686	9.453
		Økonomiplan 2011-2014	212.372	211.249	210.117	220.256

Summen av nye tiltak viser en betydelig vekst i avdelingen i planperioden som i hovedsak skyldes drift av det nye kulturkvartalet fra 2014. Videre er barnevernet, familiesentrene og Nordnorsk opera- og symfoniorkester (NOSO) styrket i planperioden. For å finansiere økt aktivitet er det foretatt effektivisering av andre tjenestemråder i avdelinga. Det forholdsmessige innsparingskravet for tjenestemrådene som sorterer under OK øvrig utgjør 1,0 mill kr i 2010 økende til 4,1 mill kr i 2013.

Rådmannens forslag 2011-2014

Fellesadministrasjonen og PP-tjenesten: Det er bevilget skjønnsmidler på kr 260.000 til fase 2 av familiesenterutviklingen (tiltak nr 2 i tabellen). Videre fortsetter modellkommuneforsøket og "Urolige barn" i 2011 med støtte fra Fylkesmannen og ulike departement. Bodø kommune er også med i storby-ordningen med fokus på tiltak for ungdom i risikozonen. Midlene finansieres av Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet. Videre har vi tiltak for å motvirke frafall i videregående skole. Innsatsteamet i skolen har blitt styrket med en helsesøsterstilling som skal ha fokus på dem som strever med psykisk helse på ungdomstrinnet. Driftsbudsjettet reduseres med 0,2 mill kr i fellesadministrasjonen og familiesentrene i henhold til kravet i perspektivmeldingen (pkt 8).

Organiseringen av PP-tjenesten i Bodø i en nettverksbasert, desentralisert modell ble videreført høsten 2009. Oppgradering av kartleggingsmateriale og faglig ajourføring pågår kontinuerlig for å opprettholde god kvalitet på tjenestene. Hensvisninger til PP-tjenesten holder seg stabilt, men påvirkes av muligheter for allmennpedagogiske styrkingstiltak i barnehage og skole.

Helsesøstertjenesten og Utekontakten: Fødselstallene for 2010 viser en stagnasjon. Faglig satsning i 2011 er implementering av kartleggingsverktøy i svangerskapsomsorg og helsestasjon som del av tidlig intervensjon. Videreføring av aktivitet rettet mot uønsket graviditet og kjønnsykdommer skjer med sentrale prosjektmidler. Effektiviseringskravet innebærer at bemanningen på sikt foreslås redusert i skolehelestjenesten til 1,1 årsverk (punkt 5). Utekontakten planlegges samlokalisert med nytt familiesenter i Sentrum. Tjenesten er midlertidig styrket med en stilling finansiert av prosjektmidler for å "fange" opp unge der de er, samt utvikle nye samhandlingsformer ved å følge disse opp i en tverrfaglig arbeidsgruppe

Familiesentrene: Satsningen med etablering av familiesenter i byområdene fortsetter. Det er i tertialrapport 1-2010 vedtatt å opprette familiesenter på Tverlandet og styrking av eksisterende senter i Sentrum, Rønvik og Mørkved (punkt 12). Rådmannen anbefaler videre å opprette koordinatorstilling på Tverlandet (punkt 15) og familiesentrenes budsjett øker samlet med 1,5 mill kr.

Barneverntjenesten: Forslaget til økonomiplan innebærer en betydelig styrking av ressursrammen til barnevernet. Alternativt ville man måtte redusere bruk av tiltak utenfor hjemmet. Det er omdisponert til sammen 5,5 mill kr i 2011 (pkt 4). Statlige midler til styrking av det kommunale barnevernet anslås til 2,5 mill kr, og betyr en netto økning på 1,0 mill kr ettersom skjønnsmidler på 1,5 mill kr fra 2010 faller bort (pkt 3). Kriteriene for tildeling vil være avgjørende for hvor stor økningen blir og hvordan midlene kan brukes. Samlet økning for barnevernet i 2011 blir dermed 6,5 mill kr. I forhold til driftsnivået er dette likevel et betydelig krav til ressursstyring. Analyser viser at barnevernet i Bodø har god bemanning sammenlignet med kommunene i gruppe 13 og på sikt forventes derfor noe effektivisering av saksbehandlingen (pkt 7).

Kulturkontor og Bratten: Kommunen skal ta høyde for en betydelig driftsutfordring i det nye kulturkvartalet. 2014 blir første året med full drift og det er foreløpig lagt inn økning med 10 mill kr i 2014 økende til 12,4 mill kr i 2015 (pkt 13). I tillegg kommer kapitalkostnader som følge av opplåning.

Barne- og ungdomsseksjonens satsingsområder for 2011 er å styrke fritidstilbudene på Tverlandet fritidssenter, Gimle og Taket. Gimle bygges opp som et produksjonshus for teater og musikk med tanke på det fremtidige innholdet i Kulturkvartalet, dels med ekstern finansiering (pkt 1). Det vil bli foretatt en vurdering av den fremtidige driften ved Hunstad skole- og kultursenter og ungdomskubbene med sikte på å frigjøre ressurser til andre kulturformål (pkt 16). Ved å legge ned

Rådmannens forslag 2011-2014

sentrene på Saltstraumen og Alstad frigjøres til sammen 0,8 mill kr og brukerne kan benytte seg av tilbud i andre bydeler med god kapasitet (pkt 10,11). Tiltaket vil ikke ha full effekt før 2012 og det forslås derfor å redusere frie tilskudd i 2011 og en noe redusert oppgradering av lekeplasser i 2011 for å komme i balanse.

Alternativet til innsparinger i fritidsklubbene kan være reduksjon i tilskudd til lag og organisasjoner som har et samlet budsjett på 18,2 mill kr hvorav 15,0 mill kr utgjør faste avtaler og 3,2 mill kr er avsatt drifts- og prosjektstøtte (se vedlegg). Videre kan treningspriser for barn og unge vurderes der økning med hver 10. krone utgjør ca 160.000 kr pr år. Drift av anlegg, lekeplasser og sprøyting av isbaner kan reduseres med inntil 0,3 mill kr.

Statens tilskudd for 2011 til NOSO økte med 3.1 mill kr, noe som innebærer at kommunen med dagens avtale må øke tilskuddet med 0,5 mill kr (pkt 14). De videre utviklingsplanene følges opp bl.a. med statlig medvirkning til dekning av husleiekostnader. Øvingsforholdene for NOSO må vurderes og i påvente av Kulturkvartalet kan dette løses med anskaffelse av øvingscontainere som også frivillige band kan bruke, delvis finansiert med leieinntekter.

På Bratten Aktivitetspark blir etablering av trafikksikkerhetscenteret hovedsatsingen. Prosjektet har en kostnadsramme på 16,0 mill kr der Bodø kommune finansierer 2,5 mill kr. Fylkeskommunen bidrar med 1 mill. i årlige driftsmidler, mens noe av dagens kompetanse i Bratten vil bli styrt inn mot senteret. Siktemålet er at senteret skal åpnes i siste halvdel av 2011.

Med ønske i et likehetsprinsipp innføres det fra 2011 treningspriser for bruk av basseng og gymnastikksaler. Økte inntekter ca 150.000 kr brukes til å gjøre gymsalene mer tilgjengelige. Det vises for øvrig til forslag til prisliste.

Videreføringen av STIMULI-prosjektet og ferdigstilling av "Kompaktarena for Landskytterstevnet i 2011" og skiløypetraséer/skistadion på Bestemorenga er de andre store investeringene. Det vil bli gjort forsøk på produksjon av kunstsne i deler av løypetraséer på Bestemorenga. Kommunens medvirkning i Vestvatn skianlegg må avklares. Med bakgrunn i bl.a. nye kunstgressbaner, er det sentralt å få på plass nye retningslinjer for bruk av idrettsanleggene og videreføringen av "Kunstgressbanepakken" forskyves til 2012. Det er i formannskapssak 10/79 vedtatt å utrede realisering av ishall. Vedtaket har en kostnad på 0,2 mill kr men mangler finansiering. Det er ikke funnet rom for iverksetting av vedtaket i planperioden.

Arbeidet med bind 2 og 3 av Bodøs historie er startet opp, og utgiftene til skrivingen finansieres av Høgskolen. Skal hele Bodøs historie bli ferdig til 2016, må bind 4 startes opp i løpet av 2012. Ved å holde 160 % stillingsressurs vakant halve året sikres fremdriften i bokprosjektene, men innebærer redusert saksbehandlerekapasitet, spesielt til kunstformidling (pkt 16,17). Andre vakante stillinger som ikke blir besatt innebærer betydelig reduserte tjenester på forvaltningsområdet.

Bibliotek: I tiden frem mot åpning av nytt bibliotek i kulturkvartalet jobbes det med å få inn rett kompetanse som kan bidra til det moderne, innovative og nyskapende biblioteket vi ønsker Bodø skal få. På grunn av svinn i nåværende bibliotek, og utvidet ubemannet åpningstid i det nye bygget, er det behov for å tyverimerke alle medier; bøker, film og musikk. Det er svært tidkrevende å merke en samling på ca. 100.000 medier, og arbeidet må derfor starte i god tid før flytting. Det er i investeringsplanen avsatt 700.000 kr til investeringen.

Rådmannens forslag 2011-2014

Rådmannen anbefaler en omlegging av de mindre bibliotekfilialene på Kjerringøy, Saltstraumen og Misvær, alternativt filialen på Hunstad (pkt 6). En innsparing kan frigjøre 250.000 kr årlig og gjennomføres ved at folkebibliotektilbudet begrenses og ivaretas av skolene.

Flyktningkontor. Anmodning om bosetting av 60 flyktninger inkludert 10 enslige mindreårige i 2011, innebærer en betydelig reduksjon i forhold til kvoten på 90 i 2009 og 2010. I tillegg kan det forventes nedgang i familiegjenforeninger og plasser i asylmottakene. Til sammen reduseres integrerings- og vertskommunetilskudd med 5,4 mill kr og medfører behov for driftstilpasninger framover i form av redusert stønad til færre programdeltakere, lavere etableringsutgifter og redusert bemanning ved flyktningkontoret og i andre tjenester (pkt 18,19). Investeringsplanen må korrigeres som følge av færre kjøp av boliger. Det foreslås å redusere utgifter til barnehageplasser og skyss for programdeltakere som ikke er lovpålagt (pkt 9).

Tabell 5.6.3: Ny budsjetttramme 2011

(Tall i tusen kroner)

Driftsbudsjett tjenester OK øvrig	Kode	Årsverk 2011	Budsjett 2010	Endring i basis	Nye tiltak	Budsjett 2011
Fellesadministrasjon	A	7,0	7.468	299	188	7.956
Barnevern	B	35,5	46.625	1.291	6.540	54.456
Helsesøster/utekontakten	C	39,4	24.205	567	-250	24.522
Familieentrene	D	3,2	1.642	65	1.529	3.236
Flyktningkontor	E	16,0	57.573	1.439	-5.963	53.049
Kultur	F	44,1	54.124	6.376	-350	60.150
Bibliotek	G	14,6	8.871	258	-125	9.004
Sum		159,8	200.509	10.294	1.569	212.372

Netto tall iht budsjettskjema 1B

5.7 HS øvrig

Mål og utfordringer i perioden 2011-2014

Innenfor HS-øvrige omtales tjenester som inngår i fellesadministrasjonen til HS-avdelingen, NAV Bodø/ sosialtjenesten, Helsekontoret, virksomhet avlastning/ dagtilbud, kjøkkendriften og Rehabiliteringssenteret. Tjenestene som defineres utenfor pleie og omsorgssektoren har en forebyggende karakter, og bygger opp under avdelingens overordnede strategi der forebyggende aktivitet skal hindre sykdomsutvikling og fremme helse og økt livskvalitet. Rehabiliterende tiltak skal sikre at flest mulig brukere gjenvinner, bevarer eller utvikler sin funksjonsevne. Behovet for tjenestene vil øke de kommende år. Det er et sterkt fokus på utvikling av kvalitet i tjenestene, og opprettholdelse av en balanse i tjenestetilbudet der tiltak er i en sammenhengende kjede. Helsetjenestene bidrar til at befolkningen har en god helse og funksjonsevne. Helsefremmende og sykdomsforebyggende aktivitet og tiltak må framstå helhetlig og ivaretas av alle sektorer i kommunen. Innenfor sosialtjenestene vil tiltak som understøtter arbeidslinjen bidra til at flere tjenestemottakere på sikt kan klare seg selv uten bistand fra det offentlige. Helsetjenestene bidrar til at befolkningen har en god helse og funksjonsevne.

I perspektivmelding 2011- 2020 har HS-øvrige et effektiviseringskrav på 1,3 mill kr i 2011 økende til 9,4 mill kr i 2014. I budsjett for 2011 er HS-øvrige tilført 2,5 mill kr på grunn av økning av skjønmidler for utgifter til sosialstønad.

Rådmannens forslag 2011-2014

Tabellen under viser tekniske korrigeringer av rammen i forhold til lønns- og priskompensasjoner og korrigeringer.

Tabell 5.7.1: Endring i basis:

(Tall i tusen kroner)

Driftsbudsjett tjenester HS øvrig	Endring i basis	Lønns- vekst	Pris simulering	Pensjon	Interne flyttinger
Fellesadministrasjon	-2 1249	-94	-115	-122	-20.917
Rehabilitering	1.724	1.100	241	-177	560
Sosialtjenester	1.601	809	914	-122	0
Avlastning	1.482	1.403	314	-435	200
Helsekontor	2.155	1.865	481	-191	0
Kjøkken	1.136	1.326	156	-146	-201
Tildelingskontoret	25.061	561	346	-117	24.270
Basis	11.911	6.970	2.337	-1.309	3.912

Fellesadministrasjonen er tilført budsjettmidler for to stillinger fra Økonomikontoret for å finansiere nytt ledernivå i HS- avdelingen. Boligkontoret er etablert i HS-avdelingen med midler tilført fra Eiendomskontoret og Økonomikontoret. Fra Fellesadministrasjonen er budsjettet for avtale med Diakonistiftelsen og driftsutgifter for dataprogrammet Notus flyttet til R8. Sentraladministrasjonen (SA) har overtatt skjenkekontrollen fra HS- avdelingen. Budsjettet for transport av brukere er flyttet til Tildelingskontoret. Tildelingskontoret har også overtatt budsjett og ansvar for oppfølging av avtaler med eksterne tjenesteleverandører innen ruskapittelet og pleie og omsorg. **Dagrehab:** I 2010 opphørte driften av dagsentervirksomheten som egen enhet. Driften av Bodø dagsenter er organisert som en del av virksomheten Dag/oppøkende rehabilitering. Dag/oppøkende rehabilitering av blitt tilført budsjett fra SA for prosjektet Freskt Bodø. **Virksomheten Avlastning- dagtilbud:** har overtatt budsjettet for husleie av lokaler i Notveien fra Kjøkkentjenesten.

Rådmannens forslag 2011-2014

Tabell 5.7.2: Tiltak i perioden

(Tall i tusen kroner)

Nr	Kode	Beskrivelse	2011	2012	2013	2014
		Sum før tiltak	197.774	197.774	197.774	197.774
1	A	Omdisponering seniormidler	-2.000	-2.000	-2.000	-2.000
2	A	Reduksjon kompetansemidler	-1.000	-1.000	0	0
3	A	Fullfinansiering fellesområdet	1.463	1.463	1.463	1.463
4	A	Økt ramme krisesenteret	2.034	2.034	2.034	2.034
5	A	Redusert tilskudd organisasjoner	-305	-305	-305	-305
6	A	Effektivisering HS stab	0	-498	-498	-996
7	A	Avvikle avtale med Kirkens bymisjon	0	-1.000	-1.000	-1.000
8	B	Finansiering stillinger dagrehab	662	662	662	662
9	B	Fullfinansiering driftstilskudd fysio	610	610	610	610
10	B	Økning avtalehjemler fysioterapeuter	2.501	2.501	2.501	2.501
11	B	Frisklivssentralen	681	681	681	681
12	C	Statstilskudd kvalifiseringsprogrammet	13.540	13.540	13.540	13.540
13	C	Stillingsøkning NAV	747	747	747	747
14	C	Justering sosialhjelp og inntekter	1.432	1.432	1.432	1.432
15	C	Reduksjon motivasjonspenger NAV	-725	-725	-725	-725
16	D	Finansiering avlastning og støttekontakt	2.338	2.338	2.338	2.338
17	E	Finansiering av driftstilskudd leger	110	110	110	110
18	F	Fullfinansiering kjøkken- vaktmesterdrift	350	350	350	350
19	F	Nedleggelse kantinedrift institusjon	284	284	284	284
20	G	Finansiering husleieutgifter	640	640	640	640
21	G	Avvikle ledsager på feriereiser	-200	-200	-200	-200
22	G	Økning rammen for omsorgslønn	820	820	820	820
23	G	Ressurskrevende brukere innen ruskap.	1.204	1.204	1.204	1.204
24	G	Fullfinansiering Tildelingskontoret	351	351	351	351
		Totalsum nye tiltak	25.537	24.039	25.039	24.541
		Økonomiplan 2011-2014	223.311	221.813	222.813	222.315

Tabellen over viser reelle omprioriteringer i periode. De foreslåtte tiltak i perioden er en konsekvens av tildel budsjetttramme samt føringer i perspektivmeldingen.

Fellesadministrasjon:

1. I forbindelse med innføring av seniorpolitikk ble virksomheter med personell i turnus tilført en kompensasjon på til sammen 2 mill kr. Begrunnelsen for kompensasjonen var at personell som avviklet fridager måtte erstattes av annet personale. I budsjettet for 2011 foreslås det at virksomhetene tilpasser avvikling av seniorfri til perioder hvor innleie ikke er nødvendig.

2. Kompetansemidlene er redusert med 1 mill kr. Midlene brukes til å finansiere økning i stillingshjemler for fysioterapeuter.

3. Nytt sykehjem planlegges med oppstart i 2012. Prosjektleder for planlegging av drift er ansatt med en kostnad på 0,633 mill kr. For å fullfinansierer lønnsutgifter til lærlinger er budsjettet økt med 0,111 mill kr. Det er lagt inn lønnskompensasjonen på til sammen 0,1 mill kr for Kriseteamet. For å opprettholde avtalen med Saltdal kommune for to brukere er budsjettet økt med 0,589 mill kr.

4. I statsbudsjettet for 2011 er drift av krisesenter innarbeidet i kommunenes rammetilskudd med 2,034 mill kr. I tillegg skal dagens egenfinansiering opprettholdes. Samlet budsjett for Krisesenteret blir da 4,73 mill kr. i 2011 som er en økning på 0,6 mill kr. Økningen forutsetter at de øvrige Salten kommunene opprettholder sin andel av den kommunale medfinansieringen i 2011.

Rådmannens forslag 2011-2014

5. Opptrappingsplanen for rus og psykiatri ble avsluttet i 2009. Tilskudd til brukerorganisasjoner innen rus og psykiatri skal behandles som en del av kommunens ordinære ordning for tilskudd til lag og foreninger, slik at tidligere avsatte midler på 0,305 mill kr omdisponeres.
6. I planperioden foreslås det en reduksjon av stillinger i HS-stab. Reduksjonen skal gjennomføres ved at personer som slutter i stilling ikke vil bli erstattet.
7. Tilskudd til organisasjonen Kirkens bymisjon foreslås avvirket fra 2012. Det er ett års oppsigelsestid for kommunens avtale med Kirkens bymisjon.

Dag- oppsøkende rehabilitering:

- 8 og 9. Oppdatering av utgifts- og inntektsramme for gjeldende nivå på fysioterapihjemler. Dette utgjør 1,15 årsverk.
10. For å opprettholde fysioterapitjenesten på samme nivå som før ny finansieringsordning er det lagt inn midler til fullfinansiering av 7,07 avtalehjemler.
11. Frisklivssentralen startet opp i 2010 og fullfinansieres i 2011. I tillegg styrkes prosjektet med en fysioterapeut.

NAV:

12. Statlig tilskudd til kvalifiseringsprogrammet for 2011 er på 13,54 mill kr.
13. Styrkning av 1,5 årsverk i sosialtjenesten. I tillegg er det budsjettert med fast vikar til erstatning for langtidsfravær/svangerskapspermisjon.
14. Økning i sosialhjelp bidrag bolig på 1,4 mill kr. Dette er i tråd med reelt nivå.
15. Justering til veiledende satser for sosialhjelpsmottakere medfører en besparelse (0,75 mill kr) samt at motivasjonspenger forbeholdes KVP (0,25 mill kr).

Dagtilbud, støttekontakt og privatavlastning:

16. Fullfinansiering av reelt behov (dagens nivå) 2,3 mill kr.

Helsekontoret:

17. Fullfinansiering av dagens driftstilskudd leger samt 70 % stilling helsesekretær etter korrigerende inntekter.

Kjøkken og vaktmesterdriften:

18. Utskifting av produksjonsutstyr 0,2 mill kr samt 0,15 mill kr for leie av lager for tekniske hjelpemidler.
19. Det foreslås nedlegging av kantinedriften i institusjoner. Opprettholdelse av dagens nivå krever en økning på 1,3 mill kr. Avvikling koster 0,284 mill kr, men vil da fjerne merforbruket.

Tildelingskontoret og Rusenheten:

20. Husleieutgifter på 0,64 mill kr må budsjetteres.
21. Ordningen med tilskudd til ledsager på feriereiser foreslås avvirket.
22. Rammen for omsorgslønn økes med 0,82 mill kr som er dagens nivå.
23. Ressurskrevende brukere innen ruskapitelet er finansiert med 1,204 mill kr.
24. Det er innarbeidet 0,150 mill kr i rusenhetens budsjett for drift av dataprogram. I tillegg er inntektskrav på 0,201 mill kr fjernet.

Tabell 5.7.3: Ny budsjetttramme 2011

(Tall i tusen kroner)

Driftsbudsjett tjenester HS øvrig	Kode	Årsverk 2011	Budsjett 2010	Endring i basis	Nye tiltak	Budsjett 2011
Fellesadministrasjon	A	23,0	6.396	-21.249	192	-14.661
Rehabilitering	B	24,0	17.137	1.724	4.454	23.315
Sosialtjenester	C	23,0	41.159	1.601	14.994	57.755
Avlastning	D	42,0	30.989	1.482	2.338	34.809
Helsekontor	E	42,0	45.014	2.155	110	47.279
Kjøkken	F	31,7	21.715	1.136	634	23.485
Tildelingskontoret	G	24,0	23.454	25.061	2.815	51.330
Sum		209,7	185.864	11.911	25.537	223.311

Netto tall iht budsjettskjema 1B

Effektiviseringskravet fra perspektivmeldingen medfører en redusert aktivitet på noen områder. Etablering av Boligkontoret og nytt ledernivå skjer gjennom tilførsel av ressurser fra andre avdelinger. I budsjettet for 2011 er det foreslått tiltak med en samlet innsparing på 4,23 mill kr som benyttes til å finansiere annen aktivitet innen HS-øvrig. Det betyr at nåværende driftsnivå må reduseres dersom ikke foreslåtte tiltak gjennomføres. I tillegg er HS-øvrig tilført 5,233 mil kr fra perspektivmeldingen for å finansiere aktiviteten i 2011. Finansiering av tiltak over statsbudsjettet utgjør 18,074 mill kr. Totalt er det foreslått tiltak som øker aktiviteten i HS-øvrig med 25,537 mill kr.

5.8 Pleie og omsorg

Mål og utfordringer i perioden 2011-2014

Perspektivmeldingen 2011-2020, som ble vedtatt av bystyret i juni 2010, konkluderer med at det er den demografiske utviklingen som vil være fremtidens hovedutfordringer innenfor pleie og omsorg. Det er spesielt to utviklingstrekk som kommer som en konsekvens av dette, og som det må tas hensyn til når framtidens pleie- og omsorgstilbud skal planlegges. For det første får vi økt etterspørsel etter pleie- og omsorgstjenester, noe som i seg selv gir et økt personellbehov. For det andre blir det færre arbeidstakere pr pensjonist. Med andre ord, så vil vi i framtiden få et økt behov for kompetent personell, samtidig som de blir vanskeligere å rekruttere. For å møte den demografiske utfordringen må kommunens pleie- og omsorgstjenester organiseres slik at de blir minst mulig personellintensiv. Tiltakskjeden må ha ulike alternativer knyttet til en effektiv tjenesteyting på lavest mulig omsorgsnivå. Dette gjelder både boformer, forebygging, rehabilitering, samt helse og omsorgstiltak som er individuelt tilrettelagt. En politikk der man klarer å utsette innbyggernes behov for institusjonsplass vil være til det beste både for den enkelte innbygger, samtidig som dette gir en mer optimal ressursbruk.

Fra perspektivmeldingen er nettorammen økt med 20 mill kr som følge av økt etterspørsel etter pleie- og omsorgstjenester. Dette økes ytterligere med 10 mill kr både i 2013 og 2014. Av samme grunner er det på inntektssiden lagt inn en årlig økning på 0,5 mill kr fram til 2014, som en ren volumeffekt. I andre halvår av 2012 skal Sølvsuper helse- og velferdssenter stå ferdig. Dette er finansiert ved en økning i brutto utgiftsramme på 20,7 mill kr i 2012 og 41,4 mill kr fra 2013. I tillegg kommer økte inntekter fra pasientbetaling som er beregnet til 3 mill kr i 2012 og 6 mill kr fra 2013.

Når det gjelder statsbudsjettet for 2011, så har det ikke kommet noen øremerkede bevilgninger til pleie og omsorg ut over det generelle rammetilskuddet. På den annen siden er det satt av 200 mill kr

Rådmannens forslag 2011-2014

til samhandlingsreformen som alle landets kommuner kan søke om midler fra. Det er på nåværende tidspunkt ikke avklart hvilken betydning dette vil få for Bodø kommune.

Lønns- og prisvekst, avsetning til pensjon og flyttinger mellom avdelingene har ingen nettoeffekt på aktivitetsnivået. Dette er beskrevet i tabell 5.8.1.

Tabell 5.8.1: Endring i basis:

(Tall i tusen kroner)

Driftsbudsjett tjenester	Endring i basis	Lønnsvekst	Pris simulering	Pensjon	Interne flyttinger
Institusjon/hjemmetjeneste	5.599	10.300	-313	-2.810	-1.579
Institusjon	9.689	11.818	245	-3.004	630
Hjemmetjeneste	15.287	22.118	-68	-5.814	-949
Basis					

Lønnskostnadene øker med 22,1 mill kr, mens lavere avsetning til pensjon trekker i motsatt retning med 5,8 mill kr. Prissimuleringen kommer ut som negativ, noe som hovedsakelig skyldes at også inntektene fra pasientbetaling i institusjonene prisjusteres. Interne flyttinger mellom avdelingene beløper seg til -0,95 mill kr, slik at total endring i basis er 15,3 mill kr.

Rådmannens forslag til økonomiplan for pleie og omsorg viser et meget sammensatt bilde av utfordringer for avdelingen. På den ene siden skal det planlegges og legges til rette for forventet vekst i etterspørselen etter pleie- og omsorgstjenester. På den andre siden skal det gjennomføres betydelige innsparingstiltak for å få aktivitetsnivået innenfor de økonomiske rammevilkårene.

For å imøtekomme utfordringene har det i 2010 blitt gjennomført en betydelig styrking av avdelingens lederressurser gjennom ansettelser av en stabsleder, en institusjonsleder og en hjemmetjenesteleder. Avdelingen er derfor godt administrativt rustet for å kunne iverksette de nødvendige grep for framtidens pleie- og omsorgstjenester.

Tabell 5.8.2 viser planlagte endringer i aktivitet eller finansiering av allerede eksisterende aktivitet for den kommende fireårsperioden. De ulike tiltakene er nummerert fra 1-22 og vil i teksten under bli henviset til i parentes. Tiltakene er også klassifisert etter type tjeneste, der A er institusjon og B er hjemmetjeneste, bokollektiv og dagsenter.

Rådmannens forslag 2011-2014

Tabell 5.8.2: Tiltak i perioden:

(Tall i tusen kroner)

Nr	Kode	Beskrivelse	2011	2012	2013	2014
		Sum før tiltak	473.551	473.551	473.551	473.551
1	A	Finansiering av driftsbudsjett institusjon	3.480	3.480	3.480	3.480
2	A	Stillingsøkning kreftsykepleiere	386	386	386	386
3	A	Avvikling Vollen sykehjem	-3.456	-5.261	-5.261	-5.261
4	A	Nedbemanning pleie og omsorg	-2.854	-2.854	-2.854	-2.854
5	A	Avvikle Aktivitet i sykehjem	-610	-813	-813	-813
6	A	Inntekter Sølvsuper helse- og velferds.	0	-3.000	-6.000	-6.000
7	A	Lønnsmidler Sølvsuper helse- og velferds.	0	18.000	36.000	36.000
8	A	Driftsmidler Sølvsuper helse- og velferds.	0	2.700	5.400	5.400
9	A	Økning ubekvemstillegg iht praksis	3.000	3.000	3.000	3.000
10	B	Finansiering av driftsbudsjett hjemmetj.	1.108	1.108	1.108	1.108
11	B	Vedtaksvekst hjemmetjenesten	3.160	4.039	7.039	12.039
12	B	Vekst ekstraordinære brukere hjemmetjenesten	4.500	4.500	6.150	10.048
13	B	Bortfall av inntektskrav sykepleiervakta	2.108	2.108	2.108	2.108
14	B	Husleie og fellesutgifter Sentrum hjemmetjeneste	1.200	1.200	1.200	1.200
15	B	Multidose hjemmetjenesten	900	900	900	900
16	B	Innkjøp trygghetsalarmer	80	80	80	80
17	B	Fysak Skjerstad dagsenter	200	200	200	200
18	B	Avvikle Tirsdagstreffet	-67	-90	-90	-90
19	B	Avvikle Grønn omsorg	-200	-200	-200	-200
20	B	Inntekter BPA	-400	-150	0	0
21	B	Økt brukerbetaling hjemmehjelp/trygghetsalarm	-375	-375	-375	-375
22	B	Økt inntekt som følge av økt etterspørsel etter hjemmetjeneste	-500	-1.000	-1.500	-2.000
		Totalsum nye tiltak	11.660	27.958	49.958	58.356
		Økonomiplan 2011-2014	485.211	501.509	523.509	531.907

For institusjonene (A) er det identifisert et budsjettmessig etterslep på 3,5 mill kr for driftsutgifter som ikke er relatert til lønn, det vil si utgifter som for eksempel strøm, husleie, vakthold, bygningsmessig vedlikehold, kontorutstyr, medisiner og medisinske forbruksvarer. Dette er utgifter som er bestemt ut i fra antall ansatte, antall brukere eller bygningsmessige forutsetninger og må på kort sikt anses som gitte. Det har derfor vært prioritert å finansiere opp dette etterslepet (1).

Det er behov for å øke tilbudet innenfor kreftsykepleie. Det foreslås derfor å øke bemanningen her med 0,5 årsverk (2). I dette er det også satt av 80 000 kr til å øke avdelingens kompetanse innenfor kreftomsorg.

For bedre å kunne tilpasse driften etter de økonomiske rammebetingelsene foreslås det å avvikle Vollen sykehjem (3) som selvstendig virksomhet. Vollen sykehjem består i dag av 20 korttidsplasser og sysselsetter 29 årsverk. Alle de 20 plassene og 2/3 av bemanningen opprettholdes, men overføres til Rehabiliteringsavdelingen og Korttidsavdelingen. Dette vil gi en innsparing på 11 årsverk i tillegg til driftsutgifter som ikke er bygg- eller pasientrelaterte. I praksis skjer innsparingen gjennom at berørt personell tilbys ledige stillinger innefor avdelingen. Avviklingen av Vollen sykehjem skal være fullført innen utgangen av april 2011. Dette gir en innsparing på 3,5 mill kr i 2011. Fra 2012 får vi helårseffekt, noe som betyr en innsparing på 5,3 mill kr.

Rådmannens forslag 2011-2014

Tiltaket er først og fremst begrunnet ut i fra den økonomiske situasjonen som avdelingen står overfor. På den annen side gir dette større handlingsrom i forbindelse med planlegging av aktiviteter i det nye Sølvsuper helse- og velferdssenter, som skal stå ferdig høsten 2012. Sammenlignet med tradisjonelle sykehjem vil Sølvsuper helse- og velferdssenter i større grad framstå som et aktivitetssenter med fokus på forebygging og behandling. Dette vil gi ringvirkninger for Korttidsavdelingen og Rehabiliteringsavdelingen, både i forhold til tilbud og lokalisering. Det er derfor viktig å se utviklingen av Vollen samt overføring av brukere og personell til Rehabiliteringsavdelingen og Korttidsavdelingen i sammenheng med etableringen av Sølvsuper helse- og velferdssenter. Det presiseres at utviklingen av Vollen sykehjem kun omfatter korttids plasser og at det ikke er aktuelt å ta i bruk dobbeltrom i avdelinger med ordinære langtids sykehjems plasser. De palliative rommene ved Korttidsavdelingen blir heller ikke berørt.

Ut i fra samme problemstilling som for Vollen sykehjem, foreslås det i tillegg en generell nedbemanning tilsvarende 2,9 mill kr (4), samt utvikling av Aktivitet i sykehjem (5). Når det gjelder driftsmidler og inntekter som følge av etableringen av Sølvsuper helse- og velferdssenter, så er disse lagt inn med halvårseffekt i 2012 og helårseffekt fra og med 2013 (6-8).

Regnskapstall viser et betydelig budsjettmessig etterslep i forhold til dagens praksis for utbetaling av ubekvemtillegg, og det er lagt inn 3 mill kr i økonomiplanen (9) for å imøtekomme dette. Samtidig er det viktig å opprettholde en streng praksis for ekstra innleie. Dagens praksis og tolkning av hva som kvalifiserer for å få utbetalt ubekvemtillegg er begrunnet i tariffavtaler. Det betyr at en eventuell endring i praksis, også begrunnet ut i fra økonomi, krever en evaluering av tolkningen av eksisterende avtaler, både lokale og sentrale. Dette vil i så fall ikke bare gjelde Helse- og sosialavdelingen.

For hjemmetjenesten, bokollektiv og dagsentervirksomheten (B) er det, på samme måte som for institusjonene, identifisert et budsjettmessig etterslept på driftsutgifter som ikke er relatert til lønn. Finansiering av dette beløper seg på 1,1 mill kr (10). Det er lagt til grunn 3 % vekst i hjemmetjenesten i 2011, som beløper seg til 3,2 mill kr (11). Disse midlene er allerede bundet opp i videreføring av 5 årsverk hjelpepleier, 0,4 årsverk sykepleier og 0,2 årsverk merkantil ressurs fra den nå nedlagte vikartjenesten. Videre er det et økt behov for finansiering av ekstraordinære brukersituasjoner innenfor hjemmetjenesten, og det er satt av 4,5 mill kr i 2011 til å finansiere etterslepet her (12).

I motsetning til vikartjenesten, som er lagt ned, opprettholdes den kommunale sykepleiervakta. Denne består av 3 årsverk sykepleiere og benyttes som bakvakt, primært for institusjonene, eller til hjemmebesøk. Tidligere har tjenesten vært finansiert gjennom internfakturering av vakter. I praksis har inntektskravet til sykepleiervakta vært kraftig overvurdert. Det foreslås derfor å fjerne inntektskravet på 2,1 mill kr (13), noe som samtidig vil gi de sentrumsnære sykehjemmene og hjemmetjenestesonene et økonomisk insentiv til å bruke sykepleiervakta framfor bruk av innleie og overtid. Dette gjelder først og fremst situasjoner der det er behov for ekstra bakvakt eller ved utrykning på helg og natt. Tjenesten er organisert under Sentrum hjemmetjeneste, den nye storsonen som består av tidligere Østbyen hjemmetjeneste og Vestbyen hjemmetjeneste. Sentrum hjemmetjeneste vil bli lokalisert i Gidsken Jacobsens vei 14, noe som gir 1,2 mill kr i økte utgifter til husleie og felleskostnader (14).

I 2011 innføres bruk av multidose i hjemmetjenesten. Dette innebærer at brukernes medisindosetter sorteres og pakkes hos apotekene. Dette vil gi større sikkerhet rundt håndtering av medisiner

Rådmannens forslag 2011-2014

samtidig som sykepleierne får frigjort mer tid til direkte pleie. Innførsel av multidose vil medføre 0,9 mill kr i økte medisinsutgifter(15). På den annen side blir satsen for indirekte tid justert ned fra 29 % til 28 % i ressursfordelingsmodellen for hjemmetjenesten.

Det er behov for å kjøpe inn 50 nye trygghetsalarmer, noe som vil koste 80 000 kr etter at inntektene fra utleie er trukket fra (16). Det er også behov for å finansiere opp 0,3 årsverk (Fysak) ved Skjerstad dagsenter, noe som beløper seg til 0,2 mill kr (17). Når det gjelder ikke lovpålagt drift, foreslås det å avvike Tirsdagstreffet (18) og Grønn omsorg (19), noe som gir en innsparing på i underkant av 0,3 mill kr.

På inntektssiden er det lagt inn tidligere ikke-budsjetterte inntekter fra staten til BPA-ordningen (brukerstyrt personlig assistent), som beløper seg til 0,4 mill kr i 2011 (20). Videre foreslås det å øke prisene for hjemmehjelp og trygghetsalarm i henhold til Statens maksimalsatser Dette vil gi i underkant av 0,4 mill kr i økte inntekter (21). I tillegg kommer volumeffekten som følge av økt etterspørsel etter hjemmetjenester, som igjen er begrunnet i demografiske endringer. Dette er beregnet å gi en årlig inntektsøkning på 0,5 mill kr i økonomiplanperioden (22).

Tabell 5.8.3 viser budsjetttrammen for 2011 etter at endringer i basis og nye tiltak er summert. Denne viser en nominell vekst i netto utgiftsramme på til sammen 26,9 mill kr, der 15,3 mill kr kun er endringer i basis. Nye tiltak summerer seg til 11,7 mill kr. For institusjonene får vi ingen realendring på totalen når kutt og tiltak summeres. Når det gjelder hjemmetjenesten ser vi en betydelig styrkning av aktivitetsnivået, men dette skyldes hovedsakelig forventet vekst i etterspørselen etter pleie- og omsorgstjenester.

Tabell 5.8.3: Ny budsjettramme 2011

(Tall i tusen kroner)

Driftsbudsjett tjenester Institusjon/hjemmetjeneste	Kode	Årsverk 2011	Budsjett 2010	Endring i basis	Nye tiltak	Budsjett 2011
Institusjon	A	384,0	213.402	5.599	-54	218.947
Hjemmetjeneste	B	439,0	244.862	9.689	11.714	266.265
Sum		823,0	458.264	15.287	11.660	485.211

Netto tall iht budsjettskjema 1B

I tillegg til perspektivmeldingen og økonomiplanen skal det utarbeides en helhetlig plan for pleie- og omsorgstjenestene med fokus på dimensjoneringen av de ulike trinnene i omsorgstrappen. Planen skal være ferdig høsten 2011 og vil danne grunnlaget for videre etablering av institusjons-, bo- og tjenestetilbud, både på kort og lang sikt. Det skal også, i tett samarbeid med økonomikontoret, jobbes videre med utviklingen av ressursmodeller for institusjoner, hjemmetjeneste og bokollektiv. Når det gjelder ressursmodellen for hjemmetjenesten, så er denne godt etablert ute blant virksomhetene og er allerede et viktig styringsverktøy. For institusjoner og bokollektiv derimot, gjenstår det en del arbeid før ressursmodellene kan regnes som selvstendige styringsverktøy. Det videre modellarbeidet vil være en naturlig del av planleggingen og gjennomføringen av de overnevnte innsparingskravene som avdelingen står overfor.

5.9 Eiendom

Mål og utfordringer i perioden 2011-2014

Eiendomskontoret er kommunens sentrale aktør i bygge- og eiendomssaker, som byggherre,

Rådmannens forslag 2011-2014

eiendomsforvalter og eiendomsutvikler. Kontoret yter bistand til kommunens tjenestesteder når de har behov for lokaler og eiendomstjenester. Kommunen eier og forvalter til sammen ca 232.000 m² bygningsmasse. Tallet inkluderer ca 47.000 m² boligareal. I boligareal inngår også boliger eid av Bodø kommunale boligstiftelse. Bygninger eid eller forvaltet av kommunale foretak og aksjeselskap inngår ikke i grunnlaget. Å sikre riktig vedlikehold av alle kommunale bygg og boliger er en stor utfordring for kommunen. Bygningsmassen representerer verdier for over 3 mrd kr. Målet er å tilby brukere bygninger og lokaler med en akseptabel standard. Det skal ikke medføre helserisiko å oppholde seg i kommunens bygninger. God bygg og eiendomsforvaltning er å gi brukerne gode og effektive bygg med tilhørende tjenester til lavest mulig kostnader.

- Årlig revisjon av vedlikeholdsplan for bygningsmassen
- Økt fokus på kostnadseffektiv drift og forvaltning av bygningsmassen
- Bedre brannsikkerhet i kommunale bygg
- Forskriftsmessige bygg
- Etablere gode styringsverktøy for gjennomføring av byggeprosjekter
- Etablere et forvaltningssystem for kommunens bygningsmasse
- Tilby næringsarealer
- Gjennomføre kommunens investeringsprogram
- Rekruttere, utvikle og beholde medarbeidere

Innenfor tjenesteområdet vil det i løpet av perioden være tre særlige utfordringer: Vedlikehold av bygningsmassen, heri å etablere et verdibevarende vedlikeholdsnivå og håndtere akkumulert etterslep, beholde og rekruttere medarbeidere.

Tabell 5.9.1: Endring i basis:

(Tall i tusen kroner)

Driftsbudsjett tjenester Eiendom	Endring i basis	Lønns- vekst	Pris simulering	Pensjon	Interne flyttinger
Eiendomskontoret	484	751	-134	-141	8
Biobrensel	0	0	0	0	0
Leieavtaler	57	0	57	0	0
Torggaten 27	0	0	0	0	0
Vedlikehold	282	0	282	0	0
Forsikring	51	0	51	0	0
Herredshuset	35	0	35	0	0
Energi Tv. Landet bo og servicesen	0	0	0	0	0
Boligkontoret	-450	0	0	0	-450
Basis	458	751	290	-141	-442

A – Eiendomskontoret. Tabellen viser kun teknisk korrigerings for lønns- og prisendringer. Budsjetttrammen er redusert som følge av ny organisering av boligkontoret.

Tabell 5.9.2: Tiltak i perioden:

Rådmannens forslag 2011-2014

(Tall i tusen kroner)

Nr	Kode	Beskrivelse	2011	2012	2013	2014
		Sum før tiltak	28.288	28.288	28.288	28.288
1	A	Tilpasninger for Eiendomsdriften	1.508	1.508	1.508	1.508
2	A	Fasttelefoni SA	-18	-18	-18	-18
3	B	Bioanlegg Bankgata	0	0	0	0
4	C	Leieavtaler	27	27	27	27
5	D	Reduserte inntekter Torvgata	66	66	66	66
6	E	Økt vedlikehold 1 % regelen	535	1.535	2.535	3.535
7	E	Effektiviseringskrav	-300	-900	-1.900	-2.300
8	F	Redusert forsikringspremie	-200	-200	-200	-200
9	G	Økte utgifter Herredshuset	64	64	64	64
		Totalsum nye tiltak	1.682	2.082	2.082	2.682
		Økonomiplan 2011-2014	29.970	30.370	30.370	30.970

1. Tilpasninger for Eiendomsdriften, økt lønn samt kjøp av tjeneste. Tjenesteområdet står ovenfor et generasjonsskifte av medarbeidere. I løpet av perioden vil mer enn 1/3 av medarbeiderne enten oppnå eller ha oppnådd grense for AFP-pensjon. I samme tidsrom har kommunen store og krevende utviklings- og investeringsprosjekter. I denne sammenheng er det viktig at kommunen evner både å beholde og å rekruttere nye medarbeidere i et vanskelig jobbmarked. Lønnsbudsjettet styrkes for å videreføre muligheten for overlapping i forbindelse med nyrekruttering. En stilling utvides fra 75% til 100%. Videre avsettes lønnsmidler for 2 måneder til "Organisering av vaktmesterprosjekt".

Organisering av eiendomsvirksomheten skal utredes ved bruk av planmidler.

2. Fasttelefoni overført til SA med kr 18 000.

3. Bioanlegg Bankgata er korrigert brutto med red utgifter/inntekter på 1,2 mill kr.

4. Leieavtaler.

5. Redusert inntekt Torvgata kr 66 000,-

6. Økt vedlikehold 1 % regelen 1 mill kr korrigert for økt eiendomsdrift kr 465 000.

7. Effektiviseringskrav på kr 300 000 jfr perspektivmeldinga.

8. Redusert forsikringspremie, bygningsforsikringer.

9. Økte utgifter Herredshuset til vedlikehold og strøm kr 65 000.

Tabell 5.9.3: Ny budsjetttramme 2011

(Tall i tusen kroner)

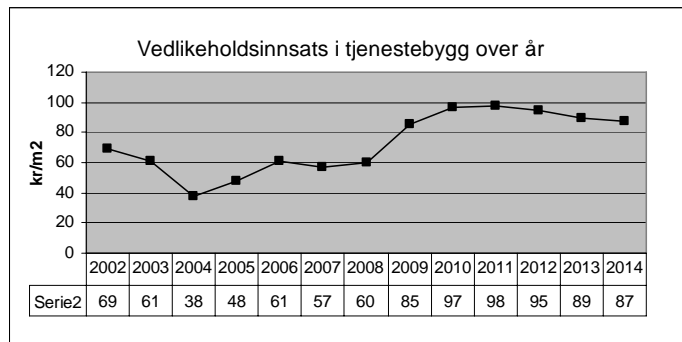
Driftsbudsjett tjenester	Kode	Årsverk 2011	Budsjett 2010	Endring i basis	Nye tiltak	Budsjett 2011
Eiendom						
Eiendomskontoret	A	22,0	5.534	484	1.490	7.508
Biobrensel	B	0,0	0	0	0	0
Leieavtaler	C	0,0	445	57	27	529
Torggaten 27	D	0,0	-66	0	66	0
Vedlikehold	E	0,0	16.382	282	235	16.899
Forsikring	F	0,0	3.200	51	-200	3.051
Herredshuset	G	0,0	1.885	35	64	1.984
Energi Tv. Landet bo og servic	H	0,0	0	0	0	0
Boligkontoret	I	0,0	450	-450	0	0
Sum		22,0	27.829	458	1.682	29.970

Netto tall iht budsjettskjema 1B

Rådmannens forslag 2011-2014

Byggvedlikehold

Vedlikeholdsinnssatsen i tjenestebygg har siden 2004 økt og er for 2011 hevet til tilnærmet faglig anbefalt verdibevarende nivå på 100 kr/m². For lav innsats over mange år har medført et akkumulert etterslep. Kommunen deltok i 2008 i et kartleggingsprosjekt i regi av KS, for å dokumentere teknisk tilstand i den kommunale bygningsmassen og for å estimere oppgraderingskostnader. Kostnadene er beregnet til ca 86 mill kr over de neste 5 år og 339 mill kr de neste 6-10 år, samlet 425 mill kr. Eiendomskontoret vil i løpet av 2011 ta i bruk et informasjonssystem for eiendomsforvaltning. Systemet skal gi god oversikt av eiendomsmassen og informasjon relatert til denne. Systemet skal være et verktøy for å planlegge drifts- og vedlikeholdsoppgaver.

Tabellen viser vedlikeholdsinnssats pr m² over år og fremskrevet til 2014.

Med de utfordringene kommunal sektor står ovenfor i kommende år, med en kombinasjon av store endringsbehov og omfattende oppgraderingsbehov, blir det svært viktig å rasjonalisere med investerings- og driftsmidler for å sørge for størst mulig nytteverdi. Dette vil bli innebære satsing på videre utvikling, oppgradering og vedlikehold av de riktige og mest egnede bygningene, samt erstatte de mindre egnede med nye lokaler. Det blir derfor svært viktig å håndtere vedlikeholdet som en integrert del av kommunens utviklingsplanlegging.

Tjenestebygg omfatter alle kommunale bygg foruten boliger. Midler i vedlikeholdsprogrammet skal bidra til å opprettholde opprinnelig standard i bygningsmassen. Tiltak som følger av nye forskriftskrav finansieres over investeringsbudsjettet. For 2011 foreslås det brukt 18,2 mill kr til bygningsvedlikehold, eller 96 kr/m² - det vil si tilnærmet faglig anbefalt nivå på 100 kr/m². I tillegg foreslås brukt 13,5 mill kr til utvikling og oppgradering av bygningsmassen. Midlene er i all hovedsak kanalisert til økt brannsikkerhet, el- oppdatering og forbedring av toalettforhold i skolene. For 2011 prioriteres det utarbeidelse av en samlet ENØK plan for kommunens bygningsmasse. Tiltaket omfatter 104 bygg og kostnad ca 1,9 mill.kr. Planen vil gi anbefalinger om prioriterte tiltak gjennom vurdering av kostnader, besparelse, pay-back og tilskudd. Ved prioritering av tiltak finansiert over vedlikeholdsmidler er følgende kriterier lagt til grunn: Sikkerhet for brukere av bygg, sikkerhet for bygget og driftsforstyrrelser.

Tabellen under viser vedlikeholdsplan for 2011:

Rådmannens forslag 2011-2014

Byggtype	2011
Administrasjonsbygg	205.000
Skole	5.562.000
Barnehager	1.739.000
Helsebygg	982.000
Andre bygg	567.000
Div. bygg	1.885.700
Totalt	10.940.700
Diverse utredninger	580.000
Enøkplan.	1.900.000
Utsifting brann/nødløst	400.000
Faste avtaler	1.745.000
Drift FDV program	513.000
HMS tiltak i samarbeid med brukerne	205.000
Akutt vedlikehold/reserve	1.000.000
Risikoanalyse spes. sykehjem	513.000
Vedlikehold utomhusanlegg	405.000
Sum inkl reserve	18.201.700

Bolig – og næringsarealer

Det legges opp til små investeringer for tilrettelegging av nye bolig- og næringsarealer. Tilgjengelig kommunalt eid næringsareal er begrenset. På Rønvikleira og Burøya er alle arealer enten håndgitt eller øremerket til spesielle formål som fiskeri, havn eller adkomst til terminalområdet. Bodø's vekstutsikter tilsier at tilgangen må økes på kort og lang sikt. Utvikling av Kvalvikodden vil bidra i dette. Etterspørselen av areal for boligtomter er lav. For 2011 planlegges det solgt et lite område på Oddan/Sjysletta. Området kan være attraktivt med hensyn til Reitan. Salg av felt i Bodøsjøen avventes inntil 2013.

5.10 Teknisk avdeling

Mål og utfordringer i perioden 2011-2014

Kommunen har lenge vært inne i en sterk ekspansiv utbyggingsperiode med mange tunge byutviklingsprosjekter. I kommende økonomiplanperiode vil det bli vedvarende høyt fokus på store utbyggingsoppgaver. Det stiller sektoren overfor store utfordringer også med å opprettholde tilfredsstillende kvalitet på drifts- og vedlikeholdsoppgavene og legger press på de fleste tjenestene innen avdelingens tjenesteområde. Teknisk avdelings hovedutfordringer i den neste 4-årsperioden kan kort oppsummeres slik:

- helhetlig og framtidsrettet byutvikling med vekt på samordnet areal- og transportplanlegging
- gjennomføring av store havneprosjekter og byggemodning av nye næringsarealer
- utbygging av kommunalteknisk infrastruktur
- styrke drifts- og vedlikeholds nivået for noen av sektorens områder

Teknisk avdeling er ikke dimensjonert for så store oppgaver og arbeidsmengde som følger av utviklingen som byen er inne i. Avdelingen opplever det dessuten fortsatt som meget krevende å

Rådmannens forslag 2011-2014

beholde og rekruttere medarbeidere med kommunalteknisk kompetanse, samt planleggere og annet personell med teknisk fagbakgrunn. Det blir derfor en utfordring å tilpasse bemanningen til den økte oppgavemengden med offensive byutviklingstiltak.

Ny plan- og bygningslov stiller nye og til dels strengere krav til overordnet planlegging og vil stille økte krav til avdelingens kompetanse og innsats i tverrfaglig samarbeid.

Forsvarlig drift og godt vedlikehold av byens tekniske infrastruktur er grunnleggende viktig for byens funksjonsdyktighet, for innbyggernes velvære og byens omdømme. For noen av sektorens tjenester har drifts- og vedlikeholds nivået over flere år blitt redusert til under det som sektoren mener er riktig forvaltning av kommunens verdier. Det gjelder spesielt innenfor veisektoren hvor veinettet viser tydelige tegn på at vedlikeholdet har vært forsømt i mange år. Økonomiplanforslaget innebærer nok en periode med et meget stramt budsjett for drift og vedlikehold av kommunale veier. Det er ikke lagt inn noen form for oppgradering av de kommunale veiene i perioden. Vedlikeholdsetterslepet for reasfaltering av kjøreveier er anslått til 11 mill i 10 år. Rehabilitering av veier med dårlig bæreevne er ikke medtatt.

Det er under utarbeidelse en hovedplan for vei som vil legges frem til politisk behandling i løpet av første halvår 2011. Planen vil ha hovedfokus på rehabilitering av veier.

Den nye matrikkelloven pålegger kommunen å etablere vei- og gatenavnadressering for hele kommunen hvor dette mangler. Arbeidet kan ikke innpasses i den ordinære driften og må organiseres som et prosjekt. Kostnadene er beregnet til kr. 600 000.

Tabell 5.10.1: Endring i basis:

(Tall i tusen kroner)

Driftsbudsjett tjenester	Endring i basis	Lønnsvekst	Pris simulering	Pensjon	Interne flyttinger
Teknisk avdeling					
Fellesadministrasjon	-2.648	156	6	-35	-2.776
Parkering/Torg	-292	196	-346	-35	-107
Sivilforsvaret	34	30	8	-4	0
Byggesak	5	325	-220	-71	-28
Byplan	-873	261	2	-67	-1.069
Geodata	324	434	-122	-105	118
Landbruk	236	380	8	-32	-120
Kom.teknisk kontor	925	523	644	-129	-113
VA	0	0	0	0	0
Basis	-2.290	2.304	-20	-478	-4.095

Fellesadministrasjonen er redusert som følge av at eiendomsskattetakstprosjektet nå er avsluttet. I tillegg er porto- og telefonutgifter nå overført til sentraladministrasjonen. Ved opprettelse av et eget boligkontor i H/S-avdelingen ble en stilling overført fra teknisk avdeling. Ved Byplankontoret er bevilgning til kjøp av plantjenester i 2010 trukket inn. Inntektene ved Landbrukskontoret er økt som følge av det er opprettet driftsavtaler med Værøy og Røst.

Rådmannens forslag 2011-2014

Tabell 5.10.2: Tiltak i perioden

(Tall i tusen kroner)

Nr	Kode	Beskrivelse	2011	2012	2013	2014
		Sum før tiltak	51.536	51.536	51.536	51.536
1	D	Reduserte driftsutgifter	-12	-12	-12	-12
2	F	Reduserte driftsutgifter	-65	-65	-65	-65
3	G	Reduserte driftsutgifter	-25	-25	-25	-25
4	H	Redusert park/veivedlikehold	-198	-798	-1.798	-2.098
5	B	Parkering styrket med 1/2 stilling	202	202	202	202
6	E	Redusert årsverk 1,3 byplan	-838	-838	-838	-838
7	F	Økning 2 årsverk geodata	1.143	1.143	1.143	1.143
8	G	Landbruk 1/2 stilling trukket inn	-132	-132	-132	-132
9	F	Veiadresseprosjekt	600	0	0	0
10	H	Gatelys	121	121	121	121
11	I	Korrigerings VA - utgift	-281	2.234	7.269	12.016
12	I	Korrigerings VA - inntekt	-2.248	-4.763	-9.798	-14.545
		Totalsum nye tiltak	-1.733	-2.933	-3.933	-4.233
		Økonomiplan 2011-2014	49.803	48.603	47.603	47.303

1-3. Reduserte driftskostnader i form av inventar, utstyr mv som følge av en generell innstramming.

4. Redusert park/veivedlikehold. Driften av parker er i perioden redusert med kr. 100.000,-.

Reduksjonen i veivedlikeholdet utgjør i perioden 2 mill kr. Dette vil medføre at veistandarden ikke kan vedlikeholdes forsvarlig og medfører en forringelse av infrastrukturen.

5. Parkering. Håndhevingen av parkeringsordningen er styrket med ½ stilling.

6. Redusert årsverk byplan. Intern overføringer av midlertidig vakanse.

7. Geodatakontoret. Styrking av saksbehandling ihht matrikkelloven.

8. Landbrukskontoret. ½ merkantil stilling er omdisponert innenfor avdelingen.

9. Veiadresseprosjekt. Den nye matrikkelloven krever at det innen utgangen av 2012 skal etableres vei- og gatenavnadressering for hele kommunen.

10. Gatelys. Priskompensasjon fra Bodø Energi for drifting av gatelys.

11-12 Vann og avløp. Tekniske korrigerings som følge av økte kapitalkostnader innenfor vann- og avløpsområdet. Beskrevet senere i dette kapittel.

Tabell 5.10.3 Ny budsjetttramme 2011

(Tall i tusen kroner)

Driftsbudsjett tjenester	Kode	Årsverk	Budsjett	Endring	Nye tiltak	Budsjett
Teknisk avdeling		2011	2010	i basis		2011
Fellesadministrasjon	A	6,5	3.630	-2.648	0	982
Parkering/Torg	B	8,0	-8.645	-292	202	-8.735
Sivilforsvaret	C	1,0	791	34	0	825
Byggesak	D	12,0	-1.230	5	-12	-1.237
Byplan	E	12,0	8.423	-873	-838	6.712
Geodata	F	20,5	4.223	324	1.678	6.224
Landbruk	G	6,0	3.481	236	-157	3.560
Kom.teknisk kontor	H	19,0	42.957	925	-77	43.805
VA	I	7,5	195	0	-2.528	-2.333
Sum		92,5	53.826	-2.290	-1.733	49.803

Netto tall iht budsjettskjema 1B

Rådmannens forslag 2011-2014

Avdelingen skal sørge for at ressursbruken innenfor ansvarsområdet er optimal i forhold til overordnede mål. Det krever bl.a. god økonomistyring og kontroll med ressursbruken. Avdelingens budsjettforslag er imidlertid et nødvendig minimumsgrunnlag for å kunne opprettholde dagens tjenestenivå og gjennomføre de vedtatte byutviklingsoppgaver. Kravene til reduksjon i budsjetttrammen må derfor søkes løst gjennom økte inntekter. Gebyrregulativene relatert til byggesak, byplan og geodata er under bearbeiding med sikte på tilpassing til nytt lovverk og i noen grad endrede tjenester. I den forbindelse vil det også bli vurdert å øke selvfinansieringsgraden for planbehandling og oppmålingstjenester, det vil si i større grad å velte kostnadene med tjenestene over på de som har interesse av og etterspør tjenestene.

Sektoren vann og avløp er selvfinansierende gjennom gebyrer, og har ingen direkte påvirkning på kommunens øvrige driftsbudsjett. Det foreslås ingen gebyrøkninger i 2011.

VA-området er avdelingens største fagområde og forvaltes i dag av bare en stilling. Arbeidsområdet omfatter oppfølging av drifts-, vedlikeholdskontrakter, beredskapsarbeid og internkontroll, behandling av søknader om utslippstillatelse og tilsyn med private avløpsanlegg i henhold til omfattende regelverk. Virksomhetsområdet har i tillegg en rekke myndighets- og forvaltningsoppgaver. Det sier seg selv at bemanningen i sektoren er svært sårbar og at arbeidsbelastningen er urimelig stor. Flere av arbeidsoppgavene blir derfor ikke forsvarlig utført i dag. Som følge herav vil lønnsmidler til styrking av bemanningen på VA-området med 1 stilling, bli innarbeid i budsjettet i løpet av 2011.

Beregning av avgiftsgrunnlag vann (1.000 kr.):

Beskrivelse	2010	2011	2012	2013	2014
Driftsutgifter	22.612	22.662	23.342	24.042	24.763
Kapitalkostnader	46.139	47.558	49.058	51.787	54.152
Avgiftsgrunnlag	68.751	70.220	72.400	75.830	78.915
Inntekter vann	-71.940	-73.200	-75.646	-78.165	-80.760
Diff. avgiftsgrunnlag vs inntekter	-3.189	-2.980	-3.246	-2.335	-1.845
Avsetning/bruk av fond	3.189	2.980	3.247	2.335	1.845
Akkumulert fond	11.259	14.239	17.486	19.821	21.666
Avgiftsøkning i perioden	7 %	0 %	3 %	3 %	3 %

Beregning av avgiftsgrunnlag avløp (1.000 kr.):

Beskrivelse	2010	2011	2012	2013	2014
Driftsutgifter	20.404	20.420	21.032	21.663	22.313
Kapitalkostnader	29.123	32.227	33.243	35.548	37.930
Avgiftsgrunnlag	49.527	52.647	54.275	57.211	60.243
Inntekter vann	-51.011	-52.000	-54.850	-57.842	-60.984
Diff. avgiftsgrunnlag vs inntekter	-1.484	647	-575	-631	-741
Avsetning/bruk av fond	1.484	-647	575	631	741
Akkumulert fond	12.049	11.402	11.977	12.608	13.349
Avgiftsøkning i perioden	5 %	0 %	5 %	5 %	5 %

Rådmannens forslag 2011-2014

Sektoren har de siste år gått med overskudd, som er satt av på bundet driftsfond.. Kalkylerenten for beregning av avgiftsgrunnlaget er ihht retningslinjene, og satt lik effektiv rente på norske statsobligasjoner pr. september 2010 med 3 års gjenstående løpetid, med et tillegg på 1 %. For 2011 er renten satt til 4,0 %. Usikkerheten fremover vil være utviklingen i rentemarkedet. Generelt kan det nevnes at en økning i renten på 1 %, vil gi seg et utslag i avgiftene på ca. 6 %. Som følge av for tiden lav kalkylerente, foreslås det ingen avgiftsøkning i 2011 på hhv vann og avløp.

Beregning av avgiftsgrunnlag renovasjon (1.000 kr.)

Beskrivelse	2010	2011	2012	2013	2014
Driftsutgifter	1.375	1.389	1.395	1.401	1.407
Kapitalkostnader	225	211	205	199	193
Sum avgiftsgrunnlag	1.600	1.600	1.600	1.600	1.600
Inntekter kommunalt påslag renovasjon	-1.600	-1.600	-1.600	-1.600	-1.600
Diff. Avgiftsgrunnlag vs inntekter	0	0	0	0	0
Avsetning/bruk av fond	0	0	0	0	0
Akkumulert fond	2.610	2.610	2.610	2.610	2.610
Avgiftsøkning i perioden	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %

Beregningen viser inntekter fra det kommunale påslag på renovasjonsgebyret. Driftsutgiftene benyttes til miljøpatruljer etc. samt betjening av kapitalkostnaden i forbindelse med avslutning av Bratten avfallsplass.

5.11 Interne bedrifter

Bodø bydrift og Bodø byggservice og er kommunens interne bedrifter. Disse ble opprettet som organisatoriske enheter fra 01.01.2003. De interne bedriftene produserer tjenester etter bestiller-/utførermodellen. Brukerne/bestillerne er i hovedsak de kommunale forvaltningsenhetene, kommunale institusjoner og i noen grad private.

5.11.1 Bodø byggservice

Mål og utfordringer i perioden 2011-2014

I økonomiplanperioden vil Bodø byggservice fortsette arbeidet med å tilpasse sin aktivitet i forhold til volum på oppdragene fra bestiller. Det vil være spesielt fokus på entreprenørtjenesten. For renholdstjenesten er målet behovsprøvd renhold. Entreprenørbedriften har ikke hatt optimal oppdragsmengde. Virksomheten skal derfor gjennomgå med sikte på resultatforbedring. Entreprenørbedriften inkluderer 2 vaktmestere ved henholdsvis herredshuset og rådhuset. Bodø byggservice forutsetter følgende: Fortsatt utleie av 1 håndverker til boligkontoret i 2011 og fortsatt skal løpende vaktmesteroppdrag utføres for eiendomskontoret.

Bodø byggservice gjennomarbeider renholdskontraktene hvert år for å sikre en mest mulig kostnadseffektivt og faglig god tjeneste, fange opp driftsendringer i byggene ol.

I planperioden skal kostnadseffektiv produksjon og krav til effektivisering ses i sammenheng med sykefraværet i Bodø byggservice. Sykefraværet utgjør en vesentlig faktor på kostnadssiden. Bodø byggservice har egen personalressurs for å følge opp sykemeldte. I 2009 var kommunens totale sykefravær 8,7 %, mens tilsvarende var 11,2 % i Bodø byggservice. Tallene for 3.kvartal 2010 er: Bodø byggservice 8,8 % og Bodø kommune 6,3 %.

Rådmannens forslag 2011-2014

Bodø byggservice tar FDV-systemet (Easy eiendom) i bruk parallelt med kommunen for øvrig. Høsten 2010 arbeides med innlasting av byggttegninger. Å kunne redusere administrativ ressurs i Bodø byggservice som følge av Easy eiendom vil være en utfordring. Renholdstjenesten vil fortsatt ta i bruk nyere metoder og utstyr.

Bodø byggservice har i alt 66,5 årsverk. Herav utgjør renholdspersonell 52,5 årsverk med 12 årsverk som mobile enheter. Av 5 administrative årsverk brukes 2 til oppgaver knyttet direkte til renholdstjenesten, 1 årsverk er direkte knyttet til entreprenørtjenesten og 1 årsverk til personaloppgaver. Den faglige kompetansen i Bodø byggservice er god. Alle har fagbrev innenfor sitt fagområde.

Også de interne bedriftene er denne gang pålagt krav til effektivisering. I tabellen nedenfor fremkommer effektiviseringskravet for Bodø byggservice som ble stillet i perspektivmeldingen.

Område	Tiltak	Pri	2011	2012	2013	2014
Bodø byggservice	Effektivisering	1	-100	-300	-700	-800

Effektiviseringskravet for 2011 er gjennomført ved å justere 5 renholdskontrakter, jfr tiltakstabellen. Tilsvarende reduksjoner finnes under OK- og HS-avdelingen.

Budsjettmidler skal etter bestiller/utfører-modellen tillegges bestiller. Utfører får betalt etter avtalt timepris for utført funksjon eller anvendt tid. Også i 2012 kan effektivitetskravet for Bodø byggservice gjennomføres da det finnes ytterligere potensial for justering av kontrakter. Men i 2013 og 2014 må andre tiltak settes inn. Slike tiltak er ikke nærmere spesifisert hittil.

På den annen side, hvis bestiller får mindre ressurser til å kjøpe tjenester for må internbedriften tilpasse sitt volum. I en overgangsfase kan praktisering av kjøpsplikt og leveringsplikt mellom partene være til hjelp. Etter bestiller-/utfører modellen er det ideelt sett bestilleren som initierer endring i sitt kjøp av tjenester. Effektivisering av arbeidsmetoder, kostnadseffektiv produksjon mv er internbedriftens oppgave.

Tabell 5.11.1.1: Tiltak i perioden:

(Tall i tusen kroner)

Nr	Kode	Beskrivelse	2011	2012	2013	2014
		Sum før tiltak	0	0	0	0
1		Red bestilling renhold 4 b-hager-red utgift	-112	-112	-112	-112
2		Red bestilling renhold Tverl bo/service-red utgift	-64	-64	-64	-64
3		Ny renholdsoppg Osph bhage-økt utgift	127	127	127	127
4		Effektiviseringskrav	0	-200	-600	-800
5		Effektiviseringskrav	0	200	600	800
6		Red driftskost ansvar 10	-755	-755	-755	-755
7		Red lønn, pensjon ansvar 10	-4	-4	-4	-4
8		Red driftskost ansvar 31	-75	-75	-75	-75
9		Økt utgift renhold	695	695	695	695
10		Økt lønn, pensjon ansvar 30 renhold	161	161	161	161
11		Økt lønn, pensjon ansvar 31	71	71	71	71
12		Økt inntekt renhold	-46	-46	-46	-46
		Totalsum nye tiltak	0	0	0	0
		Økonomiplan 2011-2014	0	0	0	0

Rådmannens forslag 2011-2014

1. Redusert ressursbruk i 4 barnehager, jfr barnehager.
2. Redusert ressursbruk på Tverlandet bo - og servicesenter, jfr HS-avd
3. Helårvirkning av renholdsoppgave i nykjøpt barnehage i 2010 (Osphaugen)
4. Effektiviseringskravet for 2012 er mulig å innfri ved justering av kontrakter.
5. Se sammen med pkt 4
6. Det er ledig kapasitet i entreprenørbedriften. Driftsmidler er redusert ihht denne situasjonen
7. Reduksjon av lønn, pensjon i entreprenørbedriften
8. Reduksjon av administrative utgifter
9. Økning driftskostnader renhold
10. Lønnsvekst i Bodø byggservice er innarbeidet med 1) faktisk lønnsøkning og 2) tillegg av lønnsrammen for lokale forhandlinger og redusert med endret pensjonssats og sum arbeidsgiveravgift.
11. Jfr pkt 10.
12. Inntekt renhold er økt med netto av pkt 1, 2 og 3. Prisene er basert på 2,8 % prisstigning fra timepris i 2010 til en timepris på kr. 245,- i 2011.

Tabell 5.11.1.2 Ny budsjetttramme 2011

(Tall i tusen kroner)

Driftsbudsjett tjenester	Kode	Årsverk 2011	Budsjett 2010	Endring i basis	Nye tiltak	Budsjett 2011
Bodø Byggservice						
Håndverkertjenester	A	9,0	8.464	0	-759	7.705
Renholdstjenester	B	52,5	26.017	0	809	26.826
Administrasjon	C	5,0	2.798	0	-4	2.794
Inntekter	D	0,0	-37.279	0	-46	-37.325
Sum		66,5	0	0	0	0

Netto tall iht budsjettskjema 1B

Under håndverkertjenester er driftsmidler redusert da oppdragsmengden ikke er optimal. Renholdstjenester er økt som følge av nytt oppdrag, justering av oppdrag og økte lønnskostnader. Administrasjon har en liten reduksjon. Inntektene er økt med grunnlag i justerte kontrakter og prisjustering.

5.11.2 Bodø Bydrift

Mål og utfordringer i perioden 2011-2014

Bodø bydrift skal levere kommunaltekniske og grønnfaglige tjenester. Bestilleren er forvaltningsenheter i kommunen, andre institusjoner og private. Bodø bydrift arbeider under usikkerhet ved at planlagte investeringsoppgaver får forsinket oppstart. Her er teknisk avdeling v/ kommunalteknisk kontor bestilleren. Kommunalteknisk kontor sliter med å få byggeklare prosjekter etter egen fremdriftsplan, noe som igjen gjør det vanskelig for Bodø bydrift å planlegge driften. Usikkerheten på dette området er den største risikofaktoren for Bodø bydrift. Det er en utfordring å få til faste forpliktende driftskontrakter. Den foreslåtte investeringsplanen for perioden 2011-2014 viser at det foreligger mange nok prosjekter til at Bodø bydrift kan utnytte sine ressurser på en god måte. Evaluering av omorganiseringen som skjedde 2003 pågår. Det tas sikte på politisk behandling av evalueringen i 2010. Det forutsettes at denne vil være avklarende for hvordan Bodø bydrift skal utvikle seg fremover. Det er i forslaget til budsjett ikke forutsatt store endringer i organiseringen. I forbindelse med at man har satset på nytt utstyr for å få ned vedlikeholdskostnadene, reduseres

Rådmannens forslag 2011-2014

verkstedet med en stilling. Antall årsverk blir da 106,68 for 2011. I tillegg kommer sesonghjemler. Bodø bydrift har fortsatt problemer med å rekruttere teknisk personell, og da særlig rørleggere. Det er manglende konkurransedyktighet overfor det private markedet særlig når det gjelder lønn som er problemet.

I tabellen nedenfor fremkommer effektiviseringskravet som perspektivmeldingen stilte til Bodø bydrift.

Område	Tiltak	Pri	2011	2012	2013	2014
Bodø bydrift	Effektivisering	1	-400	-1.100	-2.200	-2.700

I 2011 har Bodø bydrift innfridd kravet til effektivisering. For årene fremover i perioden derimot foreligger ikke konkrete tiltak til effektivisering av en slik størrelse som perspektivmeldingen forutsetter.

Tabell 5.11.2.1. Tiltak i perioden:

(Tall i tusen kroner)

Nr	Kode	Beskrivelse	2011	2012	2013	2014
		Sum før tiltak	0	0	0	0
1		Effektiviseringskrav	-400	-1.100	-2.200	-2.700
2		Reduserte priser	400	1.100	2.200	2.700
3		Red oppdragsmengde Anlegg VA	-10.000	10.000	0	0
4		Red driftskontrakt Park	-140	0	0	0
5		Red driftskontrakt vei	-140	0	0	0
6		Økning relatert til personell kostnader	114	0	0	0
7		Økt inntekt på grunn av nytt utstyr	-194	0	0	0
8		Pris- og lønnsjusteringer (detaljert tabell)	3.154	0	0	0
9		Reduserte inntekter	7.206	-10.000	0	0
10		Økt utgift avskrivning	793	793	793	793
11		Økt inntekt motpost avskrivning R8	-793	-793	-793	-793
		Totalsum nye tiltak	0	0	0	0
		Økonomiplan 2011-2014	0	0	0	0

1-2. Effektiviseringskrav. Siden Bodø bydrift er part i en bestiller utfører modell, vil innsparing først og fremst komme til syne ved at timepriser justeres ned (eller ikke justeres for forventet prisvekst). For å kunne gjøre dette må det enten kuttes i administrasjon/faste kostnader, eller produktiviteten må gå opp. Når også bestillersiden får kutt i budsjettene, vil det medføre at Bodø bydrift må selge flere tjenester på det private markedet. Andre mulige tiltak vil være å kutte ut ulønnsom virksomhet eller endre til mer lønnsom virksomhet. Det foreligger ingen konkrete forslag for dette.

En annen måte å spare på vil være å gjøre ting mer effektivt, ved å redusere timeforbruket i kontraktene. Dette er imidlertid vanskelig å synliggjøre i budsjettsammenheng.

For enkelte typer spesialutstyr er bestilt mengde direkte avgjørende for hvilken pris som må tas for maskinen. For eksempel vil en reduksjon i bestillingen på tråkkemaskin medføre at prisen må økes, siden denne tjenesten ikke har andre kunder. Bodø bydrift vil for 2011 holde litt lavere priser enn det

Rådmannens forslag 2011-2014

forventet prisstigning tilsier. Når det gjelder øvrige år i perioden avventes konkrete tiltak til resultatet av evalueringen foreligger.

3. Redusert oppdragsmengde. Det ligger an til redusert oppdragsmengde på investeringsiden VA for 2011. Dette er tidsforskyvninger. Antall prosjekter er stort nok til å holde samme nivå som tidligere, men det hefter stor usikkerhet til når planer og grunnverv vil være ferdige slik at arbeid kan starte. Reduksjonen på 10 mill gjelder i hovedsak kjøpte tjenester – anleggsmaskiner, lastebil og materiell. En produksjonslederstilling som står vakant, holdes tilbake inntil videre. Videre reduseres kjøp av varer/tjenester for videresalg. Det tas sikte på at oppdragsmengden i vil komme opp på tidligere nivå i årene etter

4-5. Reduksjon av driftskontrakter. Gjelder driftskontrakter parkanlegg og reduksjon fast driftskontrakt for vei, i hovedsak

6. Økning relatert til personell. Utgjør økte utgifter til fornying av sertifikater og kvalifiseringer (eksempelvis sveising), kutt i administrasjon og tillegg for 1 lærling

7. Økt inntekt på grunn av nytt utstyr.

9. Redusert inntekt. Budsjettet inntekt i 2011 viser 112,8 mill kr. Dette er en nedgang på 7,2 mill kr. Prisene for 2011 vil stort sett bli justert i henhold til forventet prisstigning for 2011. For øvrig er forklaring gitt under pkt 3, 4 og 5

10. Avskrivninger med økt utgift og økt inntekt som motpost på R8

Tabell 5.11.2.2: Planlagt aktivitet i perioden

Tall i 1000 kr	B-2010	2011	2012	2013	2014
Investeringer VA	41.240	32.115	42.115	42.115	42.115
VA oppdrag(drift)	22.270	22.894	22.894	22.894	22.894
Vei oppdrag (invest/drift)	30.620	31.333	31.333	31.333	31.333
Park oppdrag (invest/drift)	11.960	12.151	12.151	12.151	12.151
Idrettsoppdrag(drift)	3.709	3.813	3.813	3.813	3.813
Arbeid for private	6.958	7.153	7.153	7.153	7.153
Interne overf BB	3.282	3.374	3.374	3.374	3.374
Sum	120.039	112.832	122.833	122.833	122.833

Bestillinger som finansieres over kommunens investeringsregnskap utgjør i overkant av 32-42 mill kr for VA oppgaver. I tillegg kommer noen prosjekter innenfor vei. Rundt 49 mill er faste driftskontrakter, resten er oppdrag som bestilles fortløpende. Av den totale oppdragsmengden utgjør arbeid for eksterne kunder rundt 7 mill kr. Arbeid for kommunale avdelinger, inkludert kommunale investeringer utgjør dermed 94 % av omsetningen til Bodø bydrift.

Tabell 5.11.2.3: Ny budsjetttramme 2011

Rådmannens forslag 2011-2014

(Tall i tusen kroner)

Driftsbudsjett tjenester Bodø Bydrift	Kode	Årsverk 2011	Budsjett 2010	Endring i basis	Nye tiltak	Budsjett 2011
Administrasjon / felles	A	10,2	8.759	0	458	9.217
Verksted	B	5,0	3.332	0	-319	3.013
Biler og maskiner	C	0,0	10.793	0	333	11.126
Produksjon	D	87,9	92.934	0	-7.841	85.093
Gartneri	E	1,0	591	0	217	808
Lager	F	2,6	3.629	0	-55	3.574
Inntekter	G	0,0	-1 20.038	0	7.207	-112.831
Sum		106,7	0	0	0	0

Netto tall iht budsjettskjema 1B

60: Ledelse, administrasjon og fellesutgifter, 61: Verksted, 90 % vedlikehold egne biler, 62: kostnader til drift og vedlikehold av bil og maskinparken, 63: Direkte produksjonsrelaterte utgifter, 64: utgifter til drift av gartneri, 65: kostnader forbundet med lagertjenester.

5.12 Kommunens fellesområde

Felleskostnader og avtaler Felleskostnader omfatter det meste av eksterne avtaler, tilskudd til kommunale foretak, Bodø kirkelige fellesråd og andre selskaper, personalforsikringer, reserver og avsetninger mv. I budsjett 2011 er følgende nye avtaler kommet til på fellesområdet: Kommunale avgifter for Bodø brannstasjon og driftstilskudd til Visit Bodø.

I statsbudsjett for 2011 er deflator beregnet til 2,8 %, hvorav lønnsvekst utgjør 3,25 % og prisstigning varer 1,8 %. Deflator er forventet å inkludere lønns- og pensjonsøkninger i sin helhet i foretakene og andre selskaper. Ytterligere kompensasjon for lønnsøkninger vil ikke bli gitt. Det er ikke beregnet justering av tilskudd 2011 som følge av momskompensasjonsordningen. Det er tidligere vedtatt av bystyret at momskompensasjonsinntekten skal inntektsføres i foretakenes regnskap, men at eventuelle merinntekter kan medføre redusert kommunalt tilskudd eller tilbakeføres til kommunen i forbindelse med årsregnskapet og disponering av overskudd.

Tilskuddene til de kommunale foretakene og Bodø kirkelige fellesråd er justert slik: Beregningen er basert på tilskudd 2010, fordeling mellom lønn og andre kostnader er gjort i forholdet 65/35, korrigering for redusert pensjonspremie til BKP fra 13,94 % til 12,72 og deretter prisjustering med deflator 2,8 %.

Tabell 5.12.1: Tiltak i perioden

Rådmannens forslag 2011-2014

Tabellen under viser reelle endringer i perioden.

(Tall i tusen kroner)

Nr	Kode	Beskrivelse	2011	2012	2013	2014
		Sum før tiltak	-110.823	-110.823	-110.823	-110.823
1	A	Bankgebyr flyttet fra SA	233	233	233	233
2	A	Økt overføring fra flyktningkontoret	-60	-16	28	72
3	B	Tilskudd boligetablering	0	0	0	0
4	B	Økt driftsmoms	-2.000	-4.000	-6.000	-8.000
5	B	Redusert investeringsmoms	23.825	34.609	44.507	48.498
6	B	Økt kompensasjon renteutgifter	-2.708	-5.540	-6.507	-7.146
7	C	Visit Bodø driftstilskudd	1.082	1.082	1.082	0
8	C	Tilskudd KF'ene	-4.236	-4.236	-4.286	-4.286
9	C	Kommunale avgifter Brannstasjon	110	110	110	110
10	C	Flytting mellom avdelinger	907	907	907	907
11	C	Økt inntekt, ansattebetaling forsikringer	-2.292	-2.292	-2.292	-2.292
12	D	Endring kapitalkostnader	-818	-3.333	-8.368	-13.115
13	F	Kvotekraft	2.140	2.140	2.140	2.140
14	F	Lønnsavsetning endring fra 2010	-14.998	10.002	-4.998	15.002
15	F	Bonuspenger flyttet fra Innkjøp til R8	-124	-124	-124	-124
16	F	Husleie Spektrum bortfaller	2.400	2.400	2.400	2.400
17	F	Gatebelysning	-121	-121	-121	-121
18	F	Lavere husleie HM tilsyn Salten IKS	-55	-48	-47	-40
19	F	Redusert Husleie BKBS	-257	-331	-493	-749
20	F	Planmidler investeringsformål	3.000	3.000	3.000	3.000
21	F	Avsetning lønnsoppgjør 2010	5.351	0	0	0
22	F	Redusert pensjon 2011	-20.000	10.000	10.000	10.000
23	A,C,E,F	Endring i Basis	247	247	247	247
		Totalsum nye tiltak	-8.374	44.689	31.418	46.736
		Økonomiplan 2011-2014	-119.197	-66.134	-79.405	-64.087

- 1: Bankgebyr. Flytting av bankgebyr fra Sentraladministrasjonen til R8.
- 2: Økt overføring fra flyktningkontoret på grunn av kjøp nye flyktningboliger i 2010.
- 3: Tilskudd til boligetablering omfatter også tilskudd til boligtilpasning fra Husbanken. Til sammen er disse økt til 3,5 mill kr. Kommunen budsjetterer dermed med en samlet utgift på 3,5 mill kr til boligetablering/boligtilpasning.
- 4: Økt driftsmoms. Forventet økning som følge av at kommunens totale driftsbudsjett øker.
- 5: Redusert investeringsmoms. Som følge av omleggingen i regnskapsforskriften skal investeringsmomsen gradvis føres i investeringsregnskapet. Fra og med 2014 skal all investeringsmoms føres i investeringsregnskapet.
- 6: Økt rentekompensasjon/kompensasjonstilskudd for skolebygg, kirkebygg, omsorgsboliger og institusjonsbygg. Prosjekter meldes inn til Husbanken ihht kommunens investeringsplan for å kunne få rentekompensasjon når de ferdigstilles. Det er benyttet rentesatser ihht kapittel 3.3.
- 7: Tilskudd Visit Bodø. Driftstilskudd til Visit Bodø ble vedtatt i Bodø bystyre i sak PS10/62 til å være 1,05 mill kr i perioden 2010-2013. Iflg vedtaket skal beløpet justeres årlig for prisstigning.
- 8: Tilskudd til kommunale foretak. Se beskrivelse av tilskudd og avtaler neste side. Tilskudd til Bodø kulturhus er redusert med tilskudd til Bodø Sinfonietta som er overført til Ok-avdelingen.
- 9: Kommunale avgifter for Brannstasjon. Dette beløpet inngår ikke i tilskuddet kommunen gir til Salten Brann IKS, men skal betales av kommunen.

Rådmannens forslag 2011-2014

10: Flyttinger av avtaler fra andre avdelinger. Dette gjelder 0,3 mill kr domkirkenes menighets diakoniarbeid og 0,28 mill kr Visma Notus fra HS-avdelingen. Fra Ok –avdelingen er det 0,327 mill kr til dekning av Visma Familia.

11: Ny inntekt. Ansattes andel av personalforsikringer ihht HTA § 11.

12: Kapitalkostnader. Motpost til kapitalkostnader som føres i avdelingenes budsjetter. Påvirker derfor ikke kommunens handlefrihet.

13: Kvotekraft. Redusert salg av kvotekraft på 2,7 mill kr, medfører 0,56 mill kr mindre skatt, slik at nettobeløpet på 2,14 mill kr er lagt inn i perioden.

14: Lønnsavsetning i perioden. Budsjettet for 2011 er lagt med korrekt lønn pr 01.01.2011. Det betyr at overheng fra 2010 fullt ut er budsjettet. Lønnsavsetningen sentralt settes til 25 mill kr og skal dekke virkningen av sentrale og lokale lønnsoppgjør i 2011, samt konsekvens av økte rekrutteringskostnader. I 2012 er beløpet 50 mill kr, 2013 35 mill kr og 2014 55 mill kr.

15: Bonus. Inntekten er overført fra Innkjøpskontoret og gjelder bonuser ifm innkjøpsavtaler.

16: Husleie fra Bodø Spektrum KF bortfaller. Viser til egen sak

17: Gatebelysning. Avtale med Bodø Energi prisjustering.

18: Overføring til andre. Noe lavere husleie til Helse- og miljøtilsyn Salten IKS.

19: Redusert husleie til Bodø kommunale boligstiftelse er et resultat av at selskapet betaler ned gjeld til eksterne långivere og generell renteendring.

20: Planmidler investeringsformål gjelder planmidler til rådhuskvartalet og Vollsletta.

21: Lønnsoppgjør 2010. Det er satt av en post på 5,3 mill kr som skal dekke avdelingenes kostnader i forbindelse med lønnsoppgjøret for 2010 som ikke er avsluttet.

22: Pensjonspremie 2011. Redusert reguleringspremie etter informasjon fra Bodø kommunale pensjonskasse.

23: Endring i basis består av mindre korrigeringer som følge av endring i rentesatser, lønns- og prisstigning.

Tabell 5.12.2: Ny budsjetttramme 2011

(Tall i tusen kroner)

Driftsbudsjett tjenester R8	Kode	Årsverk 2011	Budsjett 2010	Endring i basis	Nye tiltak	Budsjett 2011
Finansforvaltning	A	0	64	0	-233	-169
Skatt/rammetilskudd	B	0	-1 17.976	0	19.117	-98.859
Avtaler	C	0	91.151	0	-4.330	86.821
Avskrivninger	D	0	-104.818	0	-538	-105.356
Overformynderi	E	0	1.337	0	390	1.728
Felleskostnader	F	0	19.420	0	-22.501	-3.081
Sum		0	-1 10.823	0	-8.094	-118.917

Netto tall iht budsjettskjema 1B

Avtaler

Bodø Spektrum KF. Tilskudd 2011 er satt med utgangspunkt i tilskudd 2010 og prisjustert (lønn, pris og pensjon) med deflator til kr 4 387 200. Tidligere budsjettet husleie til kommunen på 2,4 mill kr er strøket. Dette vil gi foretaket muligheten til også å ivareta noe løpende vedlikehold.

Team Bodø KF. Driftstilskudd er satt til kr 5 422 500 og er prisjustert.

Bodø kulturhus KF. Tilskudd prisjustert og satt til kr 5 133 400. Tilskudd til Sinfonietta er overført

Rådmannens forslag 2011-2014

kulturkontoret.

Bodø havn KF. Driftstilskudd prisjustert kr 294 500 og gjelder vedlikehold av distriktskaier.

Salten regionråd. Samlet tilskudd til drift av sekretariatet og prosjektmidler er satt til kr 1 288 300 etter vedtak i regionrådet og ny mal også foreslått av Salten regionråd. Bodø kommunes tilskudd er økt fra 2010 med reelt kr 211 000. I tillegg kommer utgifter til revisjon kr 40 000, kr 122 000 til Nasjonal tjenestekatalog (Kommuneforlaget), Salten friluftsråd med kr 297 000 samt bredbåndsavtale for Salten-kommunene med kr 275 000.

Salten kontrollutvalgsservice. Tilskuddet kr 370 000.

Salten kommunerevisjon. Bodø kommunes andel prisjustert og satt til kr 2 083 000.

Salten Brann IKS. Tilskudd kr 38 628 000 i tråd med representantskapets vedtak. Inntekt fra feieavgift er budsjettert med 4,1 mill kr.

Bodø brannstasjon. Jfr tiltakstabell pkt 9: kr 110 000

Bodø kirkelige fellesråd. Tilskudd 2011 satt til kr 21 828 000, i tillegg kompensasjon for avtale med lønn- og regnskap på kr 674 100. Tilsvarende inntekt budsjettert på ansvar 1270, slik at dette blir synliggjort uten reelle konsekvenser.

Domkirkens menighets diakonistiftelse. Jfr tiltakstabell pkt 10 kr 300 000.

Tilskudd til tros- og livssynsundersøkelser er satt til 1,557 mill kr basert på medlemstall fra 2010, deretter justert opp med rente som følge av investeringer i kirkelig sektor.

Driftstilskudd til HM- tilsyn Salten settes til ca 1,5 mill kr.

Driftstilskudd Torghallen AS er budsjettert til 0,2 mill kr som er en videreføring fra 2010.

Forsikringer. Dekning av kommunens forsikringsavtale med Gjensidige (personalforsikring).

Budsjettert reelt 1 mill kr lavere enn i 2010 etter oppgave fra Gjensidige. Jfr tiltakstabellen pkt 11

Serviceavtaler for Tono, Gramo, Kopinor og Visma Unique økonomisystemer er på til sammen 2,5 mill kr. Sistnevnte inkluderer drift og support til Notus og Familia.

Skjerstad ASVO og Skjerstad Bygningsstiftelse. Bodø kommunes overføring til Skjerstad ASVO AS er foreslått til kr 834 300. Dette er beregnet etter 50 % av statlig sats pr 2.halvår 2010 og en forventet prisstigning på 3 %. Å bruke 50 % av statlig sats er fastsatt i vedtak i PS 06/127 som omhandler økning av kommunal sats for medfinansiering.

Tilskudd til Skjerstad bygningsstiftelse er foreslått til samme beløp som 2010 kr 140 400. Stiftelsen har ikke fremmet forslag til endringer.

Bodø overformynderi økes med kr 390 000 til kr 1 847 500. Økningen skyldes økt honorar (avtalt lønnsjustering) til fast formann og økte driftsutgifter ved Bodø overformynderi. Inntekten fra forvaltningsgebyr reduseres med kr 80 000 som følge av generell rentereduksjon.

Felleskostnader

Kontingent til KS. Kontingent og FoU og arbeidsgivers andel av OU til sammen kr 3 252 000.

Avtalefestet pensjon er budsjettert med 13 mill kr som er det samme som i 2010.

Lønnsavsetning er budsjettert med 25 mill kr.

Bodø kommunale boligstiftelse. Kommunens overføring kr 4 739 100 er ihht avtale og justert for forventet rentesats.

Norsk pasientskadeerstatning. Tilskuddet kr 500 000 i 2011. Redusert med kr 120 000 basert på erfaringstall.

Overføring til Bodø kommunale pensjonskasse til dekning av aktuarberegning, sikringsordning, pensjonskontoret mv er på kr 560 000.

Rådmannens forslag 2011-2014

Kvotekraft. Redusert salg av kvotekraft på 2,7 mill kr, medfører 0,56 mill kr mindre skatt, jfr tiltakstabell pkt 13

Kjøp av tjenester er planleggingsmidler. I 2011 gjelder det utvikling av Vollsletta (1 mill kr) og rådhuskvartalet (2 mill kr), jfr tiltakstabellen pkt 20.

6. Investeringer

Budsjettskjema 2A - investering

	Regnskap 2009	Budsjett 2010	Budsjett 2011	Budsjett 2012	Budsjett 2013	Budsjett 2014
Investeringer i anleggsmidler	320.939	476.100	488.729	568.275	616.800	377.700
Utlån og forskutteringer	66.381	34.718	50.500	54.718	54.718	54.718
Avdrag på lån	13.029	14.711	17.699	20.199	22.699	24.532
Avsetninger	395.565	3.400	8.200	29.200	29.700	31.700
Årets finansierungsbehov	795.913	528.929	565.128	672.392	723.917	488.650
Finansiert slik:						
Bruk av lånemidler	307.503	374.615	262.758	285.206	401.699	231.933
Inntekter fra salg av anleggsmidler	7.052	3.400	8.200	29.200	29.700	31.700
Tilskudd til investeringer	19.989	0	0	0	0	0
Mottatte avdrag på lån og refusjoner	71.296	117.436	196.241	247.615	198.593	121.641
Andre inntekter	1.561	0	0	0	0	0
Sum ekstern finansiering	407.401	495.451	467.199	562.021	629.992	385.274
Overført fra driftsbudsjettet	3.822	15.700	0	0	0	0
Bruk av avsetninger	400.497	17.778	97.929	110.371	93.925	103.376
Sum finansiering	811.720	528.929	565.128	672.392	723.917	488.650

Tabellen over viser brutto oversikt over kommunens samlede investeringer i økonomiplanperioden.

Bystyret vedtok i juni 2010 lånerammer for øvrige investeringer i økonomiplanperioden på 645,8 mill kr. Rådmannens forslag til økonomiplan 2011-2014 er på 676,6 mill kr, det vil si 30,7 mill kr høyere låneopptak enn plan. Det er 15,2 mill kr høyere i 2011, 60,8 mill kr høyere i 2012, 17,8 mill kr høyere i 2013 og 63,1 mill kr lavere i 2014. Kostnadsanslag for Hunstad Kirke er nå økt til 65 mill kr, en økning på 22,5 mill kr fra tidligere investeringsplan. Siste endringen på 7,5 mill kr er ikke lagt inn. Prosjektet har nå blitt mer enn 3,4 ganger dyrere enn opprinnelig kostnadsberegning som var 19,2 mill kr. For øvrig er det lagt inn nye prosjekter som bl.a. Bopro/Skjerstad ASVO, gang/sykkelvei Hestdalen – Sørstrupen samt noen oppgraderinger etter beredskapsøvelse. For øvrig er låneopptak som følge av vedtak i 2010 lagt inn. Øvrige prosjekter er oppdatert med nye opplysninger, kostnader og fremdrift.

Rådmannens forslag 2011-2014

6.1 A: Fullføre i gangsatte prosjekter

Ansvar	Investeringsprosjekt	Overslag	Tidligere	2011	2012	2013	2014
9242	Bodøsjøen skole byggetrinn II inkl gymsal	82.500	75.500	7.000	0	0	0
9027	Saltvern skole - ombygging	35.000	35.000	0	0	0	0
9380	Åmesveien 4	30.000	17.300	4.000	8.700	0	0
9390	Hovdejordet sykehjem (B4) med barneinst.	305.000	165.000	70.000	70.000	0	0
9493	Kai på Valen	32.000	0	32.000	0	0	0
9962	Supplerende IKT, ferdigstilte IKT prosjekter	53.750	29.200	5.700	3.500	0	0
Sum A		538.250	322.000	118.700	82.200	0	0

6.2 B: Lovpålagte oppgaver, branndokumentasjon/PCB

Ansvar	Investeringsprosjekt	Overslag	Tidligere	2011	2012	2013	2014
9236	Brannsikring av bygg	63.000	35.000	7.000	7.000	7.000	7.000
9238	Oppgradering av el-anlegg	19.500	9.500	3.000	3.000	2.000	2.000
	Beredskap	1.000	0	1.000	0	0	0
	Nødstrømsaggregat, Mørkved sykehjem	1.300	0	1.300	0	0	0
Sum B		84.800	44.500	12.300	10.000	9.000	9.000
Sum A+B		623.050	366.500	131.000	92.200	9.000	9.000

6.3 C: Nødvendig oppgradering av bygninger, veier m.m.

Ansvar	Investeringsprosjekt	Overslag	Tidligere	2011	2012	2013	2014
9243	Rehab av sanitæranlegg, skoler	8.800	6.600	2.200	0	0	0
	Salten krematorium, automatisering	450	0	450	0	0	0
	Maskinanskaffelse Bodin kirkegård	800	0	800	0	0	0
9379	HMS tiltak/bygg, må spesifiseres	15.230	8.000	0	2.230	2.500	2.500
9379a	Stadiontunet sykehjem, 43 nye senger	744	0	744	0	0	0
9379b	Stadiontunet sykehjem, 18 hvilestoler	180	0	180	0	0	0
9379c	Stadiontunet, montering av 3 takheiser	180	0	180	0	0	0
9379d	Markemaskin - merking av matvarer kjøkkendrift	150	0	150	0	0	0
	Mørkved sykehjem, Rønningsveier	120	0	0	120	0	0
	Tverlandet B&S senter, Bod for elektriske rullestoler.	150	0	0	150	0	0
9668	Asfaltspleis	13.500	7.500	1.500	1.500	1.500	1.500
9681	Opprusting sentrumsgater	58.650	39.650	4.000	5.000	5.000	5.000
	Utbedring p-plass nedre torg	1.000	0	1.000	0	0	0
	Utbedring bru Børvatnet	1.500	0	1.500	0	0	0
9801	Vei og gatelys kommunal bev.	15.500	11.500	1.000	1.000	1.000	1.000
Sum C		116.954	73.250	13.704	10.000	10.000	10.000
Sum A+B+C		740.004	439.750	144.704	102.200	19.000	19.000

Rådmannens forslag 2011-2014

6.4 D: Politiske vedtak/vedtatte planer

Ansvar	Investeringsprosjekt	Overslag	Tidligere	2011	2012	2013	2014
96	Bodø bydrift	62.300	34.300	7.000	7.000	7.000	7.000
9027b	Saltvern skole - ombygging	17.000	0	10.000	7.000	0	0
9379e	Bodø rehab, balkong	1.200	0	1.200	0	0	0
	HS boliger	17.000	5.000	3.000	3.000	3.000	3.000
	Nytt sykehjem 2017	205.000	0	0	0	0	3.000
	Brannstasjon	150.000	0	0	0	2.000	13.000
9410	Feltutbygging omkostninger	3.500	700	700	700	700	700
9461	Bodøsjøen B6	10.000	0	0	0	0	10.000
9522	STImuli	16.850	7.000	4.100	4.100	1.650	0
9549	Kunstgresspakke	52.000	21.100	0	8.100	7.300	0
	Bibliotek, tyverimerking	700	0	700	0	0	0
	Gymsal Helligvær	15.000	0	0	0	1.000	14.000
9575	Kirke Hunstad	65.000	19.200	38.300	0	0	0
	Utbedring Bodø domkirke	6.750	0	750	2.000	2.000	2.000
	G/S-veg + trimløype Hestdal - Sørstrupen	5.700	0	2.625	3.075	0	0
	Bopros/Skjerstad ASVO	15.000	0	5.000	10.000	0	0
9675	Aksjon skolevei; Per Helgesensveg	3.000	0	0	3.000	0	0
	Aksjon skolevei; Fortau Bodinveien	5.000	0	5.000	0	0	0
	Aksjon skolevei; Bankgt, str Olav V's gt - Hålog.g	2.000		0	0	0	2.000
	Aksjon skolevei; Fortau Gjerdåsveien	2.250	0	0	0	2.250	0
9692	Gml. RV. Håloga.g - Rensåsen	17.400	3.000	9.000	4.400	0	0
9694	Moloveien - Storgt v/SAS	7.000	3.000	0	4.000	0	0
9696	Hålogalandsgt. Str. Sjøgt - Prinsensgt.	8.000	0	0	3.000	5.000	0
9698	Kryssløsning Sjøgt - Hålogalandsgt.	12.000	0	0	2.000	5.000	5.000
	Ekstra låneopptak 2010	0	0	57.390	0	0	0
9929	Terminalkai - Sør	55.000	50.000	5.000	0	0	0
9447	Kvalvikodden	64.000	62.000	2.000	0	0	0
9962	Supplerende IKT	15.850	0	2.950	2.900	5.000	5.000
Sum D	Politiske vedtak/vedtatte planer	834.500	205.300	154.715	64.275	41.900	64.700
Sum A+B+C+D		1.574.504	645.050	299.419	166.475	60.900	83.700

Rådmannens forslag 2011-2014

6.5 Vann og avløp

Ansvar	Investeringsprosjekt	Overslag	Tidligere	2011	2012	2013	2014
9602	Bestemorenga vannforsyning	14.500	12.500	2.000	0	0	0
9604	Sanering sentr.vann	158.250	114.250	11.000	11.000	11.000	11.000
9608	Hovedvannverket - Nordia	98.400	8.400	5.000	15.000	25.000	30.000
9610	Vannledning Hunstadning (Bodin VG - Sørstrupen)	31.500	3.500	14.000	14.000	0	0
9617	Burøya/Valen - Nyholmen	8.000	3.300	0	2.500	1.700	0
9618	Helligvår vannbehandl. Anl. Oppgradering	9.500	6.000	2.500	0	0	0
9630	Nerbyen, Moloveien	3.700	1.200	0	1.000	700	0
9631	Fordelingsnett Fje I	4.250	2.750	1.500	0	0	0
Ny	Ljøsenhammar v.v. oppgradering	500	0	500	0	0	0
Ny	Distriksvannverk	2.000	0	2.000	0	0	0
Ny	Trykkøkingsstasjon Godøynes	1.000	0	1.000	0	0	0
	Nerbyen, Hålogalandsgt./Prinsensgt	3.500	0	0	1.000	2.500	0
	Prærien vest	8.000	0	2.500	5.500	0	0
	Bodølv etp 2	3.000	0	0	1.500	1.500	0
	Festvåg vannbehandlingsanlegg	3.000	0	0	3.000	0	0
	Bodølv etp 3 og 4	3.000	0	0	0	0	3.000
	Vannledning Godøynes	3.500	0	0	0	0	3.500
	Vannledning Straum	500	0	0	0	0	500
	Vannledning Godøynes -Skålboes	7.000	0	0	0	0	7.000
Sum Vann		363.100	151.900	42.000	54.500	42.400	55.000

Ansvar	Investeringsprosjekt	Overslag	Tidligere	2011	2012	2013	2014
9638	Opprustning RA - Misvær	2.250	1.250	1.000	0	0	0
9641	Bestemorenga avløpsledn.	14.000	12.000	2.000	0	0	0
9643	Sanering sentrum	99.000	66.000	11.000	11.000	11.000	11.000
9649	Stokkvika- Hunstadmoen renseanlegg	36.000	1.000	1.500	5.000	10.000	18.500
9651	Bodøsjøen 2	14.000	10.500	0	3.500	0	0
9652	Nerbyen, Moloveien	5.300	1.300	0	4.000	0	0
9657	Misvær, Oppegård - Øyran	5.700	500	5.200	0	0	0
9662	Burøya/Valen - Nyholmen	8.300	2.500	2.000	3.800	0	0
	Prærien Vest	3.000	0	1.000	2.000	0	0
	Nerbyen, Hålogalandsgt./Prinsensgt.	3.500	0	0	1.000	2.500	0
	Bodølv etp 2	23.000	0	0	1.000	8.000	14.000
	Mørkved renseanl. Utvides	16.000	0	1.000	7.000	8.000	0
	Løpsmark slamavskiller	2.000	0	0	2.000	0	0
	Bodølv, etp.3 og 4	18.000	0	0	4.000	5.000	0
	Godøynes avløpsoppdydding	16.000	0	0	0	0	6.000
	Straum, avløpsoppdydding	2.500	0	0	0	0	2.500
	Naurstad, avløpsoppdydding	3.000	0	0	0	0	3.000
Sum Avløp		271.550	95.050	24.700	44.300	44.500	55.000
Sum Vann/Avløp		634.650	246.950	66.700	98.800	86.900	110.000

6.6 Finansdisposisjoner

	Finansdisposisjoner (F)	2011	2012	2013	2014
9750	Utlån til BKBS	500	4.718	4.718	4.718
9400/90	Avsetning til tomtteutbyggingsfond	8.200	29.200	29.700	31.700
9751	Videreutlån Startlån	50.000	50.000	50.000	50.000
9751	Avdrag videreutlån	17.699	20.199	22.699	24.532
Sum	Finansdisposisjoner (F)	76.399	104.117	107.117	110.950

Rådmannens forslag 2011-2014

6.7 Finansiering

	Finansiering (FI)	2011	2012	2013	2014
9751	Mottatte avdrag på videreutlån	17.699	20.199	22.699	24.532
9929	Terminalkai - Sør, DA- midler 53 mill	5.000	0	0	0
9400/90	Tomtesalgsinntekter	8.200	29.200	29.700	31.700
9410/80	Bruk av tomtutbyggingsfond	700	700	700	10.700
	Ekstern finansiering kai på Valen (DA midler)	15.000	0	0	0
9522	Ekstern finansiering STImuli	4.100	4.100	1.650	0
9549	Ekstern finansiering kunstgress	0	2.100	4.225	0
9675	Aksjon skolevei	1.000	1.000	1.000	1.000
	Tilskudd fra Statens Veivesen Gml. RV. Hålogalandsgt - Rensåsen	5.000	2.000	0	0
	Overføring fra drift	0	0	0	0
9380	Tilskudd fra staten, psykiatri (500? 6 plasser)	0	2.800	0	0
	HS Bolig, Tilskudd Husbanken 20 %	600	600	600	600
9390	Investeringstilskudd Hovdejordet B4 (600*74 plasser)	48.400	0	0	0
	Moms som føres i investeringsregnskapet 2010-2013	16.746	21.562	15.962	26.150
9751	Videreutlån	50.000	50.000	50.000	50.000
Sum	Finansiering (FI)	172.445	134.261	126.536	144.682

6.8 Kulturkvartalet

Kulturkvartalet har et kostnadsoverslag på nærmere 1,181 mrd kr. Finansieringen består av tilskudd, refusjoner, egenkapital og lån. Rådmannen legger opp til at egenkapitalen benyttes først, slik at låneopptaket kommer sist i perioden. Organiseringen av parkeringsløsningen er ikke fastsatt p.t. Det er lagt inn driftskonsekvenser på 10 mill kr fra 2014. Det forutsettes at rentepåslag for DA tilskudd tilfaller prosjektet i form av redusert lånebeløp. Avhengig av videre konkretisering av delprosjektene vil det være behov for rekalkulere bl.a. forventet momskompensasjon.

	Kulturkvartalet	Overslag	Tidligere	2011	2012	2013	2014
Sum	Utgifter	1.181.000	45.000	180.000	303.000	469.000	184.000
9920	Bibliotek	325.000	10.000	11.000	82.000	159.000	63.000
9921	Parkering	120.000	6.000	87.000	27.000	0	0
9922	Utomhus	55.000	1.500	3.500	4.000	40.000	6.000
9927	Kulturhus	681.000	27.500	78.500	190.000	270.000	115.000
Sum	Finansiering:	1.181.000	45.000	180.000	303.000	469.000	184.000
	DA - midler	200.000	15.000	50.000	100.000	35.000	0
	Statsstøtte	161.000	10.000	25.000	43.000	43.000	40.000
	SKS penger	348.000	0	52.428	109.671	93.225	92.676
	Egne fond	60.000	15.199	44.801	0	0	0
	Momsrefusjon	166.717	4.801	7.771	50.329	74.457	29.359
	Låneopptak	245.283	0	0	0	223.318	21.965

6.9 Låneopptak

Kommunens låneopptak i kommende økonomiplanperioden fremkommer av tabellen under.

Investeringsplan 2011-2014	2011	2012	2013	2014
Øvrige investeringer	146.058	136.406	41.481	49.969
Vann/Avløp	66.700	98.800	86.900	110.000
Startlån	50.000	50.000	50.000	50.000
Kulturkvartalet	0	0	223.318	21.965
Sum låneopptak	262.758	285.206	401.699	231.934

Rådmannens forslag 2011-2014

Det er beregnet renter og avdrag ihht planlagt låneopptak. Kommunen mottar rente- og avdragskompensasjon for deler av investeringene innen skole og kirke, samt helse og sosial. Til sammen er det ca 340 mill kr av låneporteføljen som rentekompenseres i 2011. Bodø bydrift dekker avskrivninger for egne investeringer. Tilsvarende skjer for boliger. Til sammen utgjør dette for 2011 ca 26 mill kr, som omtrent tilsvarer et låneopptak på 260 mill kr. Selvkostområdet vann og avløp dekker kapitalkostnader for ca 80 mill kr, som tilsvarer om lag 800 mill kr i låneportefølje.

Samlet sett er det dermed om lag 1 400 mill kr av samlet låneportefølje på 3 004 mill kr som betjenes uten å belaste kommunens frie inntekter.

Vedlegg 1 – Forklaring til prioriterte investeringsprosjekter

A: Fullføre igangsatte prosjekter

9242 - Bodøsjøen skole byggetrinn II inkl gymsal
Ferdigstillelse er planlagt til skolestart 2010. Byggetrinn 2 øker kapasiteten opp mot 480 elever på 1 – 10 klassetrinn. Skolen vil da ivareta elevtallsvekst og avlaste Alstad ungdomsskole. Bodøsjøen skole btr. 2 med 70,0 mill kr og Bodøsjøen gymsal 12,5 mill kr er samme prosjekt. Det vil si 82,5 mill kr. Samler bevilgning på skole og gymsal til et prosjekt. Endret periodisering av bevilgning. Bevilget tidligere 47,0 mill kr. 2010:28,5 mill kr, 2011: 7,0 mill kr
9380 - Årnesveien 4
Vedtatt kostnadsramme 30 mill kr. Prosjektet er administrativt utvidet til å omfatte ombygging av hele Årnesveien 4 og omfatter 18 boliger i andre og tredje etasje samt en sonebase i 1 etg. Det søkes om inntil 40 % tilskudd fra Husbanken på boligdelen. Det fremmes egen sak til Komite og Bystyre. Mulig investeringstilskudd fra Husbanken samlet: 12,0 mill kr. Antatt ferdigstillelse juni 2012.
9390 - Hovdejordet sykehjem (B4) med barneinst.
Vedtatt kostnadsramme 305,0 mill kr (PS 06/56). Tilsagn investeringstilskudd fra Husbanken: 48,4 mill kr. Endret periodisering av bevilgning. Dette gir nedenforstående fordeling. Bevilget tidligere 165 mill kr, 2011 - 70 mill kr og 2012 - 70 mill kr.
9493 - Kai på Valen
PS 10/4. Kjøp av eksisterende kai og tilbygging av ny kai på Valen. 15 mill kr søkes dekt inn gjennom tilskudd fra DA-midlene som en del av bypilar Bodø nasjonalhavn. Kaikomplekset forvaltes av Bodø havn KF.
9962 - Supplerende IKT, ferdigstille IKT prosjekter
Dette innebærer nødvendige oppgraderinger for felles tjenester på felles plattform, samhandling over norsk helsenett og kommunikasjon.

B: Lovpålagte oppgaver, brandokumentasjon/PCB

9236 - Brannsikring av bygg
Oppgradering av brannteknisk anlegg for å ivareta etterslepet av manglende brannsikring i BK bygningsmasse ihht rapport fra Norconsult 2006. Foreslår videreføring av programmet i 2014 med 7 mill.kr. Det er foretatt en samlet gjennomgang av bygningsmassen. Kommunens satsning er i tråd med nasjonale retningslinjer som er lagt for å bedre brannsikkerheten i særlig omsorgsboliger. Ut fra generelle betraktninger anbefales det at oppgraderingstakten mht brannsikring økes utover dagens nivå. Prioritering av tiltak i perioden: 2011: Kongens gate 16 (natthjem), Prinsens gate 151 (kvinnehuset) 2012: Kjerringøy skole, Hernesveien 35, Junkerveien 49, Bodø Rådhus, 2013: Saltstraumen barnehage, Skaug skole, Saltvern Barneskole, Bodø Dagsenter. 2014: Stadiontunet sykehjem, Stordalshallen, Tverlandet skole og idrettshall. 2015: Saltstraumen nærmiljøsent, Løpsmarka hall, Maurtua barnehage, Skivika barnehage.
9238 - Oppgradering av el-anlegg
Har vært videreført med 2 mill (3 mill 2010/11) hvert år etter dette ut fra nødvendige behov. Foreslår videreføring av programmet i 2014 med 2 mill.kr. Det er foretatt kartlegging av tilstand. Stort behov for oppgradering. Ut fra registrerte avvik og merknader bør innsatsen vurderes økt. Prioritering av tiltak i perioden: 2011: Saltvern skole, Alstad ungdomsskole, Hunstad ungdomsskole, Mørkvedmarka skole, Tverlandet skole 2012: Saltvern skole, Veksthuset, Volden sykehjem, Misvær adm bygg, Østbyen skole, Støver skole, Helligvær skole og Saltstraumen skole 2013: Bodø Rådhus, Bodø bydrift verksted og lager, Gartneriet, Stadiontunet, Symra dagsenter, Tverlandet bo & servicesenter, Furumoen helsesenter og Landegode skole 2014: Bodø byggservice verksted, Bodø dagsenter, Herredshuset, Rønvik helsestasjon, Rønvik legesenter,

Rådmannens forslag 2011-2014

Rønvik vel, Speiderveien 4 og Stordalshallen
Beredskap
Gjennomføringen av katastrofeøvelsen "Kraft, Ekom og Vei 2010" 28. april 2010 avdekket nødvendigheten av å gjennomføre en rekke tiltak i 2011 for å bedre kommunens beredskap. Etter øvelsen har en rekke fagmiljøer basert på erfaringene fra øvelsen konkretisert og kostnadsberegnet de mest nødvendige tiltakene. Nødvendig totalramme for beredskaps investeringer i 2011 er 1,0 mill kr. Overordnet fordeler kostnadene seg på følgende poster:
• Innkjøp av nye og utbedring av eksisterende aggregat• Etablering av krise kommunikasjonsløsning• Etablering av Formannskapsalen som fullverdig kommandosentral under krise"• ROS
Nødstrømsaggregat, Mørkved sykehjem
Som en konsekvens av gjennomført katastrofeøvelse anbefales det etablering av nødstrømsaggregat i Mørkved sykehjem. Ved bortfall av ordinær strømforsyning vil bygget i dag være uten oppvarming, strøm til viktige medisinske funksjoner og uten strøm til drift av storkjøkkenet. Det anses som viktig å etablere tilstrekkelig reserveløsning som bidrar til at virksomheten kan opprettholde tilnærmet ordinær aktivitet. Kostnadsoverslag 1,3 mill kr.

C: Nødvendig oppgradering av bygninger, veier med mer

9243 - Rehab av sanitæranlegg, skoler
Samlet kostnader vurdert til 8,8 mill kr. Det er i økonomiplanen 2010-2013 foreslått at prosjektet tilføres ytterligere 2,2 mill i 2012. Dette er det ikke behov for.
Salten krematorium, automatisering
Gjelder installasjon av dataanlegg for overvåking av anlegget, som er påkrevd for å kunne dokumentere utslippene fra krematoriet i henhold til gjeldende forskrifter.
Maskinanskaffelse Bodin kirkegård
Gjelder anskaffelse av ny traktorgraver til Bodø kirkegård basert på pålegg Arbeidstilsynet har gitt om at eksisterende traktor ikke tilfredsstillende HMS kravene. Fristen for utskifting er oversittet.
9379 - HMS tiltak/bygg
Helse- og sosialavdelingen har 2,5 mill kr tilgjengelig til konkrete prosjekter, spesifiseres senere.
9379a - Stadiontunet sykehjem, 43 nye senger
HMS tiltak. Utskifting av utrangerte senger. Utskifting innebærer oppgradering til dagens standarder og krav. Kostnad ca 18 000 pr seng.
Stadiontunet sykehjem, 18 hvilestoler
HMS tiltak. Utskifting av utrangerte hvilestoler. Utrangerte hvilestoler skaper uønsket belastning på personalet. Kostnad ca 10 000 pr stol.
Stadiontunet, montering av 3 takheiser
HMS tiltak. Innkjøp og installering av 3 stk takheiser jfr risikokartlegging for liv og helse.
Merkemaskin - kjøkkendrift
Innkjøp av merkemaskin med tilhørende dataprogram. Krav fra Mattilsynet om merking av mat til brukere. Dagens merking tilfredsstillende ikke kravene.
Mørkved sykehjem, Rønningsveier
Mindre utbedring etter brannsikrhetsvurdering.
Tverlandet Bo- & Servicesenter, bod for elektriske rullestoler.
Mindre tiltak som bedrer arbeidsmiljøet.
9668 - Asfaltspis
Oppgradere grusveier i byområdet i spleiselag med beboerne langs veiene. Rullerende bevilgning 1,5 mill kr.
9681 - Opprusting sentrumsgater
Forbedre gatemiljøet i sentrum, bygging av fortau samtidig med sanering av vann- og avløpsledninger.
Utbedring p-plass nedre torg

Rådmannens forslag 2011-2014

Utbedring av støttemur mot sjø for p-plass nedre torg. Gjennomføres i samarbeid med Bodø Havn i forbindelse med kairenovering i området.
Utbedring bru Børvatnet
Utbedring av bru må gjennomføres i 2011.
9801 - Vei og gateløys kommunal bev.
Utskifting av gateløys i forbindelse av opparbeidelse av fortau, utskifting av eldre lysmaster, samt nedlegging av kabelnett fra luft til jord.

D: Politiske vedtak, vedtatte planer

96 - Bodø bydrift
Bydrift har rullerende bevilgning på 7 mill kr årlig - gradvis utskifte av bilparken. Spesifisering 2011:
Lagbiler 2 250 000
El bil 400 000
Mellomstore lastebiler 2 700 000
Liten gravemaskin 600 000
Vals 250 000
Småtraktorer/store klippere 500 000
Annet utstyr 300 000
9027 - Saltvern skole - ombygging
Saltvern skole - ombygging. Grunnskolekontoret arbeider nå med egen sak om hva som trengs av bevilgning i 2011 for å få sluttført ombyggingen av Saltvern. Videre utvikling i området må ses i sammenheng med sentrumsplan som også vil omfatte Saltvern/Rønvik. I 2011/12 vil det være nødvendig å foreta asbestsanering på G- fløya mellom b-trinn og u-trinn. Totalrenovert med nytt p-rom, asbestsanering, brannvegg mv., koster ca 10 mill. Ombygg. fløy a/b med nytt klasserom og pålegg ellers koster 7 mill. Totalt 17 mill. I 2010 regner man med å bruke 14,5 mill det vil si 4,5 mill som er restbevilgning fra 2009, 5 mill bevilget for 2010 og 5 mill bevilget for 2011 som med politisk godkjenning er fremskyndet til 2010.
9379 - Bodø Rehabiliteringssenter, balkong 2 etg.
Det er innhentet tegninger og kostnadsoverslaget er på 1,2 mill kr.
HS boliger
HS-avd. har i 2011 et behov for 3 stk leiligheter til sosialt og økonomisk vanskeligstilte, ikke rus. Vi ser for oss at disse blir spredt rundt i byen og fortrinnsvis bbl leiligheter. I tillegg er det behov for 3 stk leiligheter som forbeholdes eldre og personer med store funksjonsnedsettelse. Disse må være tilpasset rullestolbrukere og i nærheten av omsorgstjenesten. HS anbefaler kjøp i Midtbanen. HS har behov for et bofellesskap med tjenestearbeid tiltenkt unge med "lettere psykiatriske diagnoser, ikke rus". Boligkontoret vil vurdere muligheter og konsekvens ved å bygge om Haakon 7gt/ Breivikveien 20 til formålet.
Nytt sykehjem 2017
Det er lagt inn 3 mill kr til planmidler ifm planlegging av et nytt sykehjem som skal stå ferdig i 2017.
Brannstasjon
Behovet for å bygge en ny brannstasjon i Bodø er godt dokumentert gjennom tidligere utredninger. Det er konkludert med at det ikke vil være formålstjenlig å foreta en rehabilitering og utbygging av nåværende stasjon slik at levetiden kan forlenges. Stasjonen har derfor kun vært ivarettatt på akuttbasis over lang tid. Dette med basis i at byggets grunnleggende infrastruktur er svært dårlig. For at en regulering av akutttiltak og forebyggende vedlikehold skal kunne foretas i et kosteffektivt perspektiv ber vi om at det kommer på plass en tidsplan for realisering av nytt bygg.
9410 - Feltutbygging omkostninger
Omkostninger i forbindelse med kjøp og salg av eiendom.
9461 - Bodøsjoen B6
Utgifter til kommunaltekniske fellesanlegg ihht utbyggingsavtaler.

Rådmannens forslag 2011-2014

9522 - STImuli
STImuli er et prosjekt for oppgradering og nyetablering av bostedsnære turløyper i Bodø. Turveier -, -løyper og -stier skal oppgraderes. Nye løyper skal legges slik at de glir naturlig inn i terrenget. Totalt brutto kostnadsanslag 16,850 mill kr. Tidligere bevilget totalt 7,0 mill kr gjennom låneopptak. Det er forutsatt eksterne midler på 11,2 mill kr, det vil si kommunens andel kun 5.65 mill kr. Med en feil er ikke dette hensyntatt i inv.planen og totalt låneopptak er derfor allerede gjort.
9549 - Kunstgresspakke
Kunstgressbanepakken har total kostnadsramme 52 mill. Tidl bev 21,1. Videreføring gjelder Misvær og Saltstraumen i 2012 og Bodin Leir 2013. Medfører driftskonsekvenser.
Bibliotek, tyverimerking
RFID, enhet for merking av medier. På grunn av svinn i nåværende bibliotek, og utvidet ubemannet åpningstid i det nye bygget, er det behov for merking. Det er svært tidkrevende å merke en samling på ca. 100.000 medier, og arbeidet må derfor starte i god tid før flytting.
Gymsal Helligvær
Bygging av gymsal på Helligvær. Vedtatt med 5 mill i 2011 og 10 mill i 2012. Rådmannen forslår 1 mill planleggingsmidler i 2013 og 14 mill i 2014.
9575 - Kirke Hunstad
Tidligere bevilget 19,2 mill kr. Kirken melder om et kostnadsoverslag på 65 mill kr. Det er lagt inn totalt 57,5 mill kr i prosjektet. Mangler 7,5 mill kr. I utgangspunktet var dette prosjektet kostnadsberegnet til 19,2 mill kr. Alternativ til bygging: Riving, sikring av bygg, fasader, opparbeidelse av terreng: Kostnader estimert til 10 mill.kr.
Nødvendig oppgradering Bodø domkirke
Det er satt i gang arbeid for å klarlegge vedlikeholdsbehovet i Bodø domkirke. Alt tyder på at tiltakene blir omfattende. Det er nødvendig å sikre at vestveggen inkludert rosevinduet kan utbedres i 2011 innen arbeidet med montering av nytt orgel tar til i 2012. Oppførte prosjektkostnad er et løst anslag. Endelig kostnad blir klar når utredningen blir ferdig, trolig rundt årsskiftet.
G/S-veg + turløype Hestdal - Sørstrupen
Etablering av tur-/skiløype fra Hestdalen til Sørstrupen i forbindelse med legging av vannledning. Kostnader vedrørende reguleringsplan, byggesak inkl. gebyrer er tatt med i investeringsskjema for vannledning.
Bodø/Skjerstad ASVO
Forutsatt sammenslåing må det etableres nye lokaler. Prosjektet er ikke prosjektert eller kostnadsberegnet p.t.
9675 - Aksjon skolevei; Per Helgesensveg
Planlegge og bygge fortau langs Per Helgesens veg i tråd med reguleringsplan vedtatt 16.09.10. Gjennom utbyggingsavtaler i Bodøsjøenområdet har utbyggere bidratt med finansiering av fellestiltak. Gjenstående midler for ansvar 9461 er pr. 14.10.10 kr 5 mill. Dette inngår i finansieringsgrunlaget for nytt Fortau inkludert sikring av mur i Skeidbakken. I tillegg kommer antatt tilskudd fra fylkets trafikksikkerhetsmidler.
9675 - Aksjon skolevei 2011; Fortau Bodinveien
Sikring av myke trafikanter langs Bodinveien ved å bygge fortau mellom Hovedjordet og Saltvern skole.
Aksjon skolevei; Bankgt, str Olav V's gt - Hålog.gt
Planlegge og bygge fortau langs Bankgata mellom Olav V's gate og Hålogalandsgata. Fortau bygges langs Bankgata for å sikre myke trafikanter. Det er forutsatt tilskudd i 2014 fra fylkets trafikksikkerhetsmidler.
Aksjon skolevei; Fortau Gjerdåsveien
Planlegge og bygge fortau langs Gjerdåsvegen i tråd med trafikksikkerhetsplanen. Fortau bygges langs Gjerdåsvegen for å sikre myke trafikanter. Det er forutsatt tilskudd i 2013 fra fylkets trafikksikkerhetsmidler.
9692 - Gml. RV. Håloga.gt - Rensåsen
Prosjektet omfatter etablering av ny bussvei gjennom Rensåsparken og opparbeidelse av Gamle riksveg som kollektivgate inkl. sykkelfelt og nye fortau frem til Sandhorngata. Ekstern finansiering med 5 mill kr i 2011 og 2 mill kr i 2012 fra Statens vegvesen.
9694 - Moloveien - Storgt v/SAS
Oppgradering av Moloveien og Storgata nordvest for SAS i samsvar med planer for Nerbyen.
9696 - Hålogalandsgt. Str. Sjøgt - Prinsensgt.

Rådmannens forslag 2011-2014

Oppgradering av Hålogalandsgt. Mellom Sjøgt. og Prinsens gt. samsvar med planer for Nerbyen.
9698 - Kryssløsning Sjøgt - Hålogalandsgt.
God fremkommelig for trafikanter gjennom kryssene i Sjøgt. og Hålogalandsgt. i samsvar med planer for Nerbyen.
Ekstra låneopptak 2010
Dette er ikke et investeringsprosjekt, men er lagt inn for å visualisere problemstillingen med høyere låneopptak i 2010 enn planlagt. Det reelle låneopptaket i 2011 vil derfor ikke inkludere disse 62,39 mill kr, da de allerede er tatt opp i 2010.
9929 - Terminalkai - Sør
Videreutvikling av ytre havn. PS 10/88.
9447 - Kvalvikodden
Kostnadsoverslag 64 mill kr. Ny adkomst til nærings-/ industriområde.
9962 - Supplerende IKT
Her inngår prosjekter som portalprosjektet, edemokrati, utvide PDA/Gerica løsningen.

Vann

9602 Bestemorenga vannforsyning
Fremføre sikker og stabil vannforsyning til abonnenter i området Bestemorenga. Nedlegging av forsyning fra Soløyvatnet. Ny vannledning fra vei ovenfor bestemorstua til spisshus tronengdalen.
9604 Sanering vann i sentrum
Gjelder i all hovedsak sanering av gammelt vannledningsnett i sentrumsområdene for å øke kapasiteten og bedre forsyningssikkerheten. I 2011 prioriteres Bodinveien(inkl. Langåsveien), Hellran og Drivhusbakken.
9608 Hovedvannverket, del 2, Nordsida
Fremføre ny vannforsyning til Skaug og Mjelle. Og bygging av g/s-vei langs strekningen. K-sak 06/76. Oppstart av prosjektet er vesentlig forsinket.
9610 Vannledning Hunstadringen
Legging av ny vannledning (Ø 700 mm) fra Bodin VGS til Hunstad barneskole og fra Hestdalen til Sørstrupen. Kapasitets økning av hovedvannforsyning til Bodø.
9617 Burøya/Valen -Nyholmen
Sikre og forsterke vannforsyningen til Burøya og Nyholmen, og legge til rette for ny industri i området..
9618 Helligvær vannbehandlingsanlegg
Vannbehandlingsutstyret er nedslitt. Løses ved å bygge nytt vannbehandlingsanlegg.
9630 Nerbyen, Moloveien
Legge til rette for ny bebyggelse i kvartal 98 og langs Tolder Holmers vei ved å forsterke vann- og avløpsledningene i Moloveien
9631 Fordelingsnett Fjell
Tilkobling til sjøledning som kommer i land på fjell. Legging av nye vannledninger og tilkobling til eksisterende vannforsyningsnett.
Ljøsenhammarn vv, oppgradering
Utbedring av Ljøsenhammarn vannverk.
9612 - Distriktsvannverk
Styrking av midler for tilskudd priv. Vv(låter med mer)
Trykkøkningsstasjon Godøynes
Etablering av ny trykkøkningsstasjon for boligfelt på Godøynes.
Nerbyen, Hålogalandsgt./Prinsens gt
Sanere gamle vannledninger sammen med bygging av parkeringsanlegg. Utskifting av vann og avløpsanlegg i området
Prærien vest
Videreføre hovedvannledningen til Vestbyen i sammenheng med fornyelse av avløpet i området.

Rådmannens forslag 2011-2014

Bodøelv, etp. 2
Ny vannledning sammen med avløpsutbygging, jfr hovedplan for avløp
Festvåg vannbehandlingsanlegg
Bygge ut og oppgradere vannbehandlingsanlegget.
Bodøelv etp. 3 og 4
Ny vannledning, Sees i sammenheng med etp. 2
Vannledning Godøynes
Forsterke/fornye vannforsyningen sammen med avløpsopprydding
Vannledning Straum
Forsterke/fornye vannforsyningen sammen med avløpsopprydding.
Vannledning Godøynes – Skålbones
Sikre vannforsyningen i Saltstrumenområdet ved å sammenkoble området til hovedvannverket.

Avløp

9638 - Opprusting RA-Misvær
Utbedringstiltak for renseanlegg Misvær.
9641 - Bestemorenga, avløpsledning
Ny avløpspumpeledning, selvfallsledning fra Tronengdalen til vei ovenfor bestemorstua. Etablering av pumpestasjon ved ny travbane.
9643 - Sanering avløp i sentrum
Rehabilitering og sanering av gamle avløpsledninger i sentrum for å gi bedre sikkerhet mot kjelleroversvømmelser. I 2011 prioriteres Bodinveien (inkl. Langåsveien), Hellran og Drivhusbakken.
9649 - Stokkvika-Hunstadmoen
Overføring av avløpet fra Stokkvika og Hunstadmoen til felles renseanlegg, jmf Hovedplan avløp.
9651 - Bodøsjøen 2
Separering av avløpet gjennom bebyggelsen og overføring av avløpet til Jensvoll renseanlegg.
9652 - Nerbyen, Moloveien
Legge til rette for ny bebyggelse i kvartal 98 og langs Tolder Holmers vei, forsterke avløpsledningene i Moloveien
9657 - Misvær, Oppegård - Øyran
Sanering av private avløpsløsninger. Det legges nye kommunale avløpsledninger samt at det etableres ny pumpestasjon. Vei gjennom gårdstun legges om iht. eksisterende regulering.
9662 - Burøya/Valen - Nyholmen
Rydde opp i avløpsutslipp på strekningen Burøya – Nyholmen og overføre avløpet til Kvalvikodden renseanlegg.
9656 - Prærien vest
Forsterke ledningene og overføre avløpet til Skanseodden renseanlegg.
Nerbyen, Hålogalandsgt./Prinsens gt
Sanere og separere gamle avløpsledninger sammen med bygging av parkeringsanlegget og sikre tilstrekkelig avløpskapasitet.
Bodøelv, etp. 2
Sees i sammenheng med Bodøelv 1. etp.
Mørkved renseanlegg, oppgradering
Øke kapasiteten på renseanlegget for mottak av nye abonnenter.
Løpsmark slamavskiller
Øke kapasiteten på slamavskilleren for økt mottak av avløpsvannet fra ny bebyggelse.
Bodøelv, etp. 3 og 4
Eliminere kjelleroversvømmelser i Stormyraområdet og hindre flom fra Vågøyvannet og avløpsutslipp til Bodøelva. Jf. hovedplan avløp.

Rådmannens forslag 2011-2014

Godøyenes avløpsopprydding
Opprydding avløp i distriktene.
Straum, avløpsopprydding
Opprydding avløp i distriktene
Naurstad, avløpsopprydding
Opprydding avløp i distriktene

Vedlegg 2 - Uprioriterte investeringer

Investeringer som ikke er innarbeidet i økonomiplanen 2011-14.

Investeringsprosjekt (tall i 1000 kr)	Pri	2011	2012	2013	2014
Tiltaksplan Misvær sentrum	1	1.000	3.500	0	0
Rønvik-gangbru over jernbane	2	2.700	0	0	0
Skyssbåt Helligvær	3	5.000	0	0	0
Fornyelse asfaltdekker	4	7.500	7.500	7.500	7.500
Evensetveien - Rassikring	5	500	1.000	500	0
Sjøvannsanlegg Ytre havn(planmidler)	6	1.500	0	0	0
Oppgradering grusveier med asfalt	7	4.000	4.000	4.000	4.000
Asfaltering veg løding vestre næringsområde	8	150	0	0	0
Utbedring bru Nevelsfjordveien	9	1.000	0	0	0
Tiltak langs sykkelruter	10	500	500	0	0
Sykkelparkering	11	280	250	0	0
Skilting av sykkelruter	12	50	50	50	50
Oppgradering parker og byrom	13	1.000	1.000	1.000	1.000

Investeringsprosjekt (tall i 1000 kr)	Pri	2011	2012	2013	2014
Tverlandet ny 1-10 skole	1	0	0	0	120.000
Ny skole Mørkvedbukta (ifbm utbygging Hunstad sør)	2	0	0	0	120.000
Utø miljø skoler og bhg - lekapparater, opptrapping	3	2.000	2.000	2.000	2.000
Alstad uskole, ombygg svømmebasseng til auditorium	4	4.000	0	0	0
Fullføre friidrettsbane Mørkvedlia: lager-/servicebygg	5	4.200	0	0	0
Bestemorenga skianlegg: bru der løypene krysser.	6	1.100	0	0	0
Erverv friluftsområder: Saltstraumen, Slankenaset	7	1.300	0	0	0

Investeringsprosjekt (tall i 1000 kr)	Pri	2011	2012	2013	2014
Stadiontunet sykehjem, ombygging 1 etg	1	150	0	0	0
Gamle riksvei 18. Lufting over tak- inneklimateiltak	2	2.000	0	0	0
Rønvik legesenter, oppgradering av bygg	3	0	0	2.000	0
Mørkved sykehjem, utebod	4	200	0	0	0

Rådmannens forslag 2011-2014

Investeringsprosjekt	Pri	2011	2012	2013	2014
Fast plattform for TV kommentator i Bodøhallen		150	0	0	0
Sviktbrett til 3-meteren		225	0	0	0
Orgelplan, Saltstraumen kirke		0	0	5.100	0
Rønvik kirke, ny adkomst til u. etg		0	0	3.000	0
Bodø domkirke klokkespill		0	5.800	0	0
Restaurering orgler i Skjerstad og Misvær		0	0	0	2.000
Asfaltering adk.veg krematoriet og Saltstraumen kirke		250	250	0	0

Vedlegg 3 – Avtaler/tilskudd 2011

Kontor	Beløp	Formål/Leverandør
IKT	964.000	Husleie Norgesbankbygg
IKT	6.318.510	Driftsavtale bredbånd, Signal
IKT	9.750.000	Driftsavtale, Umoe iTet
IKT	457.500	Redundant internett fiber, Umoe itet
IKT	39.881	Vedlikeholdsavtale MD 110 telefonsentralen, Umoe iTet
Arkivet	950.000	Driftsavtale, ephorte, Ergo Group AS
Arkivet	84.200	Driftsavtale, byggesaksdokumentasjon, Goematikk
Arkivet	367.855	Medlemskontingent, Nordland fylkeskommune
Bedrifts helsestjeneste	165.000	Husleie, Union Eiendom AS
Servicekontor	2.372.000	Husleie, Postgård
Servicekontor	1.679.900	Renhold, Bodø byggservice
Lønn- og regnskap	1.611.160	Husleie, Hansenhjørne Eiendom AS
Lønn- og regnskap	228.600	Renhold, Bodø byggservice
Kemner	456.408	Husleie, Skatt Nord
Tillitsvalgte	140.000	Husleie, renhold, Postgård og Bodø byggservice
Organisasjon	370.300	Husleie kursrom, Postgård

Kontor	Beløp	Formål/Leverandør
Barnehage	200.000	4h-gården, politisk vedtak om støtte
Barnehage	25.000	Norsk luftfartsmuseum, teknologi for barn

Rådmannens forslag 2011-2014

Kontor	Beløp	Formål/Leverandør
Grunnskolekontoret	200.000	4 H-gården, politisk vedtak om å støtte 4H-gården (200' hver fra barnehage og skole)
Grunnskolekontoret	35.700	Kystlaget, ta vare på Bliksvær skole
Grunnskolekontoret	113.500	Rikskonsertene, musikk/teater/dans
Grunnskolekontoret	69.029	Norwaco, opptak av fjernsynsprog
Grunnskolekontoret	200.000	Brattn, ATV-funksjonshemmede
Grunnskolekontoret	170.000	4H-gården, ridning funksjonshemmede
Alberthaugen skole	90.672	Nordland fylkeskom (21 16), Lokaler Alberth skole
Tverlandet skole	422.164	Tverlandshallen (2225), Gym/svømming skolene
	1.200.500	Bodø kulturhus (2130/2120), lok. Aspåsen og kulturskola
Grunnskolekontoret	970.600	Bodø spektrum, svømmelokaler skolene
Grunnskolekontoret	0	Sjøgata 27 AS, PPT-lokaler
	466.293	Skjerstad Samfunnshus (2235), Barnehagelokaler
	700.000	Nordlandsbuss, Taxi mv, Kjøring svømming,4H,ATV

Kontor	Beløp	Formål/Leverandør
Kulturkont	1.080.000	Nordland musikkfestuke
Kulturkont	1.705.000	Bodø kulturhus - Sinus
Kulturkont	110.000	Ragnhilds drøm
Kulturkont	250.000	Bodø int orgelfestival
Kulturkont	60.000	Bodø orkesterforening
Kulturkont	90.000	Bodø big band
Kulturkont	205.000	VocalART
Kulturkont	5.075.000	Nordnorsk Opera og Symfoniorkester (i tillegg foreslås økning 500' fom 2011)
Kulturkont	735.000	Bodø domkirkes musikkråd
Kulturkont	200.000	Kirkemusikksenter Nord
Kulturkont	225.000	Haalogatun/BBL, Eiendom eies av BK. Driftsavtale med BBL.
Kulturkont	1.545.000	Tusen hjemmet aktivitetssenter,
Kulturkont	1.180.000	Bodø kunstforening
Kulturkont	2.350.000	Salten museum
Kulturkont	228.500	Regionalt kultursamarbeid kommunen i Salten
Flyktningkontor	920.000	Internasjonalt senter, husleie
Flyktningkontor	887.000	Internasjonalt senter, driftstilskudd
Flyktningkontor	12.000	Internasjonalt senter, leksehjelp
Flyktningkontor	250.000	Røde kors, flyktningguide

Kontor	Beløp	Formål/Leverandør
PLO, prisjusterte tall	200.000	Grønn omsorg/privat, Rusmiddelomsorg/psyk. Omsorg
PLO, prisjusterte tall	220.000	Nordkontakt, Drift av trygghetsalarmer
PLO, prisjusterte tall	470.000	Salten Brann, Drift av trygghetsalarm
PLO, prisjusterte tall	4.200.000	KOA AS, 1 bruker

Rådmannens forslag 2011-2014

Kontor	Beløp	Formål/Leverandør
Rådmannen	2.023.500	Salten regionråd inkl revisjon, Salten friluftsråd, Nasjonal tjenestekatalog og Umo/bredbånd
Rådmannen	5.422.500	Team Bodø KF, driftstilskudd
Rådmannen	4.387.200	Bodø Spektrum KF, driftstilskudd
Rådmannen	294.500	Bodø havn KF, vedlikehold distriktkaier
Rådmannen	5.133.400	Bodø Kulturhus KF, driftstilskudd
Rådmannen	22.502.100	Bodø kirkelige fellesråd, driftstilskudd
Rådmannen	834.300	Skjerstad ASVO, driftstilskudd
Rådmannen	140.400	Skjerstad bygningsstiftelse, driftstilskudd
Rådmannen	1.081.400	Visit Bodø jfr PS 10/62
Rådmannen	1.557.000	Tros-og livssynssamfunn, etter oppgave fra OK-avd
Rådmannen	200.000	Torghallen, etter oppgjør
Rådmannen	4.739.100	Bodø kommunale boligstiftelse, leieavtale
Rådmannen	1.472.500	Helse og miljøtilsyn Salten IKS, driftstilskudd
Rådmannen	215.000	Helse og miljøtilsyn Salten IKS, husleie fremleide lokaler
Rådmannen	110.000	Bodø brannstasjon, kommunale avgifter
Rådmannen	2.297.000	Visma drifts- vedlikeholds-og support avtaler til økonomisystemene
Rådmannen	200.000	Tilskudd Tono, Gramo;Kopinor
Rådmannen	2.083.000	Salten kommunerevisjon
Rådmannen	370.000	Salten kontrollutvalgsservice
Rådmannen	300.000	Domkirken menighets diakonistiftelse

Vedlegg 4 - Prisliste

Oppvekst- og kulturavdeling			
	Sats 2010	Sats 2011	Økning i %
Skolefritidsordning (SFO)			
5 dagers tilbud	1 791	1 842	2,8 %
4 dagers tilbud	1 463	1 503	2,8 %
3 dagers tilbud	1 125	1 156	2,8 %
2 dagers tilbud	927	953	2,8 %
1 dags tilbud	622	639	2,8 %
På Kjerringøy skole er prisene 2/3-del av dette, siden tilbudet har et omfang som er tilsvarende kortere på grunn av av skyssordning. Misvær, Saltstraumen og Skjerstad skole får også redusert SFO-tid på grunn av skyssordning og prisene blir her 15% redusert.			
Opphold på 1 time pr gang	160	164	2,8 %
Opphold pr enkelt dag	190	195	2,8 %
Sommer-SFO sats pr uke	555	570	2,8 %
Sommer-SFO sats pr dag	111	115	2,8 %
Skole			
Skolemilk pr år (på grunn av prisstigning fra Tine)	665	750	12,78 %

Rådmannens forslag 2011-2014

Leie av skolelokaler til overnatting:

Landego og Helligvær skoler	60	63	5 %
Andre skoler, pr person pr natt	33	35	6 %

Kulturskole

Prisene unntatt instrumentleie og materialavgift foreslås økt med 2,8 %

- Fag som har fullt skoleår: Instrumentalopplæring, sang, samspillgrupper, visuelle kunsthag, drama, skriveverksted: 2 420 kr (2 350) pr år.
- Fag som har avkortet skoleår (30 uker undervisning): Kulturlek, :1 770 kr pr. (1 720) år.
- Instrumentleie kr 300 (300) pr semester.
- Materialavgift visuelle kunsthag: kr 300 (300) pr semester.
- Salg av tjenester til lag og foreninger - medlemmer u/18 år. Pr time 216 kr (210)
- Salg av tjenester til lag og foreninger -medlemmer o/18 år. Pr time 324 kr (315)
- Avgift ved elevopptredener kr 514 (500)
- Ved salg av tjenester i grunnskolen; tolærersystem, kr. 257,- (200) pr. time.
- Ved salg av lærerressurs til grunnskolen med ordinær undervisning, kreves full refusjon av lønnsutgiftene.

Det gis 25 % søskenmoderasjon i kulturskolen (gis til søsken nr. to og evt. flere).

Det gis 25 % moderasjon på tilbud nr. 2 for de som har flere tilbud i kulturskolen.

	Sats 2010	Sats 2011	Økning i %
Bodø voksenopplæring.			
Prisene justeres slik at det harmonerer med nasjonalt nivå.			
Elever med rett til opplæring i norsk og samfunnskunnskap (flyktninger og familie-gjenforente innvandrere) får gratis norskopplæring. Dette tilbudet gis på dagtid med 25 t/u.	0	0	
Kveldskurselever som har rett og plikt til norskopplæring men som ikke har gjennomført dette på dagtid kan gis gratis undervisning på kveldstid.	0	0	
Det kan gis tilbud til elever med plikt til norskopplæring (ikke-rettighetsselever) og evt. EØS-arbeidsinnvandrere/andre i ordinære grupper på dagtid hvis det er ledig plass.			
Pris pr. undervisningstime:	24	30	25 %
kveldskurs 3 t/u - høstsemesteret	540	1000	81,2 %
kveldskurs 3 t/u - vårsemesteret	550	1000	83,6 %

Barnehage

Maksimalprisen holdes nominelt uendret med kr 2330 pr måned/ 25 630 pr år.

	Sats 2010	Sats 2011	Økning i %
Foreldrebetaling			
0-8 timer	465	465	0 %
9-16 timer	930	930	0 %
17-24 timer	1165	1165	0 %
25-32 timer	1395	1395	0 %
33-40 timer	1865	1865	0 %
Mer enn 40 timer	2330	2330	0 %

Rådmannens forslag 2011-2014

Sats pr ukedag	155	155	0 %

I samtlige kommunale barnehager gis det 30 % moderasjon for første søsken og 50 % moderasjon for søsken utover det. Satsene betales for 11 måneder pr barnehageår, jfr forskrift.

Kostpenger

	Sats 2010	Sats 2011	Økning i %
Prisene øker med 2,8 %			
Kostpenger, lav sats – pr mnd	54	56	2,8 %
Kostpenger, middels sats – pr mnd	163	168	2,8 %
Kostpenger, høy sats – pr mnd	217	223	2,8 %
Kostpenger, kveldsplas inkl middag pr mnd	273	281	2,8 %

Idrettsanlegg

Satsene forenkles noe slik at sammenlignbare anleggsheter skal ha sammenlignbare priser. Dette innebærer samme pris for idrettshaller, friidrettsanlegg (Mørkvedlia) og 25 m basseng. Gymnastikksaler og 12 m basseng prissettes tilsvarende en halv idrettshall mens kunstgressbaner med 11'er størrelse tilsvarer to idrettshaller.

Idrettshaller/friidrettsanlegg (Mørkvedlia)/25 m basseng	Sats 2011
Trening barn/ungdom	80
Arrangement barn/ungdom/voksne og trening voksne	320
Kommersielle tiltak/andre arrangement	Etter avtale

Gymnastikksaler og 12 m basseng

Barn og ungdom	(fom 01.09.2011) 40
Voksne	160

Kunstgress-/fotballbaner 11'er baner

Trening barn/ungdom	160
Arrangement/kamp barn/ungdom og trening voksne	320
Arrangement/kamp voksne	640
Med undervarme	Dobbel sats
Gressbaner	600
Kamp pr time	1010
Grusbaner	0

På mindre baner endres prisen forholdsmessig.

Uteareal

Leie parkeringsareal og lignende til kommersielle tiltak, eks tivoli etc.: kr 0,40 pr m2 pr døgn

Merknader

- Aldersgrensen for subsidiering av trening for barn/ungdom endres fra 16 år til 19 år.
- Kommunale skoler og barnehager trener gratis i kommunale anlegg.
- Fylkeskommunale og statlige skoler, bedrifter og lag fra andre kommuner betaler voksenpris.
- Trening for barn og unge har til nå vært gratis i kommunale gymsaler. Fra 2011 innføres treningsavgift for bruk av disse. Økte inntekter benyttes til å gjøre gymsalene mer tilgjengelig for lag/foreninger, samt til å innlemme bruk av fylkeskommunale gymsaler

Rådmannens forslag 2011-2014

til treninger for kommunens lag og foreninger. Sistnevnte forutsetter avtale med fylkeskommunen.

- Bodø svømmeklubb og Bodø friidrettsklubb har til nå trent gratis i henholdsvis 25 meters basseng og på Mørkvedlia friidrettsbane. Treningsavgift fra 1.9.2011 innføres med bakgrunn i likhetsprinsipp i forhold til andre idrettslag som leier sammenlignbare anlegg.
- For ikke kommersielle arrangement faktureres brukerne for maksimalt 10 timer pr døgn
- Der lagene trener med blandede aldersgrupper, det vil si både voksne og barn/ungdom, bestemmes prisen etter gruppas forholdsmessig aldersfordeling.
- Anlegg/selskap som Bodø kommune eier eller subsidierer forutsettes har samme leiepris til lag/foreninger, som i sammenlignbare kommunale anlegg.
- Rådmannens gis fullmakt til å vurdere at særskilte grupper kan følge satsene som for barn/ungdom, eventuelt fritas for leie.

Bratten aktivitetspark

Priser for trafikalt grunnkurs og mopedføreropplæring for skoleelever øker fra høsten 2011.

Økningen er høyere enn generell prisstigning for å komme nærmere landsgjennomsnittet.

	Sats 2010	Sats 2011	Økning i %
Trafikalt grunnkurs	2 700	2 950	9 %
Mopedføreropplæring	3 500	3 950	13 %

Bibliotek

Gebyrer for lånekort, varsel om forfall og erstatning for tapt materiell. Bibliotekets priser er generelt noe høyere enn landsgjennomsnittet og holdes derfor uendret.

Gebyr lånekort:

Glemt lånekort	10	10	0 %
Tapt lånekort	30	30	0 %

Varselgebyr:

1. varsel 3 uker etter forfall (barn/voksen)	30/60	30/60	0 %
2. varsel 5 uker etter forfall (barn/voksen)	55/115	55/115	0 %
3. varsel 7 uker etter forfall	Erstatningskrav/regning		

Erstatningskrav for tapt materiell (i skranke/komm.faktura):

Fagbøker voksen og barn	415/530	415/530	0 %
Skjønnlitteratur voksen	350/465	350/465	0 %
Skjønnlitteratur barn	220/330	220/330	0 %
Tegneserier/tidsskrifter	100/155	100/155	0 %
Tegneseriebøker	200/280	200/280	0 %
Video/CD	240/340	240/340	0 %
Lydbøker inntil 4 enheter	285/395	285/395	0 %
Lydbøker over 4 enheter	505/620	505/620	0 %
Digibøker/digikort	Som	505/620	0 %
	lydbøker		
Mikrofilm	395/505	395/505	0 %

AV-media, stoff fra lokalsamling og særlig verdifullt materiale prises i samråd med leder.

Rådmannens forslag 2011-2014

Erstatning i skranke før krav er utstedt gir redusert pris. Erstatningskrav medfører tapt lånerett til kravet er innfridd. Barn regnes som voksne fra den måned de fyller 15 år.

Helse- og sosialtjenester

Praktisk hjelp i hjemmet

I forskrift om vederlag for sosiale tjenester, hjemmesykepleie og for opphold i institusjon mv. § 8-1 gis kommunene adgang til å kreve egenbetaling. I følge forskriften er det ikke anledning for kommunene å kreve vederlag for hjemmesykepleie og opplæring til stell og egenomsorg. Det er heller ingen egenbetaling for psykiatrisk sykepleietjeneste, fysioterapitjeneste og ergoterapitjeneste. Praktisk hjelp i hjemmet defineres som rengjøring, klesvask, matlaging og annet praktisk arbeid i forbindelse med husholdningen. Det omfatter også annen praktisk hjelp som nødvendige innkjøp, ærend i bank, postkontor, eller andre offentlige kontorer og liknende daglige gjøremål. I følge forskriften beregnes maksimalt vederlaget for praktisk bistand på grunnlag av husstandens samlede skattbare nettoinntekt før særfradrag. Egenandelen kan ikke overstige kommunens egne utgifter til den aktuelle tjenesten (selvkost). Selvkost beregnes til en gjennomsnittlig timelønn for den tjeneste som produseres, tillagt sosiale utgifter samt administrasjonsutgifter som skal utgjøre 10 % av timelønn og sosiale avgifter. Tjenestene betales i henhold til tidsbruk.

	Sats 2010	Sats 2011	Økning i %
Pris per timer	291	300	3,1 %
Inntekt i kroner.	Maks. pris	Maks. pris	
	per. mnd	per. mnd	
0-1G: 0- 75.641	120	165	37,5 %
1-2G: 75.642- 151.282	120	165	37,5 %
2-3G: 151.283- 226.923	900	929	3,25 %
3-4G: 226.924- 302.564	1.400	1446	3,25 %
4-5G: 302.565- 378.205	1.700	1755	3,25 %
5-6G: 378.206- 453.846	3.000	3098	3,25 %
6-7G: 453.847- 529.487	4.300	4440	3,25 %
>7G: 529.488 <	Selvkost	Selvkost	3,1 %

Prisen per time praktisk bistand økes med 9 kr til selvkost 300 kr. For husstander med inntekt 0-2G settes maksimalt vederlag pr måned til 165 kr i henhold til statens satser.

Trygghetsalarm

	Sats 2010	Sats 2011	Økning i %
	Sats mnd	Sats mnd	
0-2G : 0 - 151.282	50	100	50 %
2-3G : 151.283- 226.923	103	156	51,4 %
3-4G : 226.924- <	300	308	2,8 %
Gebyr installering/flytting av trygghetsalarm	Selvkost	Selvkost	

Matombringing

Bruker betaler for antall leverte middag/frokost/kvelds. Avbestilling og oppsigelsesfrist er 14 dager.

Rådmannens forslag 2011-2014

	Sats 2010	Sats 2011	Økning i %
Pris for middag pr stk	66	68	3,0 %
Pris for frokost pr stk	21	22	4,7 %
Pris for kvelds pr stk	21	22	4,7 %

Matombringing

Bruker betaler for antall leverte middag/frokost/kvelds. Avbestilling og oppsigelsesfrist er 14 dager.

Pris for middag økes med 2 kroner til 66 kr. Pris for frokost økes med 1 krone til 21 kr.

Pris for kvelds økes med 1 krone til 21 kr.

	Sats 2010	Sats 2011	Økning i %
Vaktmestertjenester			
Vaktmestertjenester pr time	291	300	3,1 %

Transport

Avdelingens brukere som benytter seg av kommunal transportordning må betale sats på nivå med honnørpris.

Korttidsopphold i institusjon

Kommunens mulighet til å kreve egenbetaling av brukere som innvilges korttidsopphold er fastsatt i Rundskriv I-47/98 § 4. Betaling kan ikke overstige det beløp som blir fastsatt av Kongen. I forslag til endring i St.prp. nr.1 foreslås det at kommunene kan ta betaling med inntil 129 kr pr døgn og med inntil 68 kr for det enkelte dag- eller nattopphold.

Korttidsopphold i institusjon – dag/nattopphold

Bruker betaler for tildelt tjeneste. Bruker kan gis betalingsfritak ved sykdom. Oppsigelsesfrist er 14 dager. Bruker må betale for tjenesten i oppsigelsesperioden.

	Sats 2010	Sats 2011	Økning i %
Dag/nattopphold pr dag/natt	63	68	7,9 %

Korttidsopphold i institusjon – døgnopphold

Bruker betaler for antall tildelte døgn. Har bruker hatt flere korttidsopphold i institusjon krever kommunen vederlag etter § 3 i forskriften (langtidsopphold) når vedkommende har vært på institusjon i minst 60 døgn pr. kalenderår.

	Sats 2010	Sats 2011	Økning i %
Korttidsopphold i institusjon – pr døgn	125	129	3,2 %

	Sats 2010	Sats 2011	Økning i %
Bevillingsgebyr	250	250	0 %

Det innkreves behandlingsgebyr for ambulerende skjenkebevilling. Gebyret reguleres av alkoholloven. I 2011 er gebyret kr 250,-.

Teknisk avdeling

	Sats 2010	Sats 2011	Økning i %
Vanngebyr			
Vanngebyret ekskl mva pr m3 målt eller stipulert forbruk.	17,38	17,38	0 %

Rådmannens forslag 2011-2014

Avløpsgebyr			
Avløpsgebyret ekskl mva pr m3 målt eller stipulert forbruk.	14,06	14,06	0 %

Byggelånsrente på investeringer innenfor vann- og avløpssektoren

Prinsippet om bruk av byggelånsrente på investeringer innenfor vann og avløpssektoren videreføres i 2011 i henhold til forskrifter, og settes til 4,0 % p.a.

Renovasjonsgebyret

Det foreslås å følge de satser som vedtas av representantskapet i IRIS Salten IKS. Det kommunale påslag vedrørende avfallsgebyret beholdes uendret fra 1/1-2011 og settes til kr. 75,- eks. mva.

Bygge-, plan-, fradeling- og oppmålingssaker

Gebyrene for bygge-, fradeling- og oppmålingssaker indeksreguleres i.h.h.t statens kartverks prisindeks pr. 1/1-11 i tråd med bestemmelsen i betalingsregulativet.

Parkeringsavgift

Parkeringsavgiften i grønn sone opprettholdes på 17 kr. Parkeringsavgiften i rød sone opprettholdes på 20 kr.

Feiing

Feieavgiftene for 2011 endres med deflatoren.

	Sats 2010	Sats 2011	Økning i %
Satser pr pipeløp (alle beløp ekskl mva)			
Bolig 1 og 2 etasjer	295	303	2,8 %
Boliger 3 etasjer og over	406	417	2,8 %
Forretninger med større fyringsanlegg	930	956	2,8 %
Industripiper pr. m	96	98	2,8 %
Ekstrafeiing utenom rute	618	635	2,8 %

Bodø kirkelige fellestråd

	Sats 2010	Sats 2011	Økning i %
1. Avgift for feste av grav	Pr grav pr år	Pr grav pr år	
a) Feste av kistegrav ved siden av fri grav (0-20 år)	150	150	0,0 %
b) Feste av kistegrav (20-40 år)	200	200	0,0 %
c) Feste av kistegrav 40-60 år)	250	250	0,0 %
d) Feste av kistegrav (60-80 år)	300	300	0,0 %
e) Feste av urnegrav (20-40 år)	85	85	0,0 %
f) Feste av urnegrav (40-60 år)	115	115	0,0 %
g) Feste av urnegrav (60-80 år)	115	115	0,0 %

2. Avgift for gravlegging av personer fra andre kommuner

a) Nedsetting av urne

Rådmannens forslag 2011-2014

1. på tidligere festet grav	1 210	1 330	10%
2. på ny grav	3 625	3 990	10%
b) Nedsetting av kiste			
1. på tidligere festet grav	2 415	2 660	10%
2. på ny grav	7 245	7 970	10%
3. Avgift for kremasjon			
a) egne innbyggere	0	0	
b) personer hjemmehørende i andre kommuner	4 620	4 780	3,5 %

Rådmannens forslag 2011-2014

Vedlegg 5 – Fondsoversikter

Ubundne driftsfond

Disposisjonsfond	2 56 89 15	
Status 01. 01. 2010	31 623 704	K o m m e n t a r e r
Disponert i 2010	-28 771 593	Forsk spillemidler 1,6 mill, Årsregn Spektrum 0,4 mill Årsregsk 09 3,8 mill, Overf kapitalfond 11,5 mill, Visit Bodø 1 mill, Domkirkeparken 1,8 mill, 2 Tertial 8,7 mill (KLP, Bodø Glimt, kunstgressbane)
Status 31.12.2010	2 852 111	
Andre disposisjonsfond:	Status 01.01.2010	Status 31.12.2010
Flyktningefond	7 571 096	6 721 096
Momskompensasjon	9 896 195	9 896 195
Mva investering	10 900 000	10 900 000
Premieavvik	22 500 000	* 35 834 105

* ikke inkl avsetning 20 mill i 2010, fordi

Ubundne investeringsfond

dette avhenger av positivt årsresultat

Kapitalfond	2 54 00 01	
Status 01. 01. 2010	-11 500 000	K o m m e n t a r e r
Tilført i 2010	11 500 000	Overført fra disp fond til dekning av underskudd 2009
Status 31.12.2010	0	

Andre kapitalfond	Status 01.01.2010	Status 31.12. 2010
2 54 00 17 Kulturkvartalet	56 626 875	376 000 000 inkl SKS

Tomteutbyggingsfond	2 54 00 03	
Status 01. 01. 2010	23 558 699	K o m m e n t a r e r
Disponering i 2010	-7 672 000	budsjettert bruk i 2010 inkl bruk 1 og 2 tertial. Usikkert tall pga salgsinntekter og tilretteleggingskost
Status 31.12.2010	15 886 699	

Økonomiplanen:

8 200 000 avsetning tomteutbyggingsfond
-700 000 bruk av tomteutbyggingsfond
97 229 000 bruk av kapitalfond/kulturkvartalet

Rådmannens forslag 2011-2014

Vedlegg 6 – Økonomiske oversikter

Økonomisk oversikt - investering

Inntekter	Regnskap 2009	Budsjett 2010	Budsjett 2011	Budsjett 2012	Budsjett 2013	Budsjett 2014
Salg av driftsmidler og fast eiendom	7.052	3.400	8.200	29.200	29.700	31.700
Andre salgsinntekter	1.561	0	0	0	0	0
Overføringer med krav til motytelse	52.029	102.725	178.542	227.416	175.894	97.109
Statlige overføringer	16.992	0	0	0	0	0
Andre overføringer	2.997	0	0	0	0	0
Renteinntekter, utbytte og eieruttak	0	0	0	0	0	0
Sum inntekter	80.631	106.125	186.742	256.616	205.594	128.809
Utgifter						
Lønnsutgifter	1.410	0	0	0	0	0
Sosiale utgifter	305	0	0	0	0	0
Kjøp av varer og tj som inngår i tj.produksjon	263.987	454.200	488.729	568.275	616.800	377.700
Kjøp av tjenester som erstatter tj.produksjon	4.080	0	0	0	0	0
Overføringer	51.235	21.900	0	0	0	0
Renteutgifter, provisjoner og andre fin.utg.	0	0	0	0	0	0
Fordelte utgifter	-79	0	0	0	0	0
Sum utgifter	320.939	476.100	488.729	568.275	616.800	377.700
Finanstransaksjoner						
Avdragsutgifter	13.029	14.711	17.699	20.199	22.699	24.532
Utlån	65.691	34.718	50.500	54.718	54.718	54.718
Kjøp av aksjer og andeler	690	0	0	0	0	0
Dekning av tidligere års udekket	33.216	0	0	0	0	0
Avsetninger til ubundne investeringsfond	356.941	3.400	8.200	29.200	29.700	31.700
Avsetninger til bundne fond	5.408	0	0	0	0	0
Avsetninger til likviditetsreserve	0	0	0	0	0	0
Sum finansieringstransaksjoner	474.975	52.829	76.399	104.117	107.117	110.950
Finansieringsbehov	715.282	422.804	378.386	415.776	518.323	359.841
Dekket slik:						
Bruk av lån	307.503	374.615	262.758	285.206	401.699	231.933
Mottatte avdrag på utlån	19.266	14.711	17.699	20.199	22.699	24.532
Salg av aksjer og andeler	0	0	0	0	0	0
Bruk av tidligere års udisponert	348.425	0	0	0	0	0
Overføringer fra driftsregnskapet	3.822	15.700	0	0	0	0
Bruk av disposisjonsfond	14.899	0	0	0	0	0
Bruk av ubundne investeringsfond	36.432	17.778	45.501	700	700	10.700
Bruk av bundne fond	741	0	52.428	109.671	93.225	92.676
Bruk av likviditetsreserve	0	0	0	0	0	0
Sum finansiering	731.089	422.804	378.386	415.776	518.323	359.841
Udekket/udisponert	15.807	0	0	0	0	0

Rådmannens forslag 2011-2014

Økonomisk oversikt - drift

	Regnskap 2009	Budsjett 2010	Budsjett 2011	Budsjett 2012	Budsjett 2013	Budsjett 2014
Driftsinntekter						
Brukerbetalinger	96.271	101.984	106.860	110.360	113.860	114.360
Andre salgs- og leieinntekter	330.106	324.139	321.844	324.359	329.394	334.141
Overføringer med krav til motytelse	413.907	365.710	267.265	260.791	253.710	252.358
Rammetilskudd	516.971	519.100	971.093	977.151	992.614	1.002.654
Andre statlige overføringer	235.691	224.296	57.851	57.851	57.851	57.851
Andre overføringer	6.911	4.149	931	931	931	931
Skatt på inntekt og formue	940.332	1.028.000	970.000	1.003.950	1.039.088	1.075.456
Eiendomsskatt	67.735	92.100	99.600	100.600	101.600	102.600
Andre direkte og indirekte skatter	141	0	0	0	0	0
Sum driftsinntekter	2.608.066	2.659.478	2.795.443	2.835.992	2.889.047	2.940.351
Driftsutgifter						
Lønnsutgifter	1.312.018	1.375.432	1.443.184	1.462.331	1.467.191	1.494.914
Sosiale utgifter	253.137	279.874	261.984	291.388	291.344	291.251
Kjøp av varer og tj som inngår i tj.produksjon	489.611	472.227	490.767	495.378	494.471	503.730
Kjøp av tjenester som erstatter tj.produksjon	129.875	132.047	143.370	142.723	142.723	142.723
Overføringer	382.397	315.263	334.473	334.175	333.817	332.837
Avskrivninger	118.687	3.287	4.290	4.290	4.290	4.290
Fordelte utgifter	-130.739	-140.064	-123.575	-123.531	-123.487	-123.443
Sum driftsutgifter	2.554.985	2.438.065	2.554.493	2.606.754	2.610.348	2.646.301
Brutto driftsresultat	53.080	221.413	240.950	229.239	278.699	294.050
Finansinntekter						
Renteinntekter, utbytte og eieruttak	117.163	81.291	81.980	80.248	78.620	81.819
Mottatte avdrag på utlån	308	270	270	270	270	270
Sum eksterne finansinntekter	117.471	81.561	82.250	80.518	78.890	82.089
Finansutgifter						
Renteutgifter, provisjoner og andre fin.utg.	102.029	124.681	119.675	129.706	144.022	151.211
Avdragsutgifter	159.074	165.602	186.080	185.354	190.951	198.623
Utlån	823	532	532	532	532	532
Sum eksterne finansutgifter	261.927	290.814	306.286	315.591	335.504	350.365
Resultat eksterne finanstransaksjoner	-144.455	-209.253	-224.037	-235.074	-256.615	-268.277
Motpost avskrivninger	118.687	3.287	4.080	4.080	4.080	4.080
Netto driftsresultat	27.312	15.447	20.993	-1.755	26.164	29.853
Interne finanstransaksjoner						
Bruk av tidligere års regnsk.m. mindreforbruk	0	0	0	0	0	0
Bruk av disposisjonsfond	11.661	200	200	10.200	10.200	10.200
Bruk av bundne fond	24.106	1.592	2.062	1.062	1.062	1.062
Bruk av likviditetsreserve	0	0	0	0	0	0
Sum bruk av avsetninger	35.767	1.792	2.262	11.262	11.262	11.262
Overført til investeringsregnskapet	3.822	15.700	0	0	0	0
Dekning av tidligere års regnsk.m. merforbruk	9.156	0	0	0	0	0
Avsetninger til disposisjonsfond	9.301	175	20.000	6.252	34.171	37.860
Avsetninger til bundne fond	27.465	1.363	3.255	3.255	3.255	3.255
Avsetninger til likviditetsreserven	0	0	0	0	0	0
Sum avsetninger	49.744	17.238	23.255	9.507	37.426	41.115
Regnskap smessig mer/mindre forbruk	13.334	0	0	0	0	0